

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO**

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w BIAŁYMSTOKU**

**SYTUACJA NA RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM
W 1999 ROKU**

BIAŁYSTOK - marzec - 2000r.

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO**

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w BIAŁYMSTOKU**

**Sytuacja na rynku pracy
w województwie podlaskim
w 1999 roku**

Opracowanie:

**Barbara Czaplo
Joanna Saniewska – Dźwigaj
Marzanna Wasilewska**

Białystok - marzec - 2000r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1)	Charakterystyka rynku pracy województwa podlaskiego	str. 1
1.1.	Ogólna ocena funkcjonowania wojewódzkiego i powiatowych rynków pracy	str. 1
1.2.	Charakterystyka bezrobocia w województwie podlaskim	str. 9
2)	Informacja o stanie i strukturze bezrobocia	str. 14
2.1.	Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia w woj. podlaskim	str. 14
2.2.	Zmiany w poziomie bezrobocia w 1999r.	str. 16
2.3.	Zmiany w poziomie bezrobocia w związku z wprowadzaniem reform społecznych	str. 18
2.4.	Ocena zmian w poziomie bezrobocia na wsi	str. 21
2.4.1.	Bezrobotni zamieszkali na wsi ogółem i według płci	str. 21
2.4.2.	Bezrobotni zamieszkali na wsi z prawem do zasiłku.....	str. 23
2.4.3.	Bezrobotni zamieszkali na wsi nowo zarejestrowani oraz wyrejestrowani w 1999r.	str. 24
2.5.	Zmiany w strukturze bezrobocia	str. 25
2.5.1.	Bezrobotne kobiety	str. 25
2.5.2.	Bezrobotni absolwenci	str. 28
2.5.3.	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	str. 31
2.5.4.	Bezrobotni z prawem do zasiłku	str. 33
2.5.5.	Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	str. 35
2.5.6.	Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	str. 37
2.5.7.	Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	str. 38
2.5.8.	Bezrobotni według zawodów i specjalności	str. 39
2.5.9.	Bezrobotne osoby niepełnosprawne	str. 46
3)	Aktywne działania urzędów pracy przeciwdziałające bezrobociu i łagodzące jego skutki	str. 48
3.1	Pośrednictwo pracy	str. 48
3.1.1	Oferty pracy zgłoszone w 1999r.	str. 48
3.1.2	Podjęcia pracy	str. 51
3.1.3.	Aktywizacja zawodowa absolwentów	str. 55
3.1.4.	Szkolenia	str. 58

3.2.	Doradztwo zawodowe	str. 61
3.3.	Realizacja programów specjalnych i programów celowych przeciwdziałania bezrobociu na terenie województwa podlaskiego	str. 66
4)	Inne działania, mające wpływ na sytuację na wojewódzkim rynku pracy	str. 67
4.1.	Współpraca z jednostkami krajowymi i zagranicznymi	str. 69
4.1.1.	Współpraca z jednostkami krajowymi w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia	str. 69
4.1.2.	Współpraca z jednostkami zagranicznymi	str. 70
4.2.	Promowanie przedsiębiorczości w województwie podlaskim	str. 71
4.3.	Zatrudnianie cudzoziemców w Polsce oraz obywateli polskich u pracodawców zagranicznych	str. 74
4.4.	Analizy, opracowania, badania socjologiczne. Działalność informacyjna i wydawnicza	str. 75
4.5.	Zastępcza służba poborowych	str. 76
4.6.	Działalność decyzyjna i rozpatrywanie skarg	str. 76
4.7.	Działalność Wydziału Kontroli Legalności Zatrudnienia	str. 79
4.8.	Działalność Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia	str. 80
5)	Wydatki z Funduszu Pracy w 1999r.	str. 81
5.1.	Wydatki ogółem	str. 81
5.2.	Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	str. 82
6)	Wydatki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w 1999r.	str. 84
	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	str. 87
	Aneks statystyczny - tablice, wykresy	str. 89

WSTĘP

Celem niniejszego opracowania jest analiza i ocena sytuacji na rynku pracy woj. podlaskiego w 1999r., rozpoznanie rozmiarów zjawiska bezrobocia i jego struktury oraz przedstawienie działań podejmowanych przez urzędy pracy w celu przeciwdziałania bezrobociu i łagodzenia jego skutków na tle sytuacji społeczno – demograficznej i gospodarczej województwa.

Polityka rynku pracy stanowi integralny element długotrwałej polityki gospodarczej państwa, zmierzającej do tworzenia efektywnych miejsc pracy, a co za tym idzie, do ograniczenia bezrobocia.

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

1.1. Ogólna ocena funkcjonowania wojewódzkiego i powiatowych rynków pracy.

W związku z wprowadzonym z dniem 1 stycznia 1999r. nowym podziałem terytorialnym państwa powstało województwo podlaskie, którego powierzchnia wynosi 20 180 km², co stanowi 6,45% obszaru kraju. Użytki rolne stanowią 59,7% ogółu powierzchni, lasy – 29,3%, a pozostałe grunty – 11%. Gęstość zaludnienia należy do najniższych w kraju (61 osób na km²; Polska – 124 osoby na km²). Ponad 42% ludności mieszka na terenach wiejskich.

W woj. podlaskim (według stanu na dzień 30 IX 1999r.) zamieszkiwały ogółem 1 222 893 osoby, w tym 601 223 mężczyzn i 621 670 kobiet. W miastach mieszkało 712 198 osób (w tym 341 371 mężczyzn i 370 827 kobiet), a na wsi 510 695 osób (w tym 259 852 mężczyzn i 250 843 kobiety).

Najwięcej osób mieszkało na terenie powiatów: białostockiego (139 858 osób), łomżyńskiego (51 411 osób) i suwalskiego (35 875 osób). W trzech miastach na prawach powiatu zamieszkiwały 417 684 osoby, w tym w Białymstoku – 284 404 osoby, Łomży – 64 745 osób i w Suwałkach – 68 535 osób.

W wieku przedprodukcyjnym mieszkało 327 996 osób (w tym 168 420 mężczyzn i 159 576 kobiet), z czego w miastach mieszkały 193 034 osoby, a na wsi 134 962 osoby.

W wieku produkcyjnym mieszkało 704 058 osób (w tym 368 527 mężczyzn i 335 531 kobiet), z czego w miastach mieszkało 434 709 osób, a na wsi 269 349 osób.

W wieku poprodukcyjnym mieszkało 190 839 osób (w tym 64 276 mężczyzn i 126 563 kobiety), z czego w miastach mieszkało 84 455 osób, a na wsi 106 384 osoby.

W wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przeważali liczebnie mężczyźni, natomiast w wieku poprodukcyjnym była prawie dwukrotna przewaga kobiet. Zmniejszyła się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, a zwiększyła – w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

W skład woj. podlaskiego wchodzi 14 powiatów oraz 3 miasta na prawach powiatu, 118 gmin (w tym: 13 miejskich, 23 miejsko-wiejskie i 82 wiejskie). W województwie jest 36 miast oraz 3 950 miejscowości wiejskich.

Według danych Powszechnego Spisu Rolnego w woj. podlaskim znajduje się 102 825 gospodarstw rolnych. Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 10,7 ha i jest jedną z

większych w kraju. Dominuje produkcja roślinna, mimo niskiej klasy gruntów. W woj. podlaskim jest wysoki wskaźnik ludności utrzymującej się z rolnictwa, na wsi jest też duże bezrobocie ukryte, a jej mieszkańcy posiadają niższe kwalifikacje od osób zamieszkałych w większych jednostkach administracyjnych.

Infrastruktura przemysłowa ulega restrukturyzacji, co powoduje między innymi znaczne redukcje zatrudnienia, szczególnie w zakładach przemysłu lekkiego, usytuowanych na terenie woj. podlaskiego (przemysł bawełniany i wełniany).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło w końcu grudnia 1999r. 1.706,90 zł. i było znacznie niższe od średniej krajowej (2.186,03 zł.). W stosunku do analogicznego okresu 1998r. wzrosło o 8,9%. Najwyższy wzrost zanotowano w sekcjach: budownictwo (o 19,5%), transport, składowanie i łączność (o 15,6%) oraz handel i naprawy (o 10,1%). Natomiast płaca realna brutto spadła poniżej poziomu z grudnia 1998r.

W woj. podlaskim, podobnie jak w kraju, pozytywnym zjawiskiem, które w pewnym stopniu wpływa na mniejszą liczbę rejestrującej się w urzędach pracy młodzieży, jest znaczne zwiększenie ilości szkół wyższych oraz osób studiujących. Na przykład w 1995r. studiowało – 24,1 tys. osób, w 1996r. – 27,0 tys. osób, w 1997r. – 31,2 tys. osób, w 1998r. – 37,2 tys. osób (łącznie ze studiującymi w filiach i punktach konsultacyjnych).

W roku akademickim 1998/99 w woj. podlaskim funkcjonowało 19 szkół wyższych, ich filii i punktów konsultacyjnych, w których studiowały 37 164 osoby (w tym na studiach dziennych 15 957 osób).

W okresie od 1995r. do 1998r. prawie dwukrotnie zwiększyła się liczba absolwentów szkół wyższych i wynosiła: w 1995r. – 2,4 tys. osób, w 1996r. – 3,1 tys. osób, w 1997r. – 4,6 tys. osób, w 1998r. – 4,6 tys. osób.

Głównym ośrodkiem akademickim jest miasto Białystok, w którym funkcjonuje 14 szkół wyższych, a studiuje 36 453 studentów.

Ponadto w roku szkolnym 1998/99 uczyło się w:

- 94 liceach ogólnokształcących – 31 823 uczniów,
- 75 szkołach policealnych – 6 161 uczniów,
- 254 średnich szkołach zawodowych – 36 913 uczniów,
- 83 zasadniczych szkołach zawodowych – 17 290 uczniów.

W latach 1995 – 1999 obserwuje się (ze względu m. in. na niż demograficzny osób w wieku przedprodukcyjnym) systematyczny spadek liczby szkół podstawowych i ilości uczniów w tych szkołach. Natomiast zwiększa się liczba liceów ogólnokształcących i średnich szkół zawodowych i uczęszczającej do nich młodzieży.

Zmiany w procesie restrukturyzacji i prywatyzacji wywarły zasadniczy wpływ na kształtowanie się relacji pomiędzy podażą a popytem na pracę, a efektem tego było między innymi ograniczenie zatrudnienia.

Według stanu na koniec grudnia 1999r. (wstępne dane KUP) w województwie podlaskim pracowało 513,4 tys. osób (w tym 288,3 tys. osób poza rolnictwem indywidualnym oraz 225,1 tys. osób w rolnictwie indywidualnym).

Aktywnych zawodowo^{*)} było 586,1 tys. osób. Zarejestrowanych było 72,8 tys. bezrobotnych osób, a stopa bezrobocia (do aktywnych zawodowo) wynosiła 12,4%. Wysoki był udział bezrobotnych wśród pracujących poza rolnictwem indywidualnym i wynosił 25,2% (w kraju – 20,3%).

Liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 5 osób) wynosiła 108 066 osób^{**)}. W porównaniu do końca grudnia 1998r. zmalała o 1 624 osoby.

Najgłębszy spadek zatrudnienia odnotowano w sekcjach: działalność produkcyjna (o 3,5%, w tym w produkcji tkanin o 32,2%), zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę (o 2,3%), budownictwo (o 1,4%).

Wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił w sekcjach: górnictwo i kopalnictwo (o 8%), obsługa nieruchomości i firm (o 3,9%) oraz hotele i restauracje (o 1,4%).

---

^{*)} Do aktywnych zawodowo zalicza się osoby pracujące (cywilne) oraz bezrobotne.

^{**)} Wstępna informacja o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego w grudniu 1999r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, styczeń 2000r.

**Tabela 1. Pracujący (w tys.) w woj. podlaskim – według poszczególnych powiatów
(stan na koniec roku)**

Powiat	Pracujący:					
	poza rolnictwem indywidualnym		w rolnictwie indywidualnym		razem	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999
Ogółem	291,3	288,3	225,1	225,1	516,3	513,4
Augustowski	11,9	11,8	13,7	13,7	25,6	25,5
Białostocki (łącznie z m. Białystok)	137,4	136,0	27,9	27,9	165,2	163,8
Bielski	12,0	11,9	19,1	19,1	31,1	31,0
Grajewski	9,0	9,0	10,8	10,8	19,9	19,8
Hajnowski	12,7	12,6	13,2	13,2	25,9	25,8
Kolneński	5,3	5,2	13,2	13,2	18,5	18,5
Łomżyński (łącznie z m. Łomża)	26,0	25,8	19,3	19,3	45,4	45,1
Moniecki	5,5	5,4	14,2	14,2	19,6	19,6
Sejneński	3,1	3,1	7,2	7,2	10,3	10,2
Siemiatycki	8,4	8,3	16,7	16,7	25,2	25,1
Sokólski	13,1	12,9	24,6	24,6	37,7	37,5
Suwalski (łącznie z m. Suwałki)	28,8	28,5	14,4	14,4	43,2	42,9
Wysokomazowiecki	9,5	9,4	20,6	20,6	30,1	30,0
Zambrowski	8,6	8,5	10,0	10,0	18,6	18,5

Źródło: Krajowy Urząd Pracy (1999r. – wstępne dane).

Województwo podlaskie jest regionem położonym w oddaleniu od głównych centrów przemysłowych, o słabej infrastrukturze. Proces restrukturyzacji gospodarki powoduje spadek liczby przedsiębiorstw państwowych i komunalnych, a dynamiczny wzrost liczby jednostek sektora prywatnego, szczególnie spółek prawa handlowego.

Według danych systemu REGON w końcu 1999r. zarejestrowanych było więcej podmiotów gospodarczych (zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym) niż w końcu 1998r.

Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było w trzech aglomeracjach miejskich: Białymstoku, Łomży i Suwałkach.

Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności oraz sekcji EKD
(stan na 25.XII)

Wyszczególnienie	1998 Ogółem	Sektor własności			1999 Ogółem	Sektor własności		
		publi- czny	prywatny			publi- czny	prywatny	
			razem	w tym zakłady osób fiz. *)			razem	w tym zakłady osób fiz. *)
Ogółem (bez jedn. wewn.)	73 595	2 204	71 391	60 546	80 010	2 626	77 384	65 783
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	3 117	30	3 087	2 634	3 755	31	3 724	3 270
Rybołówstwo i rybactwo	11	-	11	3	11	-	11	3
Górnictwo i kopalnictwo	31	3	28	18	36	3	33	20
Działalność produkcyjna	8 157	50	8 107	6 639	8 402	43	8 359	6 838
Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	82	41	41	30	102	42	60	44
Budownictwo	8 056	37	8 019	7 316	8 898	30	8 868	8 157
Handel i naprawy	26 357	27	26 330	22 363	27 721	27	27 694	23 578
Hotele i restauracje	1 566	14	1 552	1 253	1 711	14	1 697	1 366
Transport, składowanie i łączn.	6 735	25	6 710	6 395	7 092	36	7 056	6 722
Pośrednictwo finansowe	2 107	9	2 098	1 962	2 814	8	2 806	2 675
Obsługa nieruchomości i firm	7 251	143	7 108	6 056	8 040	326	7 714	6 498
Adm. publ. i obrona narodowa	598	445	153	-	622	463	159	-
Edukacja	1 475	833	642	571	1 686	975	711	630
Ochrona zdrowia i opieka socj.	3 581	332	3 249	3 116	4 171	410	3 761	3 594
Poz. działalność usługowa, komun., socjalna i indywidualna	4 469	215	4 254	2 188	4 947	218	4 729	2 386
Gospod. dom. zatrudn. pracown.	2	-	2	2	2	-	2	2

Źródło: Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego, grudzień 1999r.

Tabela 3. Jednostki zarejestrowane w systemie REGON według wybranych form organizacyjno – prawnych

Wyszczególnienie	XII 1998r.	XII 1999r.	1998 = 100
przedsiębiorstwa państwowe	89	79	88,8
spółdzielnie	607	582	95,9
spółki prawa handlowego	2 083	2 223	106,7
spółki cywilne	5 856	6 155	105,1
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	60 546	65 783	108,6
stowarzyszenia i organizacje	1 020	1 210	118,6

Źródło: Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego, grudzień 1999r.

Według danych rejestru REGON na koniec grudnia 1999r. w województwie podlaskim zarejestrowanych było 80 010 jednostek gospodarczych. Sektor publiczny obejmował 2 626 podmiotów, zaś prywatny 77 384. W porównaniu z grudniem ub. roku liczba podmiotów gospodarczych ogółem wzrosła o 8,7%, w sektorze publicznym o 19,1%, a w prywatnym o 8,4%.

W sektorze publicznym na koniec grudnia najwięcej jednostek funkcjonowało w sekcjach: edukacja – 975 (o 17,0% więcej niż na koniec grudnia ub. roku), administracja publiczna i obrona narodowa – 463 (o 4,0% więcej), ochrona zdrowia i opieka socjalna – 410 (o 23,5% więcej), obsługa nieruchomości i firm – 326 (o 128,0% więcej), zaś w sektorze prywatnym w sekcjach: handel i naprawy – 27 694 (o 5,2% więcej), budownictwo – 8 868 (o 10,6% więcej), działalność produkcyjna – 8 359 (o 3,1% więcej), obsługa nieruchomości i firm – 7 714 (o 8,5% więcej), transport, składowanie i łączność – 7 056 (o 5,2% więcej).

W końcu grudnia br. rejestr REGON obejmował 14 227 osób prawnych oraz samodzielnych jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej (bez zakładów osób fizycznych), czyli o 9,0% więcej niż na koniec grudnia 1998r. Liczba zakładów prowadzonych przez osoby fizyczne wyniosła na koniec grudnia 1999r. 65 783 i wzrosła w porównaniu z grudniem poprzedniego roku o 8,6%. Najwięcej osób fizycznych zarejestrowanych było w sekcjach: handel i naprawy – 23 578 (o 5,4% więcej niż w końcu grudnia 1998r.), budownictwo – 8 157 (o 11,5% więcej), działalność produkcyjna – 6 838 (o 3,0% więcej), transport, składowanie i łączność – 6 722 (o 5,1% więcej) oraz obsługa nieruchomości i firm – 6 498 (o 7,3% więcej). Wzrosła też liczba zarejestrowanych stowarzyszeń i organizacji do 1 210 (o 18,6%), spółek prawa handlowego do 2 223 (o 6,7%), spółek cywilnych do 6 155 (o 5,1%). Zmniejszyła się natomiast liczba przedsiębiorstw państwowych do 79 (o 11,2%) oraz spółdzielni do 582 (o 4,1%).

Tabela 4. Liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON – według powiatów

Powiat	Liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON:		
	wg stanu na koniec grudnia 1998r.	wg stanu na koniec grudnia 1999r.	stan z końca grudnia 1998r. = 100
Ogółem	73 596	80 010	108,7
Augustowski	3 420	3 697	108,1
Białostocki	6 693	7 413	110,8
Bielski	3 113	3 362	108,0
Grajewski	1 993	2 261	113,4
Hajnowski	2 716	2 988	110,0
Kolneński	1 463	1 696	115,9
Łomżyński	1 916	2 114	110,3
Moniecki	1 521	1 747	114,9
Sejneński	929	980	105,5
Siemiatycki	2 083	2 083	110,1
Sokólski	2 852	3 148	110,4
Suwalski	1 258	1 360	108,1
Wysokomazowiecki	2 346	2 738	116,7
Zambrowski	2 279	2 603	114,2
Miasta na prawach powiatu			
Białystok	27 924	29 734	106,5
Łomża	4 835	5 253	108,6
Suwałki	6 253	6 623	105,9

Źródło: Województwo podlaskie w 1998r., Urząd Statystyczny w Białymstoku.

Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, grudzień 1999.

Sytuacja gospodarcza województwa wywiera olbrzymi wpływ na rynek pracy, a jest ona trudna. Znikomy jest udział nowych inwestycji, szczególnie z kapitałem zagranicznym.

Zwłaszcza kryzys rosyjski przyczynił się do zahamowania wzrostu gospodarczego z powodu trudności ze zbytem wytwarzanych produktów. W związku z tym zmniejszyło się zatrudnienie w zakładach przemysłu lekkiego (szczególnie krawieckich) i handlowych. Kondycja finansowa branży przemysłu lekkiego nadal pogarsza się, czego efektem jest m. in. zwiększanie się liczby osób, które utraciły pracę w ramach zwolnień grupowych.

Koszty pracy są wysokie, a istniejące firmy mało konkurencyjne (dla Wschodu są one za drogie, dla Zachodu niekonkurencyjne).

Tylko rozwój gospodarczy regionu, poprzez powstawanie nowych inwestycji, posiadanie odpowiedniej infrastruktury i kadry, może przyczynić się do zmiany sytuacji na rynku pracy.

Walorem woj. podlaskiego są znaczne obszary o nieskażonej przyrodzie, czystym powietrzu, walorach leczniczych, dzięki czemu Podlasie stało się centrum ekoregionu Zielone Płuca Polski. Daje to szansę na wzrost turystyki. Obecnie dużą popularnością wśród odwiedzających ten region cieszy się Puszcza Białowieska i Pojezierze Suwalsko – Augustowskie, a także Biebrzański Park Narodowy, największy w Polsce, uznawany za osobliwość przyrodniczą w Europie. Od lat na tym terenie styka się wiele kultur i narodowości ze Wschodu i Zachodu, tworząc niepowtarzalną mozaikę. Mieszkają tu między innymi Litwini, Białorusini, Ukraińcy, Tatarzy. Jednak należy zainwestować wiele środków w infrastrukturę i promocję, aby zachęcić turystów do przyjazdu w te okolice.

Zagrożenia rynku pracy mają swoje odzwierciedlenie w strukturze bezrobotnych (bezrobocie kobiet, mieszkańców wsi, ludzi młodych, absolwentów).

Bardzo poważnym problemem, mającym istotny wpływ na rynek pracy jest restrukturyzacja zatrudnienia związana z wprowadzaniem w 1999r. reform administracji państwowej, ochrony zdrowia i edukacji. Reformy te zakładają likwidację i przekształcenia wielu jednostek.

Zmniejszanie zatrudnienia wystąpiło już w urzędach państwowych i jednostkach samorządowych, szpitalach i innych jednostkach służby zdrowia. Należy się spodziewać zmniejszenia zatrudnienia w szkolnictwie po 1 września 2000 roku.

Zapowiadane zwolnienia grupowe nie rokują stabilizacji na rynku pracy. Należy przypuszczać, że liczba bezrobotnych może zwiększać się i przekroczyć krajową stopę bezrobocia.

Niepokojące sygnały docierają również z Przedsiębiorstwa Państwowego PKP, które planuje zwolnienia części pracowników o bardzo niskich kwalifikacjach zawodowych.

Urzędy pracy w woj. podlaskim są przygotowane do tej prognozy m. in. poprzez tworzenie programów specjalnych, skierowanych do grup ryzyka.

Wykorzystane będą również środki Funduszu Pracy, przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Bardzo ważna jest przy tym dobra współpraca przy realizacji programów specjalnych z partnerami społecznymi, takimi jak samorządy lokalne, pracodawcy, związki zawodowe, jednostki szkolące.

1.2.Charakterystyka bezrobocia w województwie podlaskim.

Z dniem 1 stycznia 1999r. w województwie podlaskim powołanych zostało 14 powiatowych urzędów pracy oraz 2 filie (Filia PUP w Białymstoku z siedzibą w Łapach oraz Filia PUP w Sokółce z siedzibą w Dąbrowie Białostockiej). W 1999r. działały także 2 Filie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łomży i Suwałkach.

Według stanu na koniec 1998r. w urzędach pracy województwa podlaskiego zarejestrowanych było 62 750 bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 10,8% liczby ludności czynnej zawodowo (w Polsce – 10,4%). W 1999r. nastąpił znaczny wzrost liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia. Na koniec 1999r. zarejestrowane były 72 752 osoby bezrobotne; stopa bezrobocia wynosiła 12,4%.

Stopa bezrobocia w Polsce na koniec 1999r. wynosiła 13,0%. Najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w województwie warmińsko – mazurskim i wynosiła 22,8% oraz w województwach lubuskim (17,5%) i zachodnio – pomorskim (17,5%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach: mazowieckim (9,6%) i śląskim (9,9%).

W województwie podlaskim stopa bezrobocia na koniec grudnia 1999r. wynosiła 12,4% i była niższa o 0,6 punktu procentowego w stosunku do kraju. W skali województwa najwyższą stopę bezrobocia na koniec grudnia 1999r. odnotowano w powiatach: grajewskim (19,9%), sejneńskim (16,7%) oraz łomżyńskim (16,2%) i augustowskim (16,2%). Stopę bezrobocia poniżej 10% odnotowano w pięciu powiatach: w siemiatyckim (6,4%), bielskim (8,6%), wysokomazowieckim (9,3%), monieckim (9,5%) oraz w hajnowskim (9,7%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w 1999r. (wg stanu na koniec miesiąca) kształtowała się następująco:

- styczeń	- 70 644 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 12,0%,
- luty	- 73 657 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 12,4%,
- marzec	- 73 926 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 12,5%,
- kwiecień	- 71 448 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 12,1%,
- maj	- 68 691 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 11,7%,
- czerwiec	- 66 464 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 11,4%,
- lipiec	- 67 187 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 11,5%,
- sierpień	- 67 441 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 11,6%,
- wrzesień	- 67 856 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 11,6%,
- październik	- 67 136 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 11,5%,
- listopad	- 69 808 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 11,9%,
- grudzień	- 72 752 bezrobotnych,	stopa bezrobocia – 12,4%.

W okresie od końca grudnia 1998r. do końca grudnia 1999r. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 10 002 osoby, a stopa bezrobocia wzrosła o 1,6 punktu procentowego.

W I kwartale 1999r. liczba bezrobotnych systematycznie wzrastała i na koniec marca wynosiła 73 926 osób. Według szacunków powiatowych urzędów pracy napływ do bezrobocia spowodowany był w głównej mierze rejestrowaniem się osób z powodu uzyskania świadczeń w związku z wejściem w życie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym oraz zmniejszeniem liczby ofert pracy. Mniejszy był odpływ z bezrobocia, spowodowany spadkiem liczby osób podejmujących pracę.

Na wzrost bezrobocia istotny wpływ miało także wprowadzenie reform ustrojowych państwa (administracyjnej, ochrony zdrowia, edukacji), co skutkowało likwidacją bądź restrukturyzacją niektórych jednostek i zwolnieniami pracowników. Niemały wpływ na wzrost bezrobocia miało zachwianie rynku wschodniego, co spowodowało perturbacje z eksportem towarów, zwłaszcza przemysłu włókienniczego i meblarskiego, w rezultacie czego zarejestrowano zwolnienia grupowe.

Począwszy od II kwartału 1999r., zmniejszała się liczba bezrobotnych, między innymi w wyniku wzrostu liczby organizowanych prac sezonowych i subsydiowanych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacje absolwenckie, pożyczki). Nastąpił także nieznaczny wzrost liczby ofert pracy pozyskiwanych przez powiatowe urzędy pracy.

Ponowny wzrost bezrobocia wystąpił w listopadzie i grudniu 1999r. Zmniejszyła się liczba osób wyłączonych z rejestru bezrobotnych, a zwiększyła – osób powracających do bezrobocia. Przyczyną był także mniejszy napływ ofert pracy.

W ciągu 1999r. zarejestrowano 81 592 nowych bezrobotnych, a z rejestrów bezrobotnych wyłączono 71 590 osób. Główną przyczyną odpływu z bezrobocia było podejmowanie pracy przez osoby bezrobotne (45,4% odpływów) oraz nie potwierdzanie gotowości do pracy (31,1% odpływów).

Bezrobotni zamieszkałi na wsi stanowili 37,5% ogółu osób zarejestrowanych (27 259). Najwięcej było zarejestrowanych w powiecie sejneńskim (65,8% ogółu bezrobotnych), wysokomazowieckim (64,6%) i kolneńskim (56,4%). Prawo do zasiłku posiadało 17,1% osób zamieszkałych na wsi. W 1999r. zarejestrowano 26 167 nowych bezrobotnych zamieszkałych na wsi, a wyrejestrowano 22 588 osób.

W latach poprzednich (od 1993r.) obserwowano zmniejszanie się liczby osób bezrobotnych, rejestrujących się z powodu tzw. zwolnień grupowych (populacja ta kształtowała się na poziomie 4-5% ogółu bezrobotnych). Ponowny wzrost nastąpił począwszy od stycznia 1999r., osiągając w końcu grudnia 1999r. liczbę zarejestrowanych 4 385 osób zwolnionych z tego powodu, tj. 6% ogółu bezrobotnych. Do urzędów pracy woj. podlaskiego w 1999r. wpłynęło od pracodawców 166 informacji o zamiarze zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn zakładu pracy, którzy planowali zwolnienie łącznie 4 487 osób.

Od kilku lat zmniejsza się procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku. Na koniec 1999r. bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 18,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (prawo to posiadało 13 260 osób).

Bezrobocie dotyczy w większym zakresie kobiet niż mężczyzn (w poszczególnych miesiącach 1999r. wahało się ono od 52% do około 56% ogółu bezrobotnych). Na koniec 1999 roku zarejestrowanych było 38 710 bezrobotnych kobiet (53,2% ogółu). Wśród absolwentów kobiety stanowiły 59,8%. Prawo do zasiłku posiadało jedynie 14,2% zarejestrowanych kobiet. Mniej kobiet aniżeli mężczyzn podejmowało pracę (w 1999r. kobiety stanowiły średnio 44,7% w stosunku do ogółu bezrobotnych podejmujących pracę). Ponad 12 miesięcy pozostawało bez zatrudnienia 48,6% ogółu zarejestrowanych kobiet.

Trudności w znalezieniu pracy były bardziej odczuwalne wśród młodzieży, aniżeli pozostałych bezrobotnych. Bezrobotna młodzież (w wieku 15 – 24 lata) stanowiła 30% ogółu zarejestrowanych. Natomiast status absolwenta posiadało na koniec 1999r. 4 245 osób, tj. 5,8% ogółu bezrobotnych. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych (40%) oraz zasadniczych zawodowych (36%). Najmniej liczna grupa bezrobotnych to absolwenci szkół wyższych (11,7%).

Na koniec grudnia 1999r. zarejestrowanych było 1 106 osób niepełnosprawnych (1,5% ogółu bezrobotnych), w tym 443 kobiety. We wszystkich miesiącach liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych kształtowała się na podobnym poziomie.

Wśród ogółu bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (35,4% ogółu) oraz podstawowe i niepełne podstawowe (32,1% ogółu). Podobnie, jak wśród absolwentów, najmniej było bezrobotnych, którzy ukończyli szkoły wyższe (2,6% ogółu). Jednak w porównaniu do poprzedniego roku zwiększyła się liczba bezrobotnych z wyższym wykształceniem (o 36,8%), na co wpływ zapewne wywarły wprowadzane reformy w administracji, służbie zdrowia i oświacie.

W końcu grudnia 1999r. najwięcej było zarejestrowanych bezrobotnych bez stażu pracy (18 990 osób) oraz z 10-20 – letnim stażem pracy (15 091 osób); najmniej o długim stażu, tj. ponad 30-letnim (526 osób).

Szczególną uwagę urzędy pracy poświęcają osobom długotrwale bezrobotnym (tj. pozostającym bez pracy ponad 12 miesięcy). Mimo podejmowanych różnego rodzaju działań, grupa ta systematycznie zwiększa się. W porównaniu do stanu z końca 1998r., w 1999r. zwiększyła się zarówno liczba bezrobotnych długotrwale pozostających bez pracy (o 5 185 osób; z 24 076 osób na koniec 1998r. do 29 261 – na koniec 1999r.), jak i ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych (o 11,8%; z 38,4% na koniec 1998r. do 40,2% - na koniec 1999r.). Długotrwale bezrobocie dotyczy głównie osób o niskich kwalifikacjach.

Najbardziej liczna grupa bezrobotnych przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy pracowała w sekcjach: działalność produkcyjna, handel i naprawy, budownictwo oraz administracja publiczna.

Struktura bezrobotnych według zawodów odzwierciedla dokonujące się przemiany gospodarcze. Wśród ogółu bezrobotnych, najliczniejsza jest grupa robotników przemysłowych i rzemieślników (20 329 osób), kolejną pod względem wielkości jest grupa pracowników usług osobistych i sprzedawców (10 268 osób) oraz pracowników zatrudnionych przy pracach prostych (10 007 osób). Natomiast grupa bezrobotnych o wysokich kwalifikacjach jest populacją najmniej liczną.

Poza osobami bezrobotnymi, w urzędach pracy zarejestrowanych było (na koniec 1999r.):

- **2 056 osób poszukujących pracy (w tym 1 244 kobiety),**
- **4 724 osoby uprawnione do zasiłku przedemerytalnego (w tym 2 372 kobiety),**
- **549 osób uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego (w tym 206 kobiet).**

W 1999r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy ogółem 21 895 ofert pracy, w tym 40% - były to oferty pracy stałej. Około 80% ofert wpłynęło z sektora prywatnego. Do osób niepełnosprawnych zaadresowanych było 1 815 propozycji pracy.

Pracę w 1999r. podjęło ogółem 32 505 osób bezrobotnych, z tego: pracę stałą – 12 829 osób, do prac interwencyjnych skierowano 7 021 bezrobotnych, a do robót publicznych – 2 079 osób.

Do odbycia stażu u pracodawców skierowano 1 303 absolwentów. Na szkolenia powiatowe urzędy pracy skierowały 4 040 bezrobotnych.

Urzędy pracy podejmowały szereg działań na rzecz osób bezrobotnych (pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, programy specjalne, aktywizacja zawodowa absolwentów itp.).

W 1999r. modernizowano infrastrukturę informatyczną w urzędach pracy. Dobiała końca etap wdrożeniowy jednolitego systemu informatycznego PULS. Obejmuje on następujące merytoryczne obszary funkcjonowania: formalna obsługa osób, pośrednictwo pracy, szkolenia i kursy, poradnictwo zawodowe, prace okresowe i staże, świadczenia finansowe, statystyki, kadry, zasiłki i finanse. Pracownicy urzędów pracy uczestniczyli w szkoleniach administratorów systemów komputerowych i użytkowników systemu PULS.

Celem wdrożenia systemu PULS jest usprawnienie działalności urzędów pracy poprzez wprowadzenie jednolitego oprogramowania w skali kraju, pozwalającego zastąpić dotychczas używane systemy informatyczne. Stworzy to szansę pełnej integracji wszystkich jednostek systemu urzędów pracy i umożliwi realizację jednolitego standardu i poziomu jakości świadczonych przez urzędy pracy usług.

Jednym z zadań była też poprawa warunków obsługi osób bezrobotnych. W 1999r. przeniesiona została siedziba PUP w Bielsku Podlaskim i Mońkach do wyremontowanych budynków. Nowe pomieszczenie uzyskała Filia PUP w Sokółce z siedzibą w Dąbrowie Białostockiej. Zakończony został remont pomieszczeń urzędu pracy w Wysokiem Mazowieckiem. Kontynuowano modernizację budynku na potrzeby PUP w Sokółce.

2. INFORMACJA O STANIE I STRUKTURZE BEZROBOCIA.

2.1. Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia w woj. podlaskim.

W woj. podlaskim funkcjonuje 14 powiatowych urzędów pracy o zróżnicowanym poziomie bezrobocia. Największe pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych urzędy pracy to: PUP w Białymstoku (21 136 osób – wg stanu na koniec grudnia 1999r.; 29,1% ogółu bezrobotnych w województwie), PUP w Łomży (8 700 osób – wg stanu na koniec grudnia 1999r.; 12,0% ogółu bezrobotnych w województwie) oraz PUP w Suwałkach (6 171 osób – wg stanu na koniec grudnia 1999r.; 8,5% ogółu bezrobotnych w województwie).

Tabela 5. Liczba bezrobotnych w woj. podlaskim zarejestrowanych w poszczególnych powiatowych urzędach pracy w 1999r. (stan w końcu miesiąca)

PUP	grudzień 1998	Miesiące 1999r.:											
		styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	paź- dziernik	listopad	grudzień
PUP Augustów	4 644	5 092	5 142	5 101	4 921	4 577	4 464	4 387	4 433	4 629	4 646	4 812	4 952
PUP Białystok	17 224	19 768	21 124	21 440	20 695	19 930	19 016	19 314	19 427	19 469	19 268	20 236	21 136
PUP Bielsk Podl.	2 627	2 933	3 042	3 075	2 974	2 901	2 744	2 824	2 764	2 762	2 705	2 819	2 929
PUP Grajewo	4 600	4 884	5 080	5 046	4 811	4 657	4 507	4 542	4 610	4 660	4 635	4 752	4 911
PUP Hajnówka	2 341	2 764	2 791	2 768	2 746	2 606	2 503	2 515	2 480	2 532	2 569	2 709	2 778
PUP Kolno	3 215	3 620	3 647	3 601	3 449	3 314	3 206	3 246	3 256	3 230	3 217	3 267	3 430
PUP Łomża	7 383	8 271	8 546	8 458	8 244	7 933	7 721	7 825	8 025	8 146	7 978	8 253	8 700
PUP Mońki	1 750	1 988	2 105	2 163	2 107	2 039	1 931	1 914	1 914	1 994	1 903	1 987	2 065
PUP Sejny	1 833	2 054	2 073	2 110	2 069	2 050	2 020	2 080	2 064	2 067	2 016	2 030	2 053
PUP Siemiatycze	1 188	1 471	1 609	1 628	1 567	1 510	1 417	1 452	1 477	1 441	1 439	1 575	1 720
PUP Sokółka	5 180	5 634	5 799	5 778	5 630	5 551	5 366	5 472	5 521	5 579	5 534	5 716	5 857
PUP Suwałki	5 216	6 204	6 488	6 569	6 306	5 901	5 914	5 959	5 763	5 703	5 607	5 852	6 171
PUP Wysokie M.	2 663	2 908	3 006	3 028	2 890	2 786	2 791	2 839	2 852	2 842	2 831	2 912	3 073
PUP Zambrów	2 886	3 143	3 205	3 161	3 039	2 936	2 864	2 818	2 855	2 852	2 788	2 888	2 977
Woj. podlaskie	62 750	70 644	73 657	73 926	71 448	68 691	66 464	67 187	67 441	67 856	67 136	69 808	72 752

Według stanu na koniec grudnia 1999r. poziom bezrobocia w woj. podlaskim zwiększył się (w porównaniu do stanu z końca grudnia 1998r.) o 15,9%. Największy procentowy wzrost poziomu bezrobocia miał miejsce: w PUP w Siemiatyczach (+ 44,8%), w PUP w Białymstoku (+22,7%) oraz w PUP w Hajnówce (+18,7%), w PUP w Suwałkach (+18,3%) i w PUP w Mońkach (+18,0%) oraz w PUP w Łomży (+17,8%). Natomiast najmniejszy wzrost bezrobocia odnotowano: w PUP w Zambrowie (+3,2%), w PUP w Kolnie (+6,7%), w PUP w Augustowie (+6,6%) oraz w PUP w Grajewie (+6,8%).

Tabela 6. Stopa bezrobocia (do aktywnych zawodowo) w woj. podlaskim na terenie poszczególnych powiatowych urzędów pracy w 1999r. (stan w końcu kwartału)

PUP	IV kwartał 1998r. *)	Kwartały 1999r.:			
		I kwartał *)	II kwartał *)	III kwartał **)	IV kwartał **)
POLSKA	10,4	12,0	11,6	12,1	13,0
Woj. podlaskie	10,8	12,5	11,4	11,6	12,4
PUP Augustów	15,3	16,6	14,8	15,3	16,2
PUP Białystok	9,4	11,4	10,3	10,5	11,4
PUP Bielsk Podl.	7,8	9,0	8,1	8,2	8,6
PUP Grajewo	18,8	20,2	18,5	19,0	19,9
PUP Hajnówka	8,3	9,6	8,8	8,9	9,7
PUP Kolno	14,8	16,3	14,7	14,8	15,7
PUP Łomża	14,0	15,7	14,5	15,2	16,2
PUP Mońki	8,2	9,9	8,9	9,0	9,5
PUP Sejny	15,1	17,0	16,4	16,8	16,7
PUP Siemiatycze	4,5	6,1	5,3	5,4	6,4
PUP Sokółka	12,1	13,3	12,5	12,9	13,5
PUP Suwałki	10,8	13,1	12,0	11,7	12,6
PUP Wysokie Maz.	8,1	9,1	8,5	8,6	9,3
PUP Zambrów	13,4	14,5	13,3	13,3	13,9

*) Stopa bezrobocia po korekcie GUS z dnia 22.09.1999r.

**) Wstępna stopa bezrobocia.

W woj. podlaskim stopa bezrobocia wzrosła na koniec grudnia 1999r. (w porównaniu do końca grudnia 1998r.) o 1,6 punktu procentowego. Największy wzrost stopy bezrobocia miał miejsce w PUP w Łomży (+2,2%), w PUP w Białymstoku (+2,0%), w PUP w Siemiatyczach (+1,9%) oraz w PUP w Suwałkach (+1,8%). Najmniejszy zaś: w PUP w Zambrowie (+0,5%), w PUP w Bielsku Podlaskim (+0,8%) oraz w PUP w Augustowie (+0,9%) i w PUP w Kolnie (+0,9%).

2.2. Zmiany w poziomie bezrobocia w 1999r.

W 1999r. w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowało się 81 592 nowych osób bezrobotnych, natomiast z ewidencji bezrobotnych zostało wykreślonych 71 590 osób. Przyrost bezrobocia w 1999r. był więc dodatni i wyniósł + 10 002 osoby.

Spośród 81 592 nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- **po raz pierwszy do urzędów pracy zgłosiło się 22 113 osób (27,1% ogółu nowo zarejestrowanych), w tym 12 037 absolwentów,**
- **po raz kolejny (licząc od 1990r.) do PUP zgłosiło się 59 479 osób (72,9%).**

Po zakończeniu prac interwencyjnych do rejestrów urzędów pracy wróciły 1 502 osoby, po zakończeniu robót publicznych – 1 570 osób, a po szkoleniach – 3 734 osoby.

Wśród nowo rejestrujących się w 1999r. bezrobotnych, bez prawa do zasiłku było 58 839 osób (72,1% ogółu nowo rejestrujących się). Według szacunków powiatowych urzędów pracy, z powodu uzyskania prawa do bezpłatnych świadczeń z zakresu służby zdrowia w 1999r. zarejestrowało się 32 657 osób bezrobotnych, co stanowiło 40% wszystkich nowo rejestrujących się.

W 1999r. z rejestrów bezrobotnych wykreślono 71 590 osób. Główną przyczyną odpływu z bezrobocia było podejmowanie pracy przez osoby bezrobotne. W ciągu 1999r. pracę podjęło 32 505 osób bezrobotnych (45,4% „odpływów”), z czego pracę stałą – 12 829 osób, a pracę sezonową – 10 189 osób. Obok podejmowania zatrudnienia, najczęstszą przyczyną wyłączeń bezrobotnych z ewidencji urzędów pracy było niepotwierdzenie gotowości do pracy – 25 841 osób bezrobotnych wyłączono w 1999r. z tego tytułu (co stanowiło 36,1% odpływów).

Tabela 7. Nowo zarejestrowani i wyrejestrowani bezrobotni („przyływy” i „odływy”) w 1999r.

Rok / miesiąc	Przyływy	Odływy	Przyrost bezrobocia (+/-)
styczeń 1999	11 401	3 507	+ 7 894
luty	7 585	4 572	+ 3 013
marzec	5 996	5 727	+ 269
I kwartał ogółem	24 982	13 806	+ 11 176
kwiecień	4 865	7 343	- 2 478
maj	4 639	7 396	- 2 757
czerwiec	5 162	7 389	- 2 227
II kwartał ogółem	14 666	22 128	- 7 462
lipiec	7 061	6 338	+ 723
sierpień	6 172	5 918	+ 254
wrzesień	7 338	6 923	+ 415
III kwartał ogółem	20 571	19 179	+ 1 392
październik	6 748	7 468	- 720
listopad	7 465	4 793	+ 2 672
grudzień	7 160	4 216	+ 2 944
IV kwartał ogółem	21 373	16 477	+ 4 896

Największy przyrost bezrobocia odnotowano w I kwartale 1999r., w okresie tym poziom bezrobocia zwiększył się o 11 176 osób. Było to związane ze zmianą przepisów o ubezpieczeniach zdrowotnych; szacuje się, iż w okresie tym wyłącznie w celu uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego do urzędów pracy zgłosiło się ponad 50% nowo rejestrujących się. Znaczny przyrost bezrobocia miał miejsce także w IV kwartale br., kiedy to poziom bezrobocia wzrósł o 4 896 osób.

W II i III kwartale br. napływ bezrobotnych ustabilizował się, natomiast zwiększyła się liczba osób wyrejestrowujących się, co mogło być związane z nasileniem prac sezonowych, m. in. w budownictwie, rolnictwie, handlu, a także ze zwiększoną liczbą ofert pracy, które w tym okresie wpłynęły do PUP.

Tabela 8. Przyrost bezrobocia w 1999r. w poszczególnych powiatowych urządach pracy.

PUP	Przyływy	Odpyły	Przyrost bezrobocia (+/-)
PUP Augustów	4 799	4 491	+ 308
PUP Białystok	28 251	24 339	+ 3912
PUP Bielsk Podlaski	3 596	3 294	+ 302
PUP Grajewo	4 125	3 814	+ 311
PUP Hajnówka	3 292	2 855	+ 437
PUP Kolno	3 003	2 788	+ 215
PUP Łomża	8 368	7 051	+ 1 317
PUP Mońki	1 956	1 641	+ 315
PUP Sejny	2 023	1 803	+ 220
PUP Siemiatycze	2 397	1 865	+ 532
PUP Sokółka	5 022	4 345	+ 677
PUP Suwałki	9 381	8 426	+ 955
PUP Wysokie Mazowieckie	2 728	2 318	+ 410
PUP Zambrów	2 651	2 560	+ 91
Woj. podlaskie	81 592	71 590	+ 10 002

Poziom bezrobocia zwiększył się w 1999r. we wszystkich powiatowych urządach pracy, najbardziej zaś w: PUP w Białymstoku (+3 912 osób), PUP w Łomży (+ 1 317 osób) i PUP w Suwałkach (+ 955 osób).

2.3. Zmiany w poziomie bezrobocia w związku z wprowadzaniem reform społecznych.

Od lipca 1999r. urzędy pracy objęły monitoringiem rejestrujące się osoby bezrobotne, zwolnione w związku z wprowadzaniem reform społecznych.

W okresie lipiec – grudzień 1999r. zarejestrowano 1 725 osób poprzednio pracujących w służbie zdrowia, oświacie i administracji publicznej.

W grupie tej, z przyczyn dotyczących zakładu pracy zwolnionych zostało:

- 670 osób poprzednio pracujących w służbie zdrowia,
- 365 osób poprzednio pracujących w oświacie,
- 690 osób poprzednio pracujących w administracji.

Jednocześnie w urzędach pracy odnotowano fakt zgłoszenia przez pracodawców zamiaru dokonania zwolnień 647 osób pracujących w wymienionych działach, co stanowiło 23,3% ogólnej zgłoszonej w II półroczu br. liczby osób przewidzianych do zwolnienia.

Tabela 9. Poziom bezrobocia a wprowadzanie reformy w służbie zdrowia.

Zakres	Bezrobotni ogółem zarejestrowani na koniec grudnia 1999r.	Bezrobotni nowo zarejestrowani w II półroczu 1999r.		Zgłoszenia zwolnień grupowych w II półroczu 1999r.
		ogółem	w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	
Służba zdrowia	1 225	670	266	610*)
w tym:				
• pielęgniarki	339	104	31	
• położne	73	31	7	
• lekarze	79	141	3	
• pozostały średni personel medyczny	233	172	50	
• pracownicy Kolumny Transportu Sanitarnego	39	36	32	
• inni	462	186	143	

*) Nie było możliwe ustalenie liczby osób pracujących w poszczególnych zawodach planowanych do zwolnienia.

Według stanu na koniec grudnia 1999r. osoby bezrobotne pracujące poprzednio w służbie zdrowia stanowiły 1,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W miesiącach lipiec – grudzień 1999r. do urzędów pracy zgłosiło się 266 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy a pracujących poprzednio w służbie zdrowia. W okresie tym zakłady służby zdrowia zgłosiły zamiar dokonania zwolnień grupowych obejmujących 610 osób.

Najwięcej osób poprzednio pracujących w służbie zdrowia było zarejestrowanych na koniec grudnia 1999r. w PUP w Białymstoku (347 osób), Suwałkach (173 osoby) i Augustowie (89 osób); najmniej zaś w PUP w Mońkach (26 osób) oraz w Sejnach i Kolnie (po 42 osoby).

Tabela 10. Poziom bezrobocie a wprowadzanie reformy w oświacie.

Zakres	Bezrobotni ogółem zarejestrowani na koniec grudnia 1999r.	Bezrobotni nowo zarejestrowani w II półroczu 1999r.		Zgłoszenia zwolnień grupowych w II półroczu 1999r.
		ogółem	w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	
Oświata	939	365	42	10
w tym:				
• nauczyciele nauczania początkowego	143	58	9	-
• pozostali nauczyciele	379	213	22	6
• inne osoby zwalniane ze szkół	417	94	11	4

Według stanu na koniec grudnia 1999r. osoby bezrobotne poprzednio pracujące w oświacie stanowiły 1,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W okresie II półrocza br. zarejestrowano w urzędach pracy 42 osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy i pracujące poprzednio w oświacie. W okresie tym zgłoszono zamiar zwolnienia 10 osób pracujących w oświacie.

Najwięcej bezrobotnych poprzednio pracujących w oświacie zarejestrowanych było na koniec 1999r. w PUP w Białymstoku (244 osoby), Suwałkach (153 osoby), Wysokiem Mazowieckiem (84 osoby) i Zambrowie (75 osób); najmniej w PUP w Kolnie (11 osób) i Grajewie (19 osób).

Tabela 11. Poziom bezrobocie a wprowadzanie reformy w administracji.

Zakres	Bezrobotni ogółem zarejestrowani na koniec grudnia 1999r.	Bezrobotni nowo zarejestrowani w II półroczu 1999r.		Zgłoszenia zwolnień grupowych w II półroczu 1999r.
		ogółem	w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	
Administracja	2 042	690	225	27
w tym:				
• rządowa	391	194	187	12
• samorządowa	1 651	496	38	15

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu 1999r., osoby poprzednio pracujące w administracji stanowiły 2,8% ogółu bezrobotnych. W okresie II półrocza 1999r. nowo zarejestrowanych zostało 225 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy a poprzednio pracujących w administracji.

W okresie lipiec – grudzień 1999r. urzędy administracji publicznej zgłosiły zamiar zwolnienia 27 swoich pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Najwięcej bezrobotnych poprzednio pracujących w administracji zarejestrowanych było w PUP w Białymstoku (396 osób), Sejnach (300 osób) i Suwałkach (268 osób); najmniej zaś w Sokółce (1 osoba), Grajewie (2 osoby) oraz Bielsku Podlaskim (7 osób). Nie wystąpiły takie osoby w rejestrach PUP w Hajnówce.

2.4. Ocena zmian bezrobocia na wsi.

2.4.1. Bezrobotni zamieszkali na wsi ogółem i wg płci.

Polska wieś i rolnictwo w okresie transformacji ustrojowej państwa znalazło się w bardzo trudnej sytuacji ekonomicznej. Obszary wiejskie w większości charakteryzowało rozdrobnienie gospodarstw rolnych, nadmiar ludzi do pracy, niski poziom produkcji i mała opłacalność. Na wsiach istniało i istnieje nadal najwyższe ukryte bezrobocie (szacuje się, że zjawisko to dotyczy około 1/3 rodzin posiadających ziemię).

Tabela 12. Rejestrowane bezrobocie na wsi. (stan na koniec kwartału)

Kwartały	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		wzrost/spadek liczby ogółem w porównaniu do poprzedniego kwartału
	ogółem	w tym kobiety*)	
IV kwartał 1998r.	23 680	-	-
I kwartał 1999r.	27 542	13 290	+ 3 862
II kwartał	24 960	12 661	- 2 582
III kwartał	25 565	13 029	+ 605
IV kwartał	27 259	13 334	+ 1 694

*) Brak danych dotyczących liczby bezrobotnych mieszkanki wsi zarejestrowanych na koniec 1998r.

Na koniec I kw. 1999r. zarejestrowanych było w woj. podlaskim ogółem 27 542 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w tym 13 290 kobiet). W II kwartale br. nastąpił spadek zarejestrowanych bezrobotnych w tej grupie o 2 582 osoby – do 24 960 osób bezrobotnych (w tym 12 661 kobiet). W III kwartale br. nastąpił wzrost w stosunku do końca II kwartału o 605 osób. Na koniec IV kwartału 1999r. zarejestrowanych było 27 259 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w tym 13 334 kobiety), czyli o 1 694 osoby więcej niż na koniec III kwartału i o 3 579 osób więcej niż na koniec IV kwartału 1998r. (na koniec 1998r. zamieszkiwało na wsi 23 680 bezrobotnych).

Tabela 13. Bezrobotni zamieszkali na wsi według powiatowych urzędów pracy – stan na koniec 1999r.

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	% udział do bezrobotnych ogółem
PUP Augustów	4 952	1 973	39,8
PUP Białystok	21 136	4 645	22,0
PUP Bielsk Podlaski	2 929	1 105	37,7
PUP Grajewo	4 911	1 730	35,2
PUP Hajnówka	2 778	1 231	44,3
PUP Kolno	3 430	1 934	56,4
PUP Łomża	8 700	3 182	36,6
PUP Mońki	2 065	943	45,7
PUP Sejny	2 053	1 351	65,8
PUP Siemiatycze	1 720	916	53,3
PUP Sokółka	5 857	3 147	53,7
PUP Suwałki	6 171	1 903	30,8
PUP Wysokie Maz.	3 073	1 985	64,6
PUP Zambrów	2 977	1 214	40,8
Woj. podlaskie ogółem	72 752	27 259	37,5

Największy procentowy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych powiatowych urzędach pracy odnotowano na koniec 1999r. w PUP: w Sejnach (65,8%), w Wysokim Mazowieckiem (64,6%) oraz w Kolnie (56,4%) i w Sokółce (53,7%).

W całym woj. podlaskim bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 37,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Liczebność bezrobotnych zamieszkałych na wsi wykazuje tendencję spadkową w miesiącach letnich, co spowodowane jest wykonywaniem prac polowych oraz świadczeniem usług na rzecz rolnictwa, budownictwa, handlu, turystyki, itp. Powroty do rejestru bezrobotnych następują w miesiącach zimowych.

2.4.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi z prawem do zasiłku.

Tabela 14. Bezrobotni zamieszkali na wsi z prawem do zasiłku – stan na koniec kwartału

Kwartały	Bezrobotni zamieszkali na wsi ogółem	w tym z prawem do zasiłku	% do ogółem
I kwartał 1999r.	27 542	5 425	19,7
II kwartał 1999r.	24 960	4 802	19,2
III kwartał 1999r.	25 565	4 456	17,4
IV kwartał 1999r.	27 259	4 655	17,1

Na koniec 1999r. 4 655 osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi posiadało prawo do zasiłku, czyli 17,1%. W porównaniu do końca III kw. 1999r. liczba zarejestrowanych zasiłkobiorców zamieszkałych na wsi zwiększyła się o 199 osób, w porównaniu do końca II kw. zmniejszyła się o 147 osób, zaś w stosunku do końca I kw. zmniejszyła się o 770 osób.

W ciągu całego roku najniższą liczbę zasiłkobiorców zamieszkałych na wsi odnotowano na koniec III kw. – 4 456 osób, a najniższy procent uprawnionych do zasiłku – na koniec IV kwartału.

Tabela 15. Bezrobotni z prawem do zasiłku zamieszkali na wsi według PUP

- stan na koniec 1999r.

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		% zasiłkobiorców do ogółem
	ogółem	w tym z prawem do zasiłku	
Augustów	1 973	346	17,5
Białystok	4 645	790	17,0
Bielsk Podlaski	1 105	135	12,2
Grajewo	1 730	279	16,1
Hajnówka	1 231	209	17,0
Kolno	1 934	330	17,1
Łomża	3 182	691	21,7
Mońki	943	122	12,9
Sejny	1 351	306	22,6
Siemiatycze	916	137	15,0
Sokółka	3 147	707	22,5
Suwałki	1 903	289	15,2
Wysokie Maz.	1 985	187	9,4
Zambrów	1 214	127	10,5
Ogółem woj. podlaskie	27 259	4 655	17,1

Na koniec okresu sprawozdawczego największą liczbę zasiłkobiorców zamieszkałych na wsi odnotowano w PUP: w Białymstoku (790 osób), Sokółce (707 osób) oraz w Łomży (691 osób). Najmniej było takich osób w PUP: w Mońkach (122 osoby), Zambrowie (127 osób), oraz w PUP w Bielsku Podlaskim (135 osób).

2.4.3. Bezrobotni zamieszkali na wsi - nowo zarejestrowani oraz wyrejestrowani w 1999r.

Tabela 16. „Przyływy” i „odpływy” bezrobotnych zamieszkałych na wsi w 1999r.

według poszczególnych powiatowych urzędów pracy

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi:		Przyrost bezrobocia ogółem (+/-)
	nowo zarejestrowanych	wyrejestrowanych	
Augustów	1 662	1 628	+ 34
Białystok	5 038	4 034	+ 1 004
Bielsk Podlaski	1 250	1 080	+ 170

Grajewo	1 329	1 181	+ 148
Hajnówka	1 357	1 203	+ 154
Kolno	1 435	1 440	- 5
Łomża	2 663	2 384	+ 279
Mońki	883	715	+ 168
Sejny	1 270	1 121	+ 149
Siemiatycze	1 180	854	+ 326
Sokółka	2 661	2 179	+ 482
Suwałki	2 676	2 380	+ 296
Wysokie Maz.	1 760	1 441	+ 319
Zambrów	1 003	948	+ 55
Ogółem woj. podlaskie	26 167	22 588	3 579

W 1999r. zarejestrowano 26 167 nowych bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Z ewidencji wyłączono 22 588 osób. Przyrost bezrobocia w 1999r. był dodatni i wyniósł 3 579 osób.

Największy „przyływ” bezrobotnych zamieszkałych na wsi odnotowano w PUP: w Białymstoku (5 038 osób), Suwałkach (2 676 osób), Łomży (2 663 osoby), oraz w PUP w Sokółce (2 661 osób). Najwięcej bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyrejestrowano w PUP: w Białymstoku (4 034 osoby), Łomży (2 384 osoby), Suwałkach (2 380 osób) i w PUP w Sokółce (2 179 osób).

Tabela 19. „Napływ” i „odpływ” bezrobotnych według miejsca zamieszkania w 1999r.

Okresy	Nowo zarejestrowani bezrobotni „napływ”	Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”	w tym	Wskaźnik * płynności rynku pracy
			podjęcia pracy	
Ogółem	81 592	71 590	32 505	39,8
Miasta	55 425	49 002	22 213	40,1
Wieś	26 167	22 588	10 292	39,3
w tym:				
I półrocze	12 781	11 501	5 421	42,4
II półrocze	13 386	11 087	4 871	36,4

* wskaźnik płynności – stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym z tytułu podjęcia pracy do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym czasie.

2.5. Zmiany w strukturze bezrobocia

2.5.1. Bezrobotne kobiety

Kobiety znajdują się w znacznie trudniejszej sytuacji na rynku pracy niż mężczyźni, łatwiej tracą pracę i mają większe trudności w ponownym podjęciu zatrudnienia. Pracodawcy chętniej zatrudniają mężczyzn niż kobiety, nie zawsze biorą pod uwagę posiadane przez nie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe.

Na koniec grudnia 1999r. na zarejestrowanych 72 752 bezrobotnych liczba kobiet wynosiła 38 710, czyli 53,2% ogółu. W porównaniu do stanu z końca grudnia 1998r. liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 3 570. Prawo do zasiłku posiadało 5 512 bezrobotnych kobiet (tj. 14,2% zarejestrowanych kobiet). Wśród bezrobotnych kobiet:

- 27 738 – to osoby poprzednio pracujące, w tym:
  - 2 951 kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (tj. 67,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zwolnionych w ramach zwolnień grupowych),
- 10 972 – to kobiety dotychczas nie pracujące, w tym:
  - 2 540 absolwentek (tj. 59,8% ogółu zarejestrowanych absolwentów), z tego szkół: wyższych – 328 (12,9%), policealnych i średnich zawodowych – 1 103 (43,4%), liceów ogólnokształcących – 410 (16,2%), zasadniczych zawodowych – 691 (27,2%) i pozostałych – 8 (0,3%).

Tabela 20. Bezrobotne kobiety w roku 1999.

Rok / miesiąc	Bezrobotni ogółem	Liczba zarejestrowanych kobiet:	
		w liczbach bezwzględnych	% udział w liczbie bezrobotnych ogółem
I kwartał			
styczeń 1999r.	70 644	38 153	54,0
luty	73 657	38 842	52,7
marzec	73 926	38 881	52,6
II kwartał			
kwiecień	71 448	38 002	53,2
maj	68 691	37 179	54,1
czerwiec	66 464	36 742	55,3
III kwartał			
lipiec	67 187	37 427	55,7
sierpień	67 441	37 714	55,9
wrzesień	67 856	37 764	55,7
IV kwartał			
październik	67 136	37 411	55,7
listopad	69 808	37 885	54,3
grudzień	72 752	38 710	53,2

Na koniec IV kw. 1999r. liczba bezrobotnych kobiet wynosiła 38 710 i była wyższa od stanu z końca III kw. 1999r. o 946 osób, w porównaniu do końca II kw. liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 1 968 osób, natomiast w stosunku do końca I kw. zmniejszyła się o 171 osób.

W 1999r. zarejestrowało się w urzędach pracy woj. podlaskiego 35 797 kobiet (tj. 43,9% nowo rejestrujących się bezrobotnych), w tym po zwolnieniach grupowych – 2 619 (tj. 7,3% nowo rejestrujących się kobiet).

Natomiast wyrejestrowało się w 1999r. 32 227 bezrobotnych kobiet. Z tytułu podjęcia pracy wyrejestrowano 14 528 kobiet, czyli 44,7%.

Tabela 21. „Przyplwy” i „odplwy” bezrobotnych kobiet w 1999r.

Miesiące 1999r.	Nowo zarejestrowane bezrobotne kobiety	Wyrejestrowane bezrobotne kobiety	Przyrost bezrobocia wśród kobiet (+/-)	Podjęcia pracy przez bezrobotnych:		
				ogółem	w tym przez kobiety	
					liczba	%
styczeń	4 829	1 816	+ 3 013	1 506	818	54,3
luty	2 736	2 047	+ 689	1 786	889	49,8
marzec	2 560	2 521	+ 39	2 511	1 163	46,3
kwiecień	2 080	2 959	- 879	3 971	1 573	39,6
maj	1 985	2 808	- 823	3 745	1 305	34,8
czerwiec	2 726	3 163	- 437	3 463	1 482	42,8
lipiec	3 579	2 894	+ 685	2 774	1 226	44,2
sierpień	2 985	2 698	+ 287	2 649	1 193	45,0
wrzesień	3 687	3 637	+ 50	3 287	1 779	54,1
październik	3 043	3 396	- 353	3 429	1 432	41,8
listopad	2 772	2 298	+ 474	1 876	907	48,3
grudzień	2 815	1 990	+ 825	1 508	761	50,5
1999r.	35 797	32 227	+ 3 570	32 505	14 528	44,7

Największy napływ kobiet do bezrobocia miał miejsce w miesiącach: styczeń (4 829), wrzesień (3 687) i lipiec (3 579), a odpływ – w miesiącach: wrzesień (3 637), październik (3 396) i czerwiec (3 163).

Największy odsetek podjęć pracy przez bezrobotne kobiety w ogólnej liczbie podjęć pracy odnotowano w: styczniu (54,3%), wrześniu (54,1%) oraz grudniu (50,5%).

Analizując strukturę wieku i wykształcenia bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu 1999r., można stwierdzić, że wśród bezrobotnych kobiet przeważały kobiety młode, w wieku 25 – 34 lata (31,3%) i 35 – 44 lata (29,8%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym (31,2%) i policealnym i średnim zawodowym (29,1%). Wykształcenie wyższe posiadało zaledwie 3% bezrobotnych kobiet.

Jeśli chodzi o czas pozostawania bez pracy, to ponad 12 miesięcy pozostawało bez zatrudnienia 48,6% ogółu zarejestrowanych kobiet (18 808 osób).

2.5.2 Bezrobotni absolwenci

Trudności w znalezieniu pracy są bardziej odczuwalne wśród młodzieży niż wśród pozostałych bezrobotnych.

Głównymi czynnikami, które determinują bezrobocie wśród młodzieży jest kondycja gospodarcza regionu oraz niedostosowanie rozmiarów struktury kształcenia kadr kwalifikowanych do potrzeb gospodarki, tj. dysproporcja między edukacją a pracą.

Obecnie problem ten pogłębia także sytuacja demograficzna, gdyż do wieku zdolności do pracy dochodzą roczniki wyżu demograficznego.

W odniesieniu do absolwentów prowadzona była aktywna polityka prozatrudnieniowa, premiowano aktywność bezrobotnych absolwentów na rynku pracy, wprowadzając między innymi zamiast zasiłków dla bezrobotnych stypendia na podjęcie stażu pracy oraz dodatki za podjęcie szkolenia. Dla absolwentów zagrożonych najwyższym bezrobociem strukturalnym organizowano programy specjalne.

Na zmniejszenie się liczby rejestrujących się absolwentów (w porównaniu do ilości kończących różnego typu szkoły) mają znaczący wpływ aspiracje młodzieży, której coraz więcej kontynuuje naukę w szkołach wyższego szczebla. Nie bez wpływu jest także fakt nieotrzymywania przez absolwentów zasiłków dla bezrobotnych.

W końcu grudnia 1999r. w rejestrach bezrobotnych woj. podlaskiego pozostawały 21 943 osoby bezrobotne w wieku 15 – 24 lata. Bezrobotna młodzież stanowiła więc ponad 30% ogółu zarejestrowanych. Natomiast status absolwenta posiadało 4 245 osób, czyli 5,8% ogółu bezrobotnych.

Tabela 22. Bezrobotni absolwenci wg powiatowych urzędów pracy

- stan na 31 grudnia 1999 roku.

Powiatowy Urząd Pracy	Ogółem bezrobotni absolwenci	w tym absolwenci szkół :				
		wyższych	policealnych i średnich zawod.	liceów ogólnokoszt.	zasadn. zawod.	pozost.
Augustów	262	10	125	22	100	5
Białystok	1 557	331	568	199	456	3
Bielsk Podlaski	128	23	45	13	45	2
Grajewo	182	4	78	10	87	3
Hajnówka	153	17	77	14	45	-
Kolno	200	6	49	24	120	1
Łomża	381	22	154	30	175	-
Mońki	119	3	54	25	37	-
Sejny	65	1	18	18	27	1
Siemiatycze	155	16	76	12	51	-
Sokółka	344	15	138	66	124	1
Suwalki	289	25	125	30	106	3
Wysokie Maz.	256	13	114	27	102	-
Zambrów	154	9	63	21	60	1
Woj. podlaskie	4 245	495	1 684	511	1 535	20

Wśród bezrobotnych absolwentów największą grupę stanowiły osoby, które ukończyły szkoły policealne i średnie zawodowe (1 684 osoby, tj. prawie 40%) oraz szkoły zasadnicze zawodowe (1 535 osób, tj. 36%). Dyplomy wyższych uczelni posiadało zaledwie 495 osób, tj. 11,7% absolwentów. Natomiast bezrobotni absolwenci liceów ogólnokształcących stanowili 12,0%.

W ciągu całego 1999r. do powiatowych urzędów pracy zgłosiło się 12 037 nowo rejestrujących się absolwentów, z czego po raz pierwszy zarejestrowało się 8 620 absolwentów, a po raz kolejny – 3 417 absolwentów. Do rejestrów bezrobotnych wróciło 681 absolwentów po zakończeniu stażu pracy (5,7% nowo rejestrujących się absolwentów) i 463 absolwentów po zakończeniu szkolenia (3,8% nowo rejestrujących się absolwentów). Największy napływ do bezrobocia można było zaobserwować w okresie po zakończeniu roku szkolnego, tj. czerwiec – wrzesień, kiedy to do PUP zgłosiło się prawie 54% wszystkich nowo rejestrujących się w 1999r. bezrobotnych absolwentów.

Natomiast wyrejestrowanych w 1999r. zostało 11 412 absolwentów, w tym z powodu podjęcia pracy – 3 976 osób (34,8% ogółu wyrejestrowanych absolwentów), podjęcia szkolenia – 487 osób (4,3%) i podjęcia stażu – 1 303 osoby (11,4%); najwięcej w miesiącach: czerwiec, maj oraz październik i wrzesień.

Tabela 23. Bezrobotni absolwenci w roku 1999.

Rok/miesiąc	Ogółem bezrobotni	w tym absolwenci szkół:				
		wyższych	policealnych	liceów	zasadniczych	pozost.

	absolwenci		i śr. zawod.	ogólnokoszt.	zawodowych	
I kwartał						
styczeń 1999r.	4 140	375	1 480	539	1 720	26
luty	4 259	339	1 546	560	1 786	28
marzec	4 191	319	1 492	531	1 819	30
II kwartał						
kwiecień	3 791	278	1 289	488	1 705	31
maj	3 034	241	872	330	1 562	29
czerwiec	1 796	194	987	248	350	17
III kwartał						
lipiec	2 834	332	1 305	342	829	26
sierpień	3 414	429	1 480	427	1 055	23
wrzesień	3 956	460	1 680	465	1 329	22
IV kwartał						
październik	3 822	408	1 541	460	1 393	20
listopad	3 918	449	1 538	469	1 441	21
grudzień	4 245	495	1 684	511	1 535	20

Na koniec IV kw. 1999r. zarejestrowanych było 4 245 bezrobotnych absolwentów, w porównaniu do końca III kw. 1999r. liczba ta zwiększyła się o 289 osób, w porównaniu do końca II kw. br. zwiększyła się o 2 449 osób, natomiast w porównaniu do końca I kw. zwiększyła się o 54 osoby.

2.5.3. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Tabela 24. Liczba osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy – stan na koniec roku

Wyszczególnienie	1998r.	1999r.
Liczba osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy	2 949	4 385
Dynamika 1998r.=100	-	148,7

Na koniec 1998r. zarejestrowanych było 2 949 bezrobotnych osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a na koniec 1999r. – 4 385. Nastąpił więc wzrost o 1 436 osób, czyli o 48,7%.

Tabela 25. Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy według powiatowych urzędów pracy – stan na koniec 1999r.

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy	% udział do liczby bezrobotnych ogółem
PUP Augustów	247	5,0
PUP Białystok	1 563	7,4
PUP Bielsk Podlaski	193	6,6
PUP Grajewo	117	2,4
PUP Hajnówka	206	7,4
PUP Kolno	118	3,4
PUP Łomża	684	7,9
PUP Mońki	112	5,4
PUP Sejny	48	2,3
PUP Siemiatycze	121	7,0
PUP Sokółka	267	4,6
PUP Suwałki	447	7,2
PUP Wysokie Maz.	113	3,7
PUP Zambrów	149	5,0
woj. podlaskie	4 385	6,0

Na koniec 1999r. z przyczyn dotyczących zakładu pracy zarejestrowanych było 4 385 bezrobotnych osób (w tym 2 951 kobiet), czyli 6,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W tej grupie 1 568 osób posiadało prawo do zasiłku (w tym 833 kobiety).

Tabela 26. Kształtowanie się zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy w woj. podlaskim w grudniu 1998 roku i w roku 1999.

rok/miesiąc	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy:			
	na koniec miesiąca		w okresie sprawozdawczym	
	ogółem	% do ogółu bezrobotnych	ogółem	% do ogółu nowo zarejestrowanych
grudzień 1998r.	2 949	4,7	-	-
I kwartał				
styczeń 1999r.	3 392	4,8	582	5,1
luty	3 522	4,8	318	4,2
marzec	3 758	5,1	525	8,8
II kwartał				
kwiecień	3 826	5,4	312	6,4
maj	3 844	5,6	373	8,0
czerwiec	3 849	5,8	312	6,0
III kwartał				
lipiec	4 014	6,0	453	6,4
sierpień	4 122	6,1	427	6,9
wrzesień	4 211	6,2	374	5,1
IV kwartał				
październik	4 157	6,2	293	4,3
listopad	4 288	6,1	365	4,9
grudzień	4 385	6,0	313	4,4
woj. podlaskie	-	-	4 647	5,7

W ciągu całego 1999r. zgłosiło się do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 4 647 nowych bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (w tym 2 619 kobiet). Stanowili oni 5,7% ogółu nowo zarejestrowanych w 1999r. bezrobotnych.

2.5.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Na koniec grudnia 1999 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła 13 260 osób, w tym 5 512 kobiet. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 18,2 % ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie. W porównaniu do stanu z końca grudnia 1998r. liczba bezrobotnych zasiłkobiorców zwiększyła się o 322 osoby.

Spośród nowo zarejestrowanych w ciągu całego 1999r. bezrobotnych – 22 753 osoby, tj. 27,9% posiadało prawo do zasiłku.

Tabela 27. Bezrobotni z prawem do zasiłku - stan na koniec roku.

Rok	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni z prawem do zasiłku
1998	62 750	12 938
1999	72 752	13 260
1998r.=100	115,9	102,5

W 1999r. poziom bezrobocia ogółem w porównaniu do 1998r. zwiększył się o 15,9%, natomiast wśród bezrobotnych zasiłkobiorców – jedynie o 2,5%.

Tabela 28. Bezrobotni z prawem do zasiłku według powiatowych urzędów pracy

- stan na 31 grudnia 1999r.

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	% udział do ogółu bezrobotnych
Augustów	983	19,9
Białystok	3 402	16,1
Bielsk Podlaski	414	14,1
Grajewo	983	20,0
Hajnówka	488	17,6
Kolno	671	19,6
Łomża	2 209	25,4
Mońki	288	13,9
Sejny	529	25,8
Siemiatycze	277	16,1
Sokółka	1 295	22,1
Suwałki	1 072	17,4
Wysokie Mazowieckie	325	10,6
Zambrów	324	10,9
Ogółem	13 260	18,2

Na koniec 1999r. największy odsetek osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku odnotowano w PUP w Sejnach – 25,8% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w tym urzędzie oraz w PUP w Łomży – 25,4% i w PUP w Sokółce – 22,1%.

Tabela 29. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w 1999 roku.

Rok / miesiąc	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	% udziału do ogółu bezrobotnych
I kwartał		
styczeń 1999 rok	14 509	20,5
luty	15 391	20,9
marzec	15 493	21,0
II kwartał		
kwiecień	14 710	20,6
maj	14 202	20,7
czerwiec	13 442	20,2
III kwartał		
lipiec	13 273	19,8
sierpień	12 878	19,1
wrzesień	12 430	18,3
IV kwartał		
październik	11 927	17,8
listopad	12 527	17,9
grudzień	13 260	18,2

Na koniec IV kw. 1999r. liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła 13 260 osób, co stanowiło 18,2% ogółu bezrobotnych. Liczba ta w stosunku do końca III kw. 1999r. zwiększyła się o 830 osób, w stosunku do końca II kw. 1999r. zmniejszyła się o 182 osoby, natomiast w stosunku do końca I kw. zmniejszyła się o 2 233 osoby.

2.5.5. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia.

Tabela 30. Bezrobotni w woj. podlaskim wg wieku w latach 1998- 1999
(stan na koniec roku)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym w wieku :						
		15 - 17	18 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 -59	60 i w.
1998	62 750	32	18 394	17 611	16 253	8 902	1 268	290
1999	72 752	32	21 911	19 594	18 282	11 147	1 445	341
1998=100	115,9	100,0	119,1	111,3	112,5	125,2	114,0	117,6

W porównaniu do stanu z końca 1998r. w 1999r. prawie we wszystkich grupach wiekowych odnotowano wzrost poziomu bezrobocia; największy dotyczył bezrobotnych w wieku 45 – 54 lata (+25,2%), co może być spowodowane nasileniem zwolnień grupowych w 1999r. oraz 18 –24 lata (+19,1%) w związku z wejściem na rynek pracy wyżu demograficznego. Natomiast w grupach wiekowych 25 – 34 lata i 35 – 44 lata, czyli w tzw. wieku mobilnym – najbardziej pożądanym przez pracodawcę u kandydata na pracownika, wzrost ten był najmniejszy (odpowiednio: +11,3% i +12,5%).

Tabela 31. Zarejestrowani bezrobotni według wieku – stan na koniec 1999r.

Grupa wieku	Bezrobotni ogółem		w tym kobiet
	liczba	%	
Ogółem	72 752	100,0	38 710
Wiek w latach			
15 – 17	32	0,04	17
18 – 24	21 911	30,1	12 100
25 – 34	19 594	26,9	11 551
35 – 44	18 282	25,1	9 777
45 – 54	11 147	15,3	4 976
55 – 59	1 445	2,0	289
60 i więcej	341	0,5	X

Na koniec grudnia 1999r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne w przedziale wiekowym 18 - 24 lata (21 911 osób). Drugą pod względem liczebności grupę stanowili bezrobotni w wieku 25 - 34 lata (19 594 osoby). Najmniej liczna grupa wśród bezrobotnych to młodociani w wieku 15 - 17 lat (32 osoby).

Tabela 32. Bezrobotni w województwie podlaskim wg poziomu wykształcenia w latach 1998 – 1999 (stan na koniec roku).

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym z wykształceniem:				
		wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	podstawowym i niepełnym podstawowym
1998r.	62 750	1 384	14 173	4 490	21 857	20 846
1999r.	72 752	1 894	16 667	5 085	25 726	23 380
1998r.=100	115,9	136,8	117,6	113,3	117,7	112,2

Porównując lata 1998 i 1999, można zauważyć, że największy wzrost poziomu bezrobocia dotknął bezrobotnych z wyższym wykształceniem (+36,8%), na co niemalże wpływ mógł mieć fakt zwolnień dokonywanych w związku z reformą w administracji publicznej oraz w służbie zdrowia. Natomiast najmniejszy wzrost bezrobocia dotyczył bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz średnim ogólnokształcącym (odpowiednio: +12,2% i +13,3%), czyli osób nie posiadających wyuczonego zawodu i stojących przed koniecznością kontynuacji nauki na wyższym poziomie.

Tabela 33. Zarejestrowani bezrobotni według poziomu wykształcenia – stan na koniec 1999r.

Wykształcenie	Bezrobotni ogółem		w tym kobiety
	liczba	%	
Ogółem	72 752	100,0	38 710
Wyższe	1 894	2,6	1 154
Policealne i średnie zawodowe	16 667	22,9	11 275
Średnie ogólnokształcące	5 085	7,0	4 079
Zasadnicze zawodowe	25 726	35,4	12 074
Podstawowe i niepełne podstawowe	23 380	32,1	10 128

Na koniec grudnia 1999r. wśród bezrobotnych najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (25 726 osób), podstawowe i niepełne podstawowe (23 380 osób) oraz policealne i średnie zawodowe (16 667 osób). Najmniej bezrobotnych legitymowało się dyplomami wyższych uczelni (1 894 osoby).

2.5.6. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.

Tabela 34. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy
– stan na koniec 1999r.

Staż pracy w latach	Liczba bezrobotnych	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach:					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
do 1 roku	10 676	915	1 665	1 477	1 987	2 090	2 542
1 - 5	10 509	994	1 711	1 606	2 093	2 014	2 091
5 - 10	9 630	848	1 330	1 260	1 894	2 002	2 296
10 - 20	15 091	1 282	2 005	2 073	2 921	3 150	3 660
20 - 30	7 330	685	1 120	1 200	1 498	1 532	1 295
30 i więcej	526	54	138	72	91	93	78
bez stażu	18 990	1 967	3 279	3 895	3 431	3 299	3 119
Ogółem	72 752	6 745	11 248	11 583	13 915	14 180	15 081

W końcu grudnia 1999r. najwięcej było zarejestrowanych bezrobotnych bez stażu pracy (18 990 osób) oraz z 10 – 20 letnim stażem pracy (15 091 osób). Najmniej z 30-letnim i więcej stażem pracy (526 osób).

Jeśli chodzi o czas pozostawania bez pracy, to najwięcej było zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy w okresie 3 - 6 miesięcy (3 895 osób) i były to zarazem osoby bez stażu pracy. Następną liczną grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (3 660 osób) z 10-20 letnim stażem pracy. Nieco mniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy w okresie 6 – 12 miesięcy (3 431 osób) i były to zarazem osoby bez stażu pracy.

Najmniej było zarejestrowanych bezrobotnych z 30-letnim i więcej stażem pracy pozostających bez pracy do 1 miesiąca (54 osoby) oraz od 3-6 miesięcy (72 osoby).

Szczególną uwagę i szereg działań aktywizujących poświęcają urzędy pracy grupie osób długotrwale bezrobotnych, tj. pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy. Mimo to grupa ta systematycznie zwiększa się. W porównaniu do stanu z końca 1998r. w 1999r. zwiększyła się zarówno liczba osób długotrwale bezrobotnych (o 5 185 osób; z 24 076 osób na koniec 1998r. do 29 261 osób na koniec 1999r.), jak ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych (o 11,8%; z 38,4% na koniec 1998r. do 40,2% na koniec 1999r.).

2.5.7. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.

Statystyka rynku pracy według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy określa przynależność ostatniego pracodawcy bezrobotnego do odpowiedniej sekcji i sektora działalności. Jest ona ważnym źródłem informacji o dokonujących się przekształceniach gospodarczych.

Wśród ogółu bezrobotnych dominują osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. W końcu grudnia 1999r. bezrobotni ci stanowili 74%, a bezrobotni nie pracujący stanowili 26%.

Największe przeobrażenia gospodarcze zaszły w następujących sekcjach: działalność produkcyjna, handel i naprawy, budownictwo, administracja publiczna, pozostała działalność usługowa, komunalna i inna oraz w sekcji rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.

Najbardziej liczebna grupa bezrobotnych pochodziła (wg stanu na dzień 30 XII 1999r.) z sekcji – działalność produkcyjna (14 756 osób, co stanowiło 27,5% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących) oraz handel i naprawy (11 003 osoby – 20,5%) i budownictwo (6 169 osób – 11,5%). Według stanu na koniec grudnia 1999r. 42 502 bezrobotnych (tj. 79%) przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy pracowało w zakładach należących do wyżej wymienionych sekcji.

Sekcje te nie tylko generują bezrobocie, ale także tworzą najwięcej nowych miejsc pracy, ponieważ 77% ofert pracy, które wpłynęły w ostatnim kwartale 1999r. do urzędów pracy, pochodziło od pracodawców prowadzących działalność w tych sekcjach. W ciągu całego 1999r. z sekcji tych wpłynęło 17 248 ofert pracy, tj. 80% ofert, które wpłynęły w tym okresie do urzędów pracy.

W ciągu roku obserwuje się dość duże zmiany w liczbie bezrobotnych, szczególnie w sekcji – budownictwo, co wiąże się z sezonowością prac budowlanych (na koniec I kwartału 1999r. – 6 542 bezrobotnych, na koniec II kwartału – 5 014, na koniec III kwartału – 4 607, na koniec IV kwartału – 6 169).

Tabela 35. Bezrobotni poprzednio pracujący – według sektorów własności

-stan na koniec kwartału

Kwartaly 1999r.	Bezrobotni ogółem	w tym poprzednio pracujący:		%
		w sektorze publicznym	w sektorze prywatnym	
1	2	3	4	kol.4 : kol.2
I kwartał	54 431	17 571	37 780	69,4
II kwartał	49 619	16 040	33 469	67,4
III kwartał	49 533	15 795	32 873	66,3
IV kwartał	53 762	16 107	36 789	68,4

Na podstawie analizy danych statystycznych można stwierdzić, iż częściej zwalniani byli bezrobotni z zakładów należących do sektora prywatnego niż publicznego.

2.5.8. Bezrobotni według zawodów i specjalności.

Według stanu na koniec grudnia 1999r. na zarejestrowanych 72 752 bezrobotnych, 62 541 (czyli 86%) osób posiadało wyuczony zawód. Populacja bezrobotnych bez zawodu obejmowała 10 211 osób, co stanowiło 14% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Określenie struktury zawodowej bezrobotnych to jeden z podstawowych instrumentów pośrednictwa pracy. Podstawą analizy struktury zawodowej jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, opracowana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej w 1995r., zgodnie z Międzynarodowym Standardem Klasyfikacji Zawodów i Specjalności.

Tabela 37. Struktura bezrobotnych według zawodów (zagregowana grupa wielka, obejmująca 10 grup zawodowych)

Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani – stan na dzień 31 XII 1999r.
Ogółem	72 752
1. Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	82
2. Specjaliści	2 199
3. Technicy i inny średni personel	6 915
4. Pracownicy biurowi	4 560
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	10 268
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2 996
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	20 329
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5 185
9. Pracownicy przy pracach prostych	10 007
10. Bez zawodu	10 211

Struktura bezrobotnych według zawodów odzwierciedla dokonujące się przemiany gospodarcze.

Wśród bezrobotnych od lat najliczniejsza jest grupa robotników przemysłowych i rzemieślników (na koniec 1999r. - liczyła 20 329 osób). Bezrobotni zaliczani do grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców zajmują drugie miejsce pod względem liczebności grupy. W końcu 1999r. zarejestrowanych było w tej kategorii bezrobotnych 10 268 osób. Kolejną grupę bezrobotnych stanowią pracownicy zatrudnieni przy pracach prostych (10 007 osób). Spowodowane jest to głównie licznymi zwolnieniami grupowymi pracowników z upadających lub przekształcających się przedsiębiorstw oraz likwidacją wielu zakładów przemysłowych, rzemieślniczych lub związanych z produkcją rolną.

Największe trudności ze znalezieniem pracy mają osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych. Spośród nich najwięcej było bezrobotnych posiadających następujące zawody:

- sprzedawcy	- 6 457 osób
- krawcy, szwaczki	- 4 130 osób
- rolnicy, ogrodnicy, robotnicy rolni	- 2 602 osoby
- mechanicy, elektromechanicy	- 2 498 osób
- kierowcy	- 2 407 osób
- ślusarze, tokarze	- 2 191 osób
- murarze, pracownicy budowlani	- 1 831 osób
- mechanicy samochodowi	- 1 646 osób

Wśród grup zawodowych obejmujących techników i innego średniego personelu oraz pracowników biurowych dominowali bezrobotni w następujących zawodach:

- ekonomiści i księgowi	- 2 392 osoby
- kucharze, bufetowi, kelnerzy	- 1 797 osób
- technicy rolnicy	- 1 052 osoby
- technicy mechanicy	- 1 051 osób
- pracownicy administracyjno – biurowi	- 1 015 osób
- technicy budowlani	- 461 osób

W grupie zawodów medycznych zarejestrowanych było: 339 pielęgniarek, 73 położne, 87 analityków medycznych.

Grupa bezrobotnych o wysokich kwalifikacjach zawodowych – specjalistów jest populacją najmniej liczną. W końcu 1999r. zarejestrowanych było 2 199 specjalistów. Najliczniejszą grupę stanowili nauczyciele – 628 osób, a wśród nich dominowali nauczyciele nauczania początkowego (143 osoby), wychowania przedszkolnego (87 osób) oraz pedagodzy szkolni i wychowawcy (89 osób). Zarejestrowanych było także 345 inżynierów (najwięcej inżynierów inżynierii środowiska – 89 osób, inżynierów mechaników – 85 osób i inżynierów budownictwa – 73 osoby). W grupie specjalistów w zawodach medycznych zarejestrowanych było 63 lekarzy oraz 15 lekarzy dentyków.

Dość liczną grupę bezrobotnych stanowili ekonomiści (398 osób) oraz prawnicy - w tej grupie zarejestrowanych było 162 bezrobotnych.

Długotrwałe bezrobocie dotyczy przede wszystkim osób o niskich kwalifikacjach (z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i niepełnym podstawowym). Na koniec grudnia 1999r. w woj. podlaskim zarejestrowanych było 14 180 osób pozostających bez pracy w okresie od 12 do 24 miesięcy oraz 15 081 osób – powyżej 24 miesięcy. Długotrwałe bezrobotnych według zawodów, zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy w podziale na poszczególne powiatowe urzędy pracy, w grupach powyżej 10 osób, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38. Bezrobotni wg zawodów zarejestrowani powyżej 12 miesięcy (powyżej 10 osób)

PUP	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy:		
		12 – 24 mies.	powyżej 24 mies.	razem powyżej 12 mies.
Augustów	- bez zawodu	15	34	49
	- technicy rolnicy	7	13	20
	- referenci administracyjno-biurowi	11	20	31
	- kucharze	10	15	25
	- kelnerzy	4	11	15
	- opiekunki dziecięce	5	22	27
	- bufetowi, barmani	4	8	12
	- opiekunki domowe	12	14	26
	- fryzjerzy damscy	2	9	11
	- sprzedawcy	66	76	142

	- robotnicy w gospodarstwie rolnym	12	61	73
	- rolnicy upraw polowych	6	21	27
	- robotnicy leśni	10	29	39
	- murarze	32	4	36
	- stolarze budowlani	11	1	12
	- konserwatorzy	16	7	23
	- robotnicy melioracyjni	13	1	14
	- malarze budowlani	7	9	16
	- ślusarze	4	6	10
	- mechanicy samochodowi	22	11	33
	- cukiernicy, piekarze	11	7	18
	- krawcy	23	44	67
	- szwaczki	12	18	30
	- obuwnicy	43	40	83
	- monterzy	9	19	28
	- kierowcy	24	17	41
	- pomoce domowe	6	15	21
	- pomoce laboratoryjne	5	14	19
	- sprzętaczk	18	19	37
	- robotnicy gospodarczy	17	36	53
	- dozorc	8	8	16
	- pomocnicy robotników	90	67	157
Białystok	- bez zawodu	69	73	142
	- lekarze	23	1	24
	- nauczyciele	74	25	99
	- inżynierowie	21	14	35
	- technicy przemysłowi	111	103	214
	- technicy rolnicy	10	24	34
	- technicy żywienia	5	12	17
	- księgowi	20	34	54
	- referenci księgowi, ekonomiczni	72	103	175
	- sekretarki, maszynistki	10	26	36
	- magazynierzy	30	27	57
	- referenci administracyjno-biurowi	63	46	109
	- kasjerzy	16	18	34
	- telefonistki	4	14	676
	- kucharze, bufetowi, kelnerzy	98	70	49
	- opiekunki domowe	1	23	35
	- fryzjerzy	13	21	34
	- sprzedawcy	381	295	676
	- robotnicy rolni	17	32	49
	- robotnicy leśni	11	24	35
	- murarze, betoniarze	184	28	212
	- stolarze budowlani	20	12	32
	- malarze	52	26	78
	- monterzy instalacji	31	12	43
	- spawacze	26	15	41
	- ślusarze	79	31	110
	- mechanicy samochodowi	23	4	27
	- elektromonterzy	34	12	46
	- masarze	28	30	58

	- cukiernicy, piekarze	8	13	21
	- stolarze	37	13	50
	- tkacze, przędzarze	80	52	132
	- krawcy	153	48	201
	- szwaczki	314	70	384
	- garbarze	32	24	56
	- operatorzy krosien	49	38	87
	- operatorzy agregatów	45	2	47
	- kierowcy	107	47	154
	- palacze	13	13	26
	- pomoce kuchenne	23	21	44
	- sprzętaczk, salowe	121	186	307
	- dozorczy	36	48	84
	- robotnicy	210	90	300
Bielsk Podlaski	- bez zawodu	7	5	12
	- ekonomiści	12	9	21
	- referenci ekonomiczni	17	22	39
	- referenci administracyjni	15	6	21
	- kucharze, kelnerzy, bufetowi	8	13	21
	- sprzedawcy	56	66	122
	- murarze, betoniarze	14	3	17
	- krawcy	31	16	47
	- szwaczki	20	21	41
	- monterzy	9	13	22
	- sprzętaczk	31	52	83
	- robotnicy	61	61	122
Grajewo	- bez zawodu	0	8	8
	- technicy rolnicy	49	72	121
	- pielęgniarki	5	5	10
	- krawcy	14	32	46
	- kierowcy	21	25	46
	- robotnicy	8	18	26
Hajnówka	- bez zawodu	0	8	8
	- ekonomiści, księgowi	12	9	21
	- referenci administracyjno-biurowi	9	5	14
	- kucharze, bufetowi, kelnerzy	19	6	25
	- sprzedawcy	48	107	155
	- stolarze	43	22	65
	- krawcy	31	15	46
	- szwaczki	4	15	19
	- palacze	19	7	26
	- sprzętaczk	30	15	45
	- robotnicy	29	76	105

Kolno	- bez zawodu	0	9	9
	- referenci księgowi	12	11	23
	- fryzjerzy	6	11	17
	- sprzedawcy	71	68	139
	- rolnicy	5	10	15
	- spawacze	14	13	27
	- ślusarze	16	19	35
	- tokarze	15	15	30
	- mechanicy samochodowi	13	16	29
	- krawcy	32	36	68
	- szwaczki	3	6	9
	- pomoce domowe	3	21	24
	- sprzętaczki	5	17	22
	- robotnicy	124	218	342
Łomża	- bez zawodu	315	373	688
	- technicy budownictwa	8	15	23
	- technicy technologii drewna	14	16	30
	- technicy włókiennicy	15	17	32
	- technicy rolnicy	24	40	64
	- księgowi	2	13	15
	- referenci ekonomiczni	49	73	122
	- magazynierzy	1	20	21
	- referenci administracyjno-biurowi	12	20	32
	- kucharze, bufetowi, kelnerzy	40	64	104
	- fryzjerzy	12	14	26
	- sprzedawcy	82	151	233
	- rolnicy	13	16	29
	- murarze, betoniarze	30	26	56
	- ślusarze	27	23	50
	- mechanicy samochodowi	16	18	34
	- mechanicy maszyn	12	15	27
	- cukiernicy, piekarze	24	29	53
	- stolarze	19	17	36
	- tkacze, przędzarze	55	139	194
	- krawcy	39	89	128
- kierowcy	27	27	54	
- sprzętaczki	7	54	61	
- robotnicy	6	36	42	
Mońki	- bez zawodu	14	52	68
	- technicy rolnicy	6	13	19
	- sprzedawcy	14	21	25
	- rolnicy	5	15	20
	- murarze, betoniarze	13	3	16
	- krawcy, szwaczki	33	32	65
	- robotnicy	77	61	138
	- kierowcy	16	6	22
	- sprzętaczki	7	6	13
Sejny	- bez zawodu	93	125	218
	- ekonomiści	6	11	17
	- technicy rolnicy	7	9	16
	- sprzedawcy	14	16	30
	- rolnicy	16	20	36

	- murarze, betoniarze	21	7	28
	- mechanicy maszyn	32	19	51
	- stolarze	11	3	14
	- sprzętaczk	12	9	21
Siemiatycze	- bez zawodu	-	9	9
	- sprzedawcy	28	13	41
	- kierowcy	11	4	15
	- sprzętaczk	11	6	17
	- robotnicy	55	43	98
Sokółka	- bez zawodu	3	2	5
	- księgowi, ekonomiści	16	17	33
	- magazynierzy	10	7	17
	- referenci administracyjno-biurowi	11	14	25
	- telefonistki	14	4	18
	- kucharze, kelnerzy, barmani	18	7	25
	- opiekunki	18	32	50
	- sprzedawcy	104	113	217
	- robotnicy rolni	62	185	247
	- robotnicy leśni	18	18	36
	- murarze, betoniarze	24	33	57
	- stolarze, cieśle	18	30	48
	- malarze	12	17	29
	- ślusarze	19	12	31
	- krawcy	26	27	53
	- szwaczki	74	25	99
	- aparatowi produkcji napojów	8	11	19
	- monterzy zespołów elektroniczn.	7	23	30
	- kierowcy	44	45	89
	- pomoce domowe	15	25	40
	- sprzętaczk	34	56	90
	- robotnicy	171	144	315
Suwalki	- bez zawodu	21	27	48
	- technicy rolnicy	10	9	19
	- referenci administracyjno-biurowi	16	21	27
	- kucharze, kelnerzy	23	26	49
	- opiekunki dziecięce	9	21	30
	- sanitariusze szpitalni	4	11	15
	- opiekunki domowe	26	24	50
	- sprzedawcy	138	95	233
	- murarze	24	5	29
	- konserwatorzy budynków	12	2	14
	- szwaczki, krawcy	27	10	37
	- pomoce domowe	20	26	46
	- salowe	36	46	82
	- dozorczy	9	12	21
	- robotnicy	198	76	274
Wysokie Mazow.	- bez zawodu	16	38	54
	- referenci administracyjno-biurowi	5	8	13
	- kucharze, kelnerzy, bufetowi	7	14	21
	- opiekunki dziecięce	6	24	30
	- sprzedawcy	35	72	107

	- murarze	12	11	23
	- krawcy, szwaczki	20	10	30
	- aparatowi produkcji konserw	3	23	36
	- palacze	13	19	32
	- sprzętaczk	9	42	51
	- dozorc	9	13	22
	- robotnicy	169	60	229
Zambrów	- bez zawodu	34	70	104
	- technicy rolnicy	8	10	18
	- ekonomiści	15	18	33
	- kucharze, barmani, kelnerzy	10	19	29
	- fryzjerzy	9	15	24
	- sprzedawcy	40	58	98
	- rolnicy upraw polowych	15	28	43
	- murarze, betoniarze	14	15	29
	- monterzy konstrukcji stalowych	10	18	28
	- mechanicy pojazdów samochod.	11	12	23
	- przędzarze, tkacze	34	27	61
	- krawcy, szwaczki	46	30	76
	- pomoce domowe	1	12	13
	- sprzętaczk	8	10	18
	- robotnicy	72	129	201

2.5.9. Bezrobotne osoby niepełnosprawne.

Na koniec grudnia 1999 roku zarejestrowanych było w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego 1 106 osób niepełnosprawnych, w tym 443 kobiety. Osoby niepełnosprawne stanowiły 1,5% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Prawo do zasiłku posiadało 118 osób niepełnosprawnych (w tym 52 kobiety).

W 1999 r. pracę podjęło 970 osób niepełnosprawnych, w tym 407 kobiet.

Tabela 39. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotne w poszczególnych powiatowych urzędach pracy - wg stanu na dzień 31 grudnia 1999r.

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w poszczególnych powiatowych urzędach pracy	
	ogółem	w tym kobiety
Augustów	48	21
Białystok	509	189
Bielsk Podlaski	66	34
Grajewo	16	8
Hajnówka	38	18
Kolno	20	6
Łomża	145	66
Mońki	12	7
Sejny	14	4
Siemiatycze	49	19
Sokółka	74	20
Suwałki	83	41
Wysokie Mazowieckie	14	7
Zambrów	18	3
Ogółem	1 106	443

Najwięcej niepełnosprawnych osób bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec 1999r. w PUP w: Białymstoku (509 osób), Łomży (145 osób) i Suwałkach (83 osoby); najmniej zaś w PUP w Mońkach (12 osób) oraz w Sejnach i Wysokiem Mazowieckiem (po 14 osób).

Tabela 40. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w woj. podlaskim w roku 1999.

Rok/miesiąc	Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych	% do ogólnej liczby bezrobotnych
I kwartał		
styczeń 1999r.	1 168	1,7
luty	1 180	1,6
marzec	1 239	1,7
II kwartał		
kwiecień	1 226	1,8
maj	1 226	1,8
czerwiec	1 113	1,7
III kwartał		
lipiec	1 186	1,8
sierpień	1 101	1,6
wrzesień	1 120	1,7
IV kwartał		
październik	1 020	1,5
listopad	1 150	1,6
grudzień	1 106	1,5

Na koniec IV kw. 1999r. w rejestrach bezrobotnych znajdowało się 1 106 osób niepełnosprawnych, co stanowiło 1,5% ogółu bezrobotnych (w porównaniu do końca III kw. 1999r. liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych zmniejszyła się o 14 osób, w porównaniu do końca II kw. zmniejszyła się o 7 osób, zaś w stosunku do końca I kw. zmniejszyła się o 133 osoby).

3. AKTYWNE DZIAŁANIA URZĘDÓW PRACY PRZECIWDZIAŁĄCE BEZROBOCIU I ŁAGODZĄCE JEGO SKUTKI.

3.1. Pośrednictwo pracy.

3.1.1. Oferty pracy zgłoszone w 1999r.

Tabela 41. Liczba ofert pracy w woj. podlaskim w 1999r.

rok / miesiąc	oferty pracy zgłoszone w okresie sprawozdawczym			oferty pracy na koniec okresu sprawozdawczego		
	razem	w tym		razem	w tym	
		pracy stałej	z sektora publicznego		pracy stałej	z sektora publicznego
I kwartał						
styczeń 1999	1 391	374	316	206	66	44
luty	1 184	552	298	158	84	32
marzec	1 831	848	322	254	124	27
II kwartał						
kwiecień	2 712	1 010	770	276	128	50
maj	2 407	1 015	513	321	159	53
czerwiec	2 319	718	382	324	158	32
III kwartał						
lipiec	1 819	788	267	269	119	21
sierpień	1 915	887	411	251	144	40
wrzesień	2 392	1 022	602	164	98	16
IV kwartał						
październik	1 913	716	657	228	97	23
listopad	1 147	568	233	105	57	6
grudzień	865	333	141	75	43	6
1999r. ogółem	21 895	8 831	4 912	-	-	-

W 1999r. do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego wpłynęło ogółem 21 895 ofert pracy, w tym 8 831 ofert pracy stałej; 4 912 ofert pochodziło z sektora publicznego.

W 1999r. najwięcej ofert pracy wpłynęło w miesiącu kwietniu (2 712 ofert), maju (2 407 ofert) oraz wrześniu (2 392 oferty); natomiast najmniej – w miesiącu grudniu (865 ofert), listopadzie (1 147 ofert) oraz w lutym (1 184 oferty).

Tabela 42. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w 1999r.

PUP	oferty pracy								
	ogółem	w tym		dla osób niepełno- sprawnych	w tym		dla absol- wentów	w tym	
		pracy stałej	z sektora publicz.		pracy stałej	z sektora publicz.		pracy stałej	z sektora publicz.
Augustów	1 037	227	247	79	53	13	145	-	20
Białystok	6 517	3 026	993	998	575	33	998	330	136
Bielsk Podl.	996	335	326	113	110	19	63	34	8
Grajewo	1 093	701	247	21	19	8	97	74	15
Hajnówka	971	302	323	75	44	15	96	44	23
Kolno	854	87	323	23	11	3	107	8	16
Łomża	2 495	1 392	395	162	160	28	526	265	71
Mońki	610	379	185	28	28	2	62	41	29
Sejny	723	14	2	11	8	2	58	-	-
Siemiatycze	861	316	264	38	29	18	101	39	25
Sokółka	1 611	402	600	52	38	24	128	30	27
Suwałki	2 680	799	637	189	176	14	456	17	36
Wysokie M.	829	556	240	16	16	5	151	121	31
Zambrów	618	295	130	10	10	6	82	16	7
Ogółem 1999r.	21 895	8 831	4 912	1 815	1 277	190	3 070	1 019	444

W 1999r. największą ilością ofert pracy dysponował PUP w Białymstoku (6 517 ofert), PUP w Suwałkach (2 680 ofert) oraz PUP w Łomży (2 495 ofert).

Najwięcej ofert pracy stałej posiadał PUP w Białymstoku (3 026 ofert), PUP w Łomży (1 392 ofert) oraz PUP w Suwałkach (799 ofert); najmniej PUP w Sejnach (14 ofert), PUP w Kolnie (87 ofert) i PUP w Augustowie (227 ofert).

Najwięcej ofert z sektora publicznego zgłoszono do PUP w Białymstoku (993 oferty), PUP w Suwałkach (637 ofert) oraz PUP w Sokółce (600 ofert); najmniej do PUP w Sejnach (2 oferty), PUP w Zambrówie (130 ofert) oraz PUP w Mońkach (185 ofert).

Tabela 43. Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych oraz dla absolwentów w 1999r.

miesiąc	Zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym					
	oferty pracy dla osób niepełnosprawnych			oferty pracy dla absolwentów		
	razem	w tym		razem	w tym	
oferty pracy stałej		z sektora publicznego	oferty pracy stałej		z sektora publicznego	
styczeń	117	58	9	187	35	27
luty	65	48	3	144	42	38
marzec	143	109	11	260	80	17
kwiecień	69	56	9	198	49	31
maj	200	185	16	229	58	27
czerwiec	118	92	11	270	68	25
lipiec	216	126	15	294	108	31
sierpień	171	155	25	387	139	50
wrzesień	234	114	22	471	178	130
październik	113	91	21	335	133	40
listopad	152	103	20	172	68	19
grudzień	217	140	28	123	61	9
Razem	1 815	1 277	190	3 070	1 019	444

W 1999r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 1 815 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym 1 277 ofert dotyczyło pracy stałej, a 190 pochodziło z sektora publicznego.

Natomiast absolwentom powiatowe urzędy pracy zaoferowały w 1999r. 3 070 wolnych miejsc pracy, w tym 1 019 ofert dotyczyło pracy stałej, a 444 pochodziły z sektora publicznego.

Osoby niepełnosprawne oraz absolwenci mieli poza tym do dyspozycji wszystkie inne zgłoszone przez pracodawców oferty pracy.

3.1.2. Podjęcia pracy .

Tabela 44. Podjęcia pracy w 1999r.

Kwartał	podjęcia pracy stałej	skierowani do prac interwencyjnych	skierowani do robót publicznych	objęci programami specjalnymi
I kwartał 1999r.	2 590	1 050	480	1 075
II kwartał 1999r.	4 318	2 471	999	
III kwartał 1999r.	3 269	2 090	344	
IV kwartał 1999r.	2 652	1 410	256	
Ogółem 1999r.	12 829	7 021	2 079	1 075*)

*) Liczba osób, które były objęte programami specjalnymi w ciągu roku.

W 1999r. pracę stałą podjęło ogółem w woj. podlaskim 12 829 osób, do prac interwencyjnych skierowano 7 021 osób, natomiast do robót publicznych skierowanych zostało w 1999r. 2 079 osób. Programami specjalnymi zostało objętych w 1999r. 1 075 osób bezrobotnych.

Ogółem w 1999r. pracę podjęło 32 505 osób, w tym:

- w I kwartale - 5 803 osoby
- w II kwartale - 11 179 osób
- w III kwartale - 8 710 osób
- w IV kwartale - 6 813 osób

Spośród ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę, pracę stałą podjęło 12 829 osób, w tym:

- w I kwartale - 2 590 osób
- w II kwartale - 4 318 osób
- w III kwartale - 3 269 osób
- w IV kwartale - 2 652 osoby

Do prac interwencyjnych skierowanych zostało ogółem 7 021 osób, w tym:

- w I kwartale - 1 050 osób
- w II kwartale - 2 471 osób
- w III kwartale - 2 090 osób
- w IV kwartale - 1 410 osób

Pośród ogółu osób skierowanych do prac interwencyjnych w 1999r. – 1 218 pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, w tym:

- w I kwartale - 212 osób
- w II kwartale - 467 osób
- w III kwartale - 325 osób
- w IV kwartale - 214 osób

Do robót publicznych skierowano ogółem 2 079 osób, w tym:

- w I kwartale - 480 osób
- w II kwartale - 999 osób
- w III kwartale - 344 osoby
- w IV kwartale - 256 osób

Pośród osób skierowanych do robót publicznych w 1999r. – 375 pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, w tym:

- w I kwartale - 69 osób
- w II kwartale - 226 osób
- w III kwartale - 40 osób
- w IV kwartale - 40 osób

W ramach prac sezonowych pracę podjęło w 1999r. ogółem 10 189 osób, w tym:

- w I kwartale - 1 659 osób
- w II kwartale - 3 270 osób
- w III kwartale - 2 894 osoby
- w IV kwartale - 2 366 osób

Z tytułu udzielenia pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz z tytułu przyznania indywidualnych dopłat dla osób bezrobotnych, które uzyskały kredyt z banku na zasadzie dofinansowania z Funduszu Pracy różnicy stóp procentowych, wyrejestrowano w 1999r. 387 osób, w tym:

- w I kwartale - 24 osoby
- w II kwartale - 121 osób
- w III kwartale - 113 osób
- w IV kwartale - 129 osób

Tabela 45. Osoby bezrobotne podejmujące pracę stałą w woj. podlaskim w 1999r.

Miesiące	Liczba bezrobotnych podejmujących pracę stałą	% udział bezrobotnych podejmujących pracę stałą w ogólnej liczbie wyrejestrowanych
styczeń	675	19,3

luty	820	17,9
marzec	1 095	19,1
kwiecień	1 559	21,2
maj	1 404	19,0
czerwiec	1 355	18,3
lipiec	1 048	16,5
sierpień	991	16,7
wrzesień	1 230	17,8
październik	1 294	17,3
listopad	754	15,7
grudzień	604	14,3
Ogółem 1999r.	12 829	17,9

Bezrobotni podejmujący pracę stałą w woj. podlaskim stanowili 17,9% ogólnej liczby wyrejestrowanych w 1999r. bezrobotnych. Największy odsetek bezrobotnych podejmujących pracę stałą odnotowano w miesiącach: kwiecień (21,2%), styczeń (19,3%) oraz marzec (19,1%).

Tabela 46. Bezrobotni skierowani do prac interwencyjnych w woj. podlaskim w 1999r.

Miesiące	Liczba osób bezrobotnych skierowanych do prac interwencyjnych w miesiącu	% udział wyrejestrowanych z tytułu skierowania do prac interwencyjnych do odpływów „ogółem”
styczeń	231	6,6
luty	319	7,0
marzec	500	8,7
kwiecień	911	12,4
maj	801	10,8
czerwiec	759	10,3
lipiec	642	10,1
sierpień	657	11,1
wrzesień	791	11,4
październik	751	10,1
listopad	351	7,3
grudzień	308	7,3
Ogółem 1999r.	7 021	9,8

Bezrobotni skierowani do prac interwencyjnych stanowili 9,8% ogółu wyrejestrowanych w 1999r. bezrobotnych. Największy procentowo odpływ bezrobotnych z tytułu zatrudnienia przy pracach interwencyjnych miał miejsce w miesiącach: kwiecień (12,4%), wrzesień (11,4%) oraz sierpień (11,1%).

Tabela 47. Bezrobotni skierowani do robót publicznych w woj. podlaskim w 1999r.

Miesiące	Liczba osób bezrobotnych skierowanych do robót publicznych w miesiącu sprawozdawczym	% udział wyrejestrowanych z tytułu skierowania do robót publicznych do odpływów „ogółem”
styczeń	233	6,6
luty	138	3,0
marzec	109	1,9
kwiecień	339	4,6
maj	492	6,7
czerwiec	168	2,3
lipiec	129	2,0
sierpień	150	2,5
wrzesień	65	0,9
październik	156	2,1
listopad	59	1,2
grudzień	41	1,0
Ogółem 1999r.	2 079	2,9

Bezrobotni skierowani do robót publicznych stanowili 2,9% ogółu wyrejestrowanych w 1999r. bezrobotnych. Największy odsetek bezrobotnych skierowano do pracy w ramach robót publicznych w miesiącach: maj (6,7%), styczeń (6,6%) i kwiecień (4,6%).

3.1.3. Aktywizacja zawodowa absolwentów

Młodzież o niższym poziomie wykształcenia ma większe trudności z podjęciem pracy niż absolwenci o wysokich kwalifikacjach zawodowych, uzupełnionych dodatkowymi umiejętnościami wymaganymi przez pracodawców, takimi jak znajomość języków obcych czy obsługa komputera.

W ramach ogólnopolskich działań na rzecz młodzieży wchodzącej na rynek pracy od stycznia do końca czerwca 1999 r. realizowano II etap programu „Absolwent’98” a od miesiąca czerwca br. - rozpoczęto realizację programu „Absolwent’99”. Realizacja II etapu programu „Absolwent’99” potrwa do 30 czerwca 2000r. Wytyżone działania urzędów pracy województwa podlaskiego, podejmowane w celu pomocy młodym ludziom wchodzącym na rynek pracy pozwoliły na ich skierowanie do pracy w ramach różnych form aktywizacji.

W 1999r. pracę podjęło 3 976 bezrobotnych absolwentów, czyli prawie 35% ogółu absolwentów wykreślonych w tym okresie z rejestrów powiatowych urzędów pracy. Spośród nich najwięcej aktywności wykazali absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych (1 768 osób - 44,5% absolwentów podejmujących zatrudnienie) oraz absolwenci szkół zasadniczych zawodowych (odpowiednio: 1 062 – 26,7%).

W ramach refundacji wynagrodzeń (art. 37e pkt.1 i 2 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu) zatrudnionych zostało w 1999r. 1 633 bezrobotnych absolwentów (głównie z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 789 osób oraz zasadniczym zawodowym – 434 osoby).

W instytucjach użyteczności publicznej (art. 37f pkt. 1 ustawy ...) na zasadach robót publicznych znalazło zatrudnienie 19 absolwentów (najwięcej - z wykształceniem policealnym – 11 osób).

Na staże (art. 37b pkt.1 ustawy ...) powiatowe urzędy pracy skierowały 1 303 absolwentów (najwięcej osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 692 i ogólnokształcącym – 281). W 1999r. staże ukończyło 736 bezrobotnych absolwentów (w tym 289 osób, które rozpoczęły staż w 1998r.). Po ukończeniu stażu pracę podjęło 305 absolwentów (w tym 106 osób, które ukończyły staż w 1998r.).

Na szkolenia zostało skierowanych 487 bezrobotnych absolwentów (z czego prawie 50% - to absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych). Natomiast w 1999r. szkolenia ukończyło 435 bezrobotnych absolwentów (w tym 25 osób, które rozpoczęły szkolenie w 1998r.). Po ukończeniu szkolenia pracę podjęło 120 absolwentów (w tym 11 osób, które zakończyły szkolenie w 1998r.).

Tabela 51. Aktywizacja zawodowa absolwentów wg powiatowych urzędów pracy w 1999r.

Powiatowy Urząd Pracy	Podjęcia pracy przez absolwentów:		Absolwenci skierowani na staże	Absolwenci skierowani na szkolenia
	w ramach tzw. refundacji wynagrodzeń	w instytucjach użyteczności publicznej		
PUP Augustów	135	1	63	27
PUP Białystok	473	-	135	143
PUP Bielsk Podlaski	46	4	141	13
PUP Grajewo	58	-	130	33
PUP Hajnówka	12	5	28	4
PUP Kolno	84	-	84	43
PUP Łomża	147	3	114	22
PUP Mońki	26	-	30	19
PUP Sejny	53	-	121	26
PUP Siemiatycze	29	-	18	14
PUP Sokółka	59	1	99	17
PUP Suwałki	389	-	250	79
PUP Wysokie Mazowieckie	66	5	60	12
PUP Zambrów	56	-	30	35
Woj. podlaskie	1 633	19	1 303	487

W ramach refundacji wynagrodzeń najwięcej bezrobotnych absolwentów zostało zatrudnionych w 1999r. w PUP w: Białymstoku (473 osoby), Suwałkach (389 osób) i Łomży (147 osób).

Największa liczba bezrobotnych absolwentów była kierowana na staże w 1999r. przez PUP w: Suwałkach (250 osób), Bielsku Podlaskim (141 osób) i Białymstoku (135 osób).

Na szkolenia największa liczba absolwentów była kierowana w 1999r. przez PUP w: Białymstoku (143 osoby), Suwałkach (79 osób) oraz Kolnie (43 osoby).

Do pracy w instytucjach użyteczności publicznej bezrobotni absolwenci byli kierowani jedynie przez część urzędów pracy. Ta forma aktywizacji zawodowej nie cieszyła się popularnością.

Tabela 52. Bezrobotni absolwenci aktywizujący się w 1999 roku.

Wyszczególnienie	Ogółem bezrobotni absolwenci	w tym absolwenci szkół :				
		wyższych	policealnych i średnich zawod.	liceów ogólnokszt.	zasadn. zawod.	pozost.
w liczbach bezwzględnych						
Wyłączenia z ewidencji ogółem, w tym z powodu:	11 412	1 323	4 749	1 665	3 601	74
▪ podjęcia pracy, w tym:	3 976	720	1 768	409	1 062	17
▪ zatrudnienia w ramach refundacji wynagrodzeń	1 633	229	789	173	434	8
▪ zatrudnienia w instytucjach użyteczności publ.	19	3	11	2	3	-
▪ podjęcia szkolenia	487	48	235	105	99	-
▪ podjęcia stażu	1 303	136	692	281	192	2
w %						
Wyłączenia z ewidencji ogółem, w tym z powodu:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
▪ podjęcia pracy, w tym:	34,8	54,4	37,2	24,6	29,5	23,0
▪ zatrudnienia w ramach refundacji wynagrodzeń	14,3	17,3	16,6	10,4	12,1	10,8
▪ zatrudnienia w instytucjach użyteczności publ.	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	-
▪ podjęcia szkolenia	4,3	3,6	4,9	6,3	2,7	-
▪ podjęcia stażu	11,4	2,9	14,6	16,9	5,3	2,7

Z powyższego zestawienia wynika, że proporcjonalnie najwięcej osób z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym kierowano do pracy w ramach refundacji wynagrodzeń (odpowiednio: 17,3% i 16,6% absolwentów kończących tego typu szkoły wyłączonych z ewidencji bezrobotnych). Natomiast absolwentów liceów ogólnokształcących (a więc osoby nie posiadające nie tylko doświadczenia zawodowego, ale i wyuczonego zawodu) najczęściej kierowano na staże i szkolenia (odpowiednio: 16,9% i 6,3% ogółu wyrejestrowanych w 1999r. absolwentów liceów ogólnokształcących).

Barierą w podejmowaniu pracy przez absolwentów jest także nieduża liczba ofert pracy, adresowanych wyłącznie do nich. W 1999r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy woj. podlaskiego 3 070 ofert pracy dla absolwentów (14,0% ogółu zgłoszonych ofert pracy), w tym 1 019 ofert pracy stałej, a z sektora publicznego pochodziły 444 oferty pracy.

3.1.4. Szkolenia.

Szkolenia i przekwalifikowania są jedną z najbardziej efektywnych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Osobom o niskich bądź żadnych kwalifikacjach (czy też w przypadku posiadania wykształcenia lub umiejętności nie znajdujących popytu na rynku pracy) pozwalają one na zdobycie zawodu, nowych kwalifikacji, a tym samym zwiększają szanse na powrót do czynnego życia zawodowego.

W 1999r. powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego skierowały na szkolenia 4 040 osób bezrobotnych (czyli 5,6% ogółu bezrobotnych wyłączonych z rejestrów bezrobotnych w 1999r.), a szkolenia zakończyło 4 018 osób. Po ukończeniu szkolenia pracę podjęło 1 906 osób bezrobotnych.

Tabela 53. Szkolenia w poszczególnych powiatowych urzędach pracy w 1999r.

Powiatowy Urząd Pracy	Bezrobotni, którzy rozpoczęli szkolenia w 1999r.	Bezrobotni, którzy ukończyli szkolenia w 1999r.	Bezrobotni, którzy podjęli pracę w 1999r. po ukończeniu szkolenia
Augustów	260	259	131
Białystok	1 196	1 181	572
Bielsk Podlaski	162	166	71
Grajewo	212	212	70
Hajnówka	115	98	68
Kolno	222	225	78
Łomża	323	306	133
Mońki	50	50	39
Sejny	159	161	85
Siemiatycze	101	101	50
Sokółka	176	176	140
Suwałki	748	760	300
Wysokie Mazowieckie	122	125	63
Zambrów	194	198	106
Ogółem	4 040	4 018	1 906

Najwięcej bezrobotnych zostało skierowanych na szkolenia przez PUP w Białymstoku (1 196 osób), PUP w Suwałkach (748 osób) i PUP w Łomży (323 osoby). Po ukończeniu szkolenia podjęło pracę najwięcej osób zarejestrowanych w PUP w Białymstoku (572 osoby), w PUP Suwałkach (300 osób) oraz w PUP w Sokółce (140 osób).

Tabela 55. Osoby bezrobotne, które ukończyły szkolenie i podjęły pracę po ukończeniu szkolenia w 1999r. (stan w miesiącu sprawozdawczym)

PUP		Miesiące 1999r.:												1999r.
		styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	paź- dziernik	listopad	grudzień	
Augu- stów	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	23	22	34	9	17	15	1	52	44	22	19	259
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	5	6	12	30	9	9	8	7	11	7	5	22	131
Biał- stok	Osoby, które ukończ. szkolenie	21	14	34	65	137	118	118	89	55	105	150	275	1 181
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	30	29	46	48	64	53	59	40	56	66	48	33	572
Biełsk Podl.	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	6	14	1	24	1	12	12	19	3	30	43	166
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	4	4	6	11	10	7	6	7	3	4	8	1	71
Graje- wo	Osoby, które ukończ. szkolenie	16	1	14	2	10	-	9	16	23	40	55	26	212
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	5	1	5	10	2	8	1	3	8	10	8	9	70
Haj- nówka	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	-	2	-	10	17	21	15	25	-	1	6	98
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	4	-	3	1	6	7	4	4	7	9	10	13	68
Kołno	Osoby, które ukończ. szkolenie	10	1	2	19	13	12	14	14	16	27	6	91	225
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	-	1	-	9	7	6	6	13	12	9	8	7	78
Lomża	Osoby, które ukończ. szkolenie	11	5	1	16	8	11	19	20	18	66	43	88	306
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	4	6	14	16	23	12	4	9	7	16	10	12	133
Mońki	Osoby, które ukończ. szkolenie	-	2	3	2	4	-	14	1	7	9	2	6	50
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	4	-	3	4	2	5	2	2	5	3	4	5	39
Sejny	Osoby, które ukończ. szkolenie	6	17	12	14	10	8	19	9	3	19	18	26	161
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	2	8	2	15	9	9	4	9	2	6	13	6	85
Siemiat ycze	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	-	18	2	11	6	4	1	-	7	24	27	101
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	-	-	1	9	17	6	1	1	4	2	5	4	50
Sokół- ka	Osoby, które ukończ. szkolenie	3	12	10	40	24	14	20	10	12	4	9	18	176
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	6	5	11	18	17	27	14	6	8	11	12	5	140
Suwał- ki	Osoby, które ukończ. szkolenie	49	-	5	15	54	92	94	112	84	69	41	145	760
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	10	11	12	16	31	27	32	42	41	34	29	15	300
Wys. Maz.	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	6	8	8	6	3	26	2	7	28	1	29	125
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	1	3	4	13	2	6	2	6	5	10	7	4	63
Zam- brów	Osoby, które ukończ. szkolenie	3	18	11	17	6	10	2	34	29	9	33	26	198
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	9	4	12	11	6	4	5	1	6	8	8	32	106
Woj. podlaskie	Osoby, które ukończ. szkolenie	124	105	156	235	326	309	387	336	350	430	435	825	4 018
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	84	78	131	211	205	186	148	150	175	195	175	168	1 906

W 1999 roku najwięcej bezrobotnych zdobyło nowe kwalifikacje lub podwyższyło już istniejące na kursach:

- budowlanych -tj.: murarz, stolarz budowlany, betoniarz ,cieśla, tynkarz, posadzkarz
- komputerowych z różnym oprogramowaniem z zakresu: księgowości, rachunkowości, kas fiskalnych, prowadzenia ksiąg rozrachunkowych , fakturowania, zarządzania i marketingu,
- związanych z handlem - tj.: sprzedawcy, akwizytorzy
- w zawodzie operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
- oraz indywidualnych - na które kierowane są osoby, które uprawdopodobnią zatrudnienie po ukończeniu określonego kursu

Ważnym etapem organizacji szkoleń jest wybór jednostki szkolącej, której powiatowe urzędy pracy zlecają przeprowadzenie kursów. Odpowiedni wybór instytucji szkolącej ma decydujący wpływ na jakość i efektywność szkolenia. Zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych z dnia 10.06.1994 dobór instytucji szkolącej odbywa się w drodze konkursu. Przy rozpatrywaniu ofert szkoleniowych brano pod uwagę następujące elementy: program kursu zgodny ze standardami wymaganymi na rynku pracy, koszt szkolenia, kadre dydaktyczną, wyposażenie jednostki w sprzęt, uzyskane kwalifikacje po szkoleniu oraz działalność promocyjną absolwentów kursu.

W celu zwiększenia szansy pozyskania pracy przez absolwentów, powiatowe urzędy pracy organizowały pakiety kursów przeznaczonych wyłącznie dla tej grupy osób, a w szczególności dla osób, które nie posiadały żadnego zawodu, tzn. po LO /np. sekretarka- asystentka, układanie roślin/.

Z analizy kursów organizowanych na przestrzeni ostatnich lat wynika, iż najbardziej efektywnymi szkoleniami są szkolenia indywidualne oraz przeprowadzane na zamówienie pracodawców w ramach trójstronnych umów szkoleniowych.

W ramach zadań związanych ze szkoleniem bezrobotnych, pracowników zagrożonych utratą pracy czy też podnoszących kwalifikacje oraz zdobywających nowe kwalifikacje i uprawnienia zawodowe, dnia 23.11.1999 r. zostało zawarte porozumienie o współpracy pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Białymstoku a Regionalną Agencją Restrukturyzacji „Odnowa” sp. z o. o. z siedzibą w Suwałkach.

Szkolenia są najbardziej efektywną formą pomocy osobom bezrobotnym, z jednej strony wpływają na stopień stałego zatrudnienia, a z drugiej na dalszy rozwój zawodowy jednostki.

Uczestnictwo w kursach korzystnie wpływa na wzrost aktywności w poszukiwaniu pracy oraz na podniesienie oceny własnej wartości.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku wydał również 17 opinii dotyczących powołania nowych szkół i kierunków kształcenia.

3.2. Doradztwo zawodowe

W 1999r. w Powiatowych Urzędach Pracy (PUP) na terenie woj. podlaskiego zatrudnionych było 25 doradców zawodowych, w tym 4 osoby na czas określony. Rolą doradców zawodowych była aktywizacja społeczno-zawodowa klientów urzędów pracy oraz świadczenie wobec nich pomocy w rozwiązywaniu problemów zawodowych. Z usług doradców w PUP korzystały przede wszystkim osoby zarejestrowane jako bezrobotne i poszukujące pracy oraz pracodawcy poszukujący kandydatów na stanowiska wymagające specjalnych predyspozycji psychofizycznych. Ponadto doradcy uczestniczyli w kwalifikowaniu bezrobotnych na kursy zawodowe, a także brali udział w spotkaniach z absolwentami i prowadzili warsztaty aktywnego poszukiwania pracy w ramach realizowanego programu „Absolwent’99”.

We wszystkich PUP znajdują się Sale Informacji i Poradnictwa Grupowego, w których zgromadzone są multimedialne zbiory informacji zawodowej i sprzęt wspomagający prowadzenie usług doradczych.

W 1999r. doradcy zawodowi w PUP udzielili 15.909 porad indywidualnych, z których skorzystało 14.279 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Ponadto prowadzili porady grupowe. Z usług tych skorzystało 529 grup liczących łącznie 3552 osoby. Poradami grupowymi objęto przede wszystkim długotrwale bezrobotnych. Organizowane były także warsztaty na terenie jednostek dla żołnierzy kończących zasadniczą służbę wojskową oraz sesje wyjazdowe w celu udzielania porad i informacji zawodowych bezrobotnym mieszkańcom gmin.

Z informacji zawodowej w PUP w 1999r. skorzystało indywidualnie 3615 osób oraz w ramach spotkań grupowych 3112 osób.

PUP realizowały porozumienia zawarte z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w zakresie rozwoju poradnictwa zawodowego dla młodzieży uczącej się.

Doradcy zawodowi uczestniczyli także w spotkaniach z uczniami ostatnich klas szkół średnich, podczas których zapoznawano młodzież z sytuacją na rynku pracy oraz z obowiązującymi przepisami ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, ze szczególnym uwzględnieniem praw i obowiązków bezrobotnych posiadających status absolwenta. Głównym celem tych spotkań było przygotowanie młodych ludzi do wejścia na rynek pracy oraz uświadomienie znaczenia własnego zaangażowania w poszukiwanie zatrudnienia. Doradcy zapraszani byli również na spotkania z uczniami klas ósmych, dotyczące problematyki związanej z wyborem zawodu i kierunku dalszego kształcenia się.

Doradcy zawodowi z PUP w Białymstoku uczestniczyli w GIEŁDACH ZAWODÓW zorganizowanych przez OHP i Szkołę Podstawową w Supraślu oraz prezentowali usługi urzędów pracy podczas DNI KARIERY, zorganizowanych przez organizację studencką AISEC w Białymstoku.

W sierpniu 1999r. pracownicy PUP w Wysokim Mazowieckim wzięli udział w Kiermaszu Edukacyjnym organizowanym przez Urząd Miejski, podczas którego promowali poradnictwo zawodowe dla młodzieży w zakresie preorientacji zawodowej.

CENTRA INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ

W listopadzie 1998 r. na szczeblu Krajowego Urzędu Pracy zapadła decyzja o przekształceniu istniejących Centrów Informacji Zawodowej i powołaniu łącznie z nimi 50 Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Zadaniem wojewódzkich urzędów pracy było przygotowanie odpowiednich lokali. Natomiast Krajowy Urząd Pracy wyposażył Centra w meble, sprzęt audiowizualny i komputerowy. W czerwcu 1999 r. trzy takie placówki powstały na terenie województwa podlaskiego w:

- WUP w BIAŁYMSTOKU, ul. Grottgera 14 a;
- Filii WUP w SUWAŁKACH, ul. Przytorowa 9B;
- Filii WUP w ŁOMŻY, ul. Nowogrodzka 1.

Zatrudniono w nich 10 doradców zawodowych (4 osoby w CIiPKZ w Białymstoku, 4 osoby w CIiPKZ w Suwałkach oraz 2 osoby w CIiPKZ w Łomży). Są to specjaliści znający mechanizmy rynku pracy, w większości z dużym doświadczeniem zawodowym i odpowiednim przygotowaniem do pracy w tym charakterze.

W 1999r. klientami Centrów byli bezrobotni, poszukujący pracy oraz inne osoby zainteresowane korzystaniem z informacji zawodowej, mający problemy z wyborem zawodu, kierunku kształcenia się, szkolenia zawodowego, przekwalifikowania bądź doskonalenia posiadanych kwalifikacji. Doradcy zawodowi pomagali również pracodawcom w doborze pracowników na stanowiska wymagające odpowiednich predyspozycji i umiejętności. Usługi oferowane w Centrach cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród młodzieży uczącej się.

W 1999r. doradcy zawodowi w Centrach przeprowadzili 790 porad indywidualnych, którymi objęto 593 osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym:

- w CI i PKZ w Białymstoku udzielono 626 porad dla 464 osób;
- w CI i PKZ w Suwałkach 85 porad dla 51 osób;
- w CI i PKZ w Łomży 79 porad dla 78 osób.

W poradach grupowych uczestniczyło 244 bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym:

- w CI i PKZ w Białymstoku – 165 osób;
- w CI i PKZ w Suwałkach - 58 osób;
- w CI i PKZ w Łomży - 21 osób.

W białostockim Centrum odbywały się cyklicznie warsztaty, podczas których bezrobotni i poszukujący pracy poznawali metody i techniki poszukiwania pracy, przygotowywali się do rozmowy wstępnej z pracodawcą, uczyli się redagowania CV i listów motywacyjnych, zachowań asertywnych i umiejętności radzenia sobie ze stresem. Organizowano również warsztaty dla osób zamierzających rozpocząć działalność na własny rachunek.

W 1999 r. z informacji zawodowej w Centrach korzystało indywidualnie 1649 bezrobotnych i poszukujących pracy, natomiast grupowo 168 osób, w tym:

- w CI i PKZ w Białymstoku indywidualnie udzielono informacji dla 1285 osób, grupowo 51 osobom;
- w CI i PKZ w Suwałkach indywidualnie z informacji korzystało 212 osób;
- w CI i PKZ w Łomży indywidualnie informacji udzielono 152 osobom, grupowo 117 osobom.

Doradcy zawodowi zatrudnieni w Centrach prowadzili również porady w PUP działających na terenach o wysokim wskaźniku bezrobocia. Białostockie Centrum organizowało sukcesywnie warsztaty dla

bezrobotnych absolwentów w Grajewie. Pracownicy CI i PKZ w Łomży udzielali porad i informacji zawodowych w Kolnie, a doradcy z CI i PKZ w Suwałkach prowadzili porady w Sejnach.

Z usług Centrów korzystała także młodzież ucząca się, i tak:

- w CI i PKZ w Białymstoku poradami indywidualnymi objęto 93 osoby, a 435 osób skorzystało z informacji zawodowej;
- w CI i PKZ w Suwałkach udzielono 278 porad indywidualnych i 284 osoby objęto poradnictwem grupowym, z informacji zawodowej korzystały 72 osoby;
- w CI i PKZ w Łomży udzielono porad indywidualnych 6 osobom, poradnictwem grupowym objęto 182 osoby a z informacji zawodowej skorzystało 146 osób.

Centra Informacji nawiązały współpracę z Kuratorium Oświaty w Białymstoku, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, instytucjami szkolącymi i innymi partnerami na rynku pracy. W wyniku tych kontaktów pozyskano informacje o szkołach ponadpodstawowych i kierunkach kształcenia oraz kursach zawodowych dla dorosłych. Na podstawie zebranych materiałów doradcy zawodowi przygotowali informatory, które są udostępniane klientom. Wspólnie z doradcami z PUP opracowano informację lokalną do 101 teczek o zawodach oraz aktualizowano informacji o poszczególnych zawodach:

- lekarz medycyny ogólnej,
- technik leśnik,
- strażak,
- sprzedawca w handlu detalicznym,
- technik informatyk,
- stolarz meblowy.

Ponadto CI i PKZ w Białymstoku utrzymuje stałe kontakty z OHP, studenckim „Biurem Karier” działającym w Politechnice Białostockiej i Wyższą Szkołą Ekonomiczną.

W październiku 1999r. z inicjatywy „CARITAS” zorganizowano wspólne spotkanie, na którym ustalono, że osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, mające duże trudności w odnalezieniu się na rynku pracy i wymagające odpowiedniej porady będą kierowane do Centrum. Do końca grudnia doradcy udzielili pomocy 16 podopiecznym „CARITAS”. W 2000r. CI i PKZ będzie organizować warsztaty dla tej grupy osób.

W 1999r. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Białymstoku oprócz obsługi klientów zgłaszających się po poradę, bądź informację, koordynowało działalność doradców zawodowych pracujących w powiatowych urzędach pracy oraz w Centrach funkcjonujących w ramach Filii Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łomży i w Suwałkach.

Było inicjatorem spotkań i narad doradców zawodowych z PUP nt. prowadzenia dokumentacji, roli doradcy zawodowego w realizacji programu „Absolwent'99”, doskonalenia usług poradnictwa, współpracy z pośrednikami.

W dniach 20-21.09.1999r. zorganizowane zostało szkolenie z zakresu stosowania w diagnozie zainteresowań zawodowych „Zestawu do Samobadania (ZdS) Johna Hollanda”. Trenerami byli doradcy zawodowi (psycholodzy) przeszkoleni przez amerykańskich ekspertów i posiadający wydane przez nich certyfikaty. Doradcy zawodowi z PUP i Centrów po uzyskaniu pozytywnej oceny ze sprawdzianu umiejętności interpretacji ww. testu otrzymali zaświadczenia z KUP uprawniające do wykorzystywania ZdS w pracy z klientami.

W grudniu 1999r. CI i PKZ w Białymstoku zorganizowało szkolenie, podczas którego przedstawiciele Kuratorium Oświaty zapoznali doradców zawodowych i specjalistów ds. szkoleń bezrobotnych z

problematyką szkolnictwa ponadpodstawowego na terenie województwa podlaskiego oraz kierunkami zmian, wynikającymi z założeń reformy edukacyjnej. Omówione zostały także następujące zagadnienia:

- współpraca doradcy zawodowego ze specjalistą ds. szkoleń w PUP
- metody i techniki pracy w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

KLUBY PRACY

Z poradnictwem zawodowym ściśle powiązana jest działalność Klubów Pracy. W 1999 roku w województwie podlaskim funkcjonowało 26 Klubów Pracy, w tym 16 w powiatowych urzędach pracy, 10 przy samorządach lokalnych i 1 przy OHP. Działania podejmowane w Klubach Pracy mają na celu odpowiednie przygotowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy do samodzielnego i efektywnego poszukiwania pracy.

Program zajęć realizowany jest na podstawie podręczników A. Kosteckiej „Program Klubu Pracy” i „Umiejętności lidera klubu pracy” oraz podręcznika H. Sierpińskiej „Podręcznik dla liderów klubów aktywnego poszukiwania pracy”.

Scenariusz zajęć przygotowujący jest przez liderów, zgodnie z potrzebami i możliwościami osób uczestniczących w programie.

Zajęcia w Klubie Pracy odbywają się cyklicznie i trwają od 2 do 4 tygodni, w grupach liczących 8 – 15 osób.

W PUP w Białymstoku, tak jak w roku poprzednim w zajęciach uczestniczyli więźniowie opuszczający zakłady karne – po 2 osoby w grupie.

W 1999 roku programem Klubu Pracy objęto 2.126 bezrobotnych, w tym 895 absolwentów. Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie po zakończeniu programu wynosi 895 osób, w tym 220 absolwentów.

POŚREDNICTWO PRACY

Zadania z zakresu pośrednictwa pracy na rok 1999 ujęte zostały w wytycznych Krajowego Urzędu Pracy do polityki wobec pośrednictwa pracy oraz w „Strategii Marketingowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku na rok 1999” .

W 1999 roku do powiatowych urzędów pracy województwa podlaskiego wpłynęło ogółem 11 458 ofert pracy niesubsydiowanej, w tym absolwentom 1 250.

Aktywni pośrednicy zwizytowali w prezentowanym okresie 14 226 pracodawców. W wyniku tych działań pozyskano 6 702 oferty pracy.

Wydział Rynku Pracy WUP organizował raz w kwartale narady z pośrednikami wszystkich powiatowych urzędów pracy województwa. Ich tematyka obejmowała:

- nowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń społecznych,
- **elementy prawa pracy istotne w pracy pośrednika,**
- marketing usług zatrudnieniowych - techniki marketingowe,
- segmentację rynku pracy jako narzędzia ułatwiającego diagnozę rynku pracy,
- psychologię obsługi klienta,
- techniki komunikacji interpersonalnej,
- techniki i narzędzia negocjacji,
- prezentacje i wystąpienia publiczne.

W spotkaniach tych uczestniczyli również pracownicy jednostek, które w 1999 roku po pozytywnej opinii WUP, otrzymały upoważnienie Prezesa KUP do prowadzenia krajowego pośrednictwa pracy. Były to:

- MTA Doradztwo Personalne S.C. w Białymstoku,
- Podlaska Wojewódzka Komenda OHP w Białymstoku,
- Politechnika Białostocka,
- Urząd Miasta i Gminy w Czarnej Białostockiej,
- Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku.

3.3. Realizacja lokalnych programów specjalnych i programów celowych przeciwdziałania bezrobociu na terenie województwa podlaskiego.

Programy rynku pracy zmierzające do ograniczenia stopy bezrobocia i zaktywizowania bezrobotnych były podejmowane jako:

- **lokalne programy specjalne, organizowane na obszarze jednej gminy lub kilku gmin objętych zakresem działania jednego powiatowego urzędu pracy;**
- **programy celowe, aktywizujące określone grupy bezrobotnych.**

W kontraktach zadaniowych na 1999 rok założono, iż urzędy pracy województwa podlaskiego zapewnią objęcie programami specjalnymi ogółem 808 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W 1999 roku Powiatowe Urzędy Pracy województwa podlaskiego opracowały 37 lokalnych programów specjalnych skierowanych do następujących grup bezrobotnych :

- **osoby długotrwale bezrobotne (12 miesięcy i powyżej),**
- **młodzież do lat 24,**
- **kobiety,**
- **mieszkańcy wsi.**

Według stanu na dzień 31.12.1999 r programami specjalnymi objęto 1075 osób , z tego:

- **osoby długotrwale bezrobotne 12 miesięcy i powyżej - 453 osoby,**
- **młodzież do lat 24 - 154 osoby,**
- **kobiety - 241 osób,**

- mieszkańcy wsi

- 227 osób.

Ponadto w 1999 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku opracował następujące programy celowe:

1. „Szansa na własny sukces” – program celowy dotyczący tworzenia nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich województwa podlaskiego.

Celem programu jest :

- utworzenie miejsc pracy przez pracodawców w ramach uzyskanych pożyczek,
- podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej na własny rachunek przez osoby bezrobotne, przy zaangażowaniu środków finansowych z uzyskanych pożyczek,

2. „Nowa perspektywa” – program skierowany do pracowników zwalnianych z instytucji i urzędów administracji państwowej.

Głównym celem programu jest :

- ponowne zatrudnienie pracowników zwalnianych z instytucji i urzędów administracji państwowej;
- stworzenie zwolnionym pracownikom możliwości samozatrudnienia i podnoszenia swoich kwalifikacji i umiejętności.

3. „Program aktywizacji zwalnianych pracowników ochrony zdrowia w województwie podlaskim”.

Głównym celem programu jest stworzenie warunków do ponownego zatrudnienia pracowników zwalnianych z placówek ochrony zdrowia.

4. „Promowanie produktywnego zatrudnienia na obszarach wiejskich”

- program skierowany do osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi

5. „Stażysta” – program aktywizacji zawodowej młodzieży – absolwentów szkół wyższych.

Głównym celem programu jest umożliwienie absolwentom Uniwersytetu w Białymstoku zdobycie doświadczenia zawodowego poprzez skierowanie ich do odbycia stażu u pracodawców.

Realizacja programów specjalnych i celowych w 1999 roku przyczyniła się do ograniczenia skali bezrobocia na terenie województwa podlaskiego i zaktywizowania szerokiej grupy osób pozostających bez pracy.

4. INNE DZIAŁANIA, MAJĄCE WPŁYW NA SYTUACJĘ NA WOJEWÓDZKIM RYNKU

PRACY.

4.1. Współpraca z jednostkami krajowymi i zagranicznymi.

4.1.1. Współpraca z jednostkami krajowymi w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia.

Realizując zadania określone w kontrakcie zadaniowym na 1999r. w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, Wojewódzki Urząd Pracy utrzymywał ścisłą współpracę z:

- administracją rządową i samorządową,
- pracodawcami,
- organizacjami pozarządowymi,
- fundacjami i stowarzyszeniami.

W wielu przypadkach współpraca ta oparta była o porozumienia zawarte między urzędem pracy a daną jednostką.

W 1999r. zawarto następujące porozumienia:

- z Regionalną Agencją Restrukturyzacji „ODNOWA” Sp. z o.o. w zakresie szkoleń bezrobotnych oraz pracowników zagrożonych utratą pracy, podnoszących kwalifikacje oraz zdobywających nowe kwalifikacje i uprawnienia zawodowe,
- z Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa w Olsztynie Filia w Suwałkach w sprawie pożyczek dla bezrobotnych – byłych pracowników ppgr bądź byłych pracowników zakładów prowadzonych w oparciu o przejęty majątek Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, pracodawców – tworzących w wyniku dzierżawy zakład pracy, prowadzących działalność gospodarczą w oparciu o przejęty majątek Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, tworzących dodatkowe miejsca pracy dla bezrobotnych, byłych pracowników ppgr,
- z Podlaskim Kuratorem Oświaty w zakresie współdziałania w realizacji programu na rzecz absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku pn. „Stażysta”,
- z Szefem Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia wśród byłych żołnierzy zawodowych,
- z Suwalską Specjalną Strefą Ekonomiczną S.A. w zakresie przekazywania informacji oraz współdziałania w zakresie zatrudniania bezrobotnych w zakładach pracy na terenie Strefy,
- z Politechniką Białostocką w sprawie organizacji Biura Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów Politechniki Białostockiej oraz w zakresie przeciwdziałania bezrobociu wśród absolwentów,

Ponadto Powiatowe Urzędy Pracy zawierały porozumienia o współpracy z partnerami rynku pracy we własnym zakresie.

W zakresie udzielania kredytów osobom bezrobotnym i pracodawcom utrzymywana była, na mocy zawartych porozumień, ścisła współpraca z bankami, Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa w Suwałkach, Podlaską Fundacją Rozwoju Regionalnego.

W zakresie pomocy najbardziej niebezpiecznym bezrobotnym, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, podejmowano współpracę z jednostkami pomocy społecznej.

4.1.2. Współpraca z jednostkami zagranicznymi.

W 1999r. Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku współpracował z organami zatrudnienia na Litwie w ramach podpisanego przez Prezesa Krajowego Urzędu Pracy Rzeczypospolitej Polskiej i Dyrektora Generalnego Giełdy Pracy Republiki Litewskiej protokołu wykonawczego na 1999r. do Porozumienia o Wzajemnej Współpracy między Krajowym Urzędem Pracy Rzeczypospolitej Polskiej a Giełdą Pracy Republiki Litewskiej.

Na podstawie powyższych uzgodnień porozumienia podpisały:

1. Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku z Giełdą Pracy w Solecznikach,
2. Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce z Giełdą Pracy w Mariampolu,

3. Powiatowy Urząd Pracy w Sejnach z Giełdą Pracy w Łazdijai,

4. Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach z Giełdą Pracy w Alytus.

W trakcie dwukrotnych spotkań przedstawicieli stron (po jednym w PUP-ch i Giełdach Pracy) wymieniono doświadczenia i informacje w zakresie:

- aktualnej sytuacji na lokalnych rynkach pracy,
- stosowania różnych form poradnictwa zawodowego,
- aktywizacji zawodowej młodzieży,
- tworzenia programów specjalnych na rzecz osób długotrwale bezrobotnych,
- aktywizacji osób bezrobotnych,
- współpracy z samorządem lokalnym oraz pracodawcami na lokalnym rynku pracy.

Ponadto kierownicy Powiatowych Urzędów Pracy w Grajewie i Sokółce uczestniczyli w wizycie studyjnej w Niemczech, organizowanej przez Fundację Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach. Tematyka rozmów dotyczyła głównie spraw związanych z rozwojem gospodarczym Brandenburgii i Podlasia. Omawiano również zagadnienia z zakresu:

- budowy struktur współpracy międzynarodowej,
- pozytywnych i negatywnych aspektów zewnętrznej granicy Unii Europejskiej,
- transakcji handlowych i ich znaczenia w rozwoju gospodarczym obu państw,
- przygranicznej współpracy polsko - niemieckiej,
- realizacji międzynarodowych projektów, jako głównych przedsięwzięć w procesie przeciwdziałania bezrobociu na lokalnym rynku pracy.

4.2. Promowanie przedsiębiorczości w województwie podlaskim.

Promowaniem przedsiębiorczości w woj. podlaskim zajmowało się Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej – WUP Białystok oraz Powiatowe Urzędy Pracy.

W zakresie promowania przedsiębiorczości podjęto następujące inicjatywy:

- opracowano formularz *Karty Informacyjnej*, którą rozprowadzono wśród instytucji i organizacji działających na rzecz przedsiębiorczości w regionie,
- na podstawie zebranego materiału utworzono bazę danych o instytucjach i organizacjach wspierających przedsiębiorczość,
- nawiązano bezpośrednie kontakty z fundacjami, stowarzyszeniami, bankami i innymi instytucjami działającymi na rzecz przedsiębiorczości,
- sukcesywnie gromadzono wszelkie informacje dotyczące programów i linii kredytowych, ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc pracy. Informacje te rozpowszechniano na spotkaniach

z pracodawcami lub w bezpośrednich kontaktach w trakcie wizyty pracodawcy w CliPKZ lub telefonicznie,

- opracowano materiały promujące preferencyjne linie kredytowe na tworzenie nowych miejsc pracy na wsi i w małych miastach,
- w CliPKZ udzielano na bieżąco porady w zakresie prowadzenia małego biznesu, możliwości korzystania z usług instytucji wspierających przedsiębiorczość oraz pozyskania odpowiedniej kadry,
- na terenie miast i gmin organizowano wspólnie z burmistrzami lub wójtami spotkania z pracodawcami, z udziałem przedstawicieli: ZUS, Urzędu Skarbowego, banków, fundacji, stowarzyszeń itp.
- powiatowe urzędy pracy nawiązywały kontakty ze stowarzyszeniami działającymi na rzecz rozwoju lokalnego i przedsiębiorczości w celu wypracowania wspólnych form współpracy. W ramach kontaktów z fundacjami i stowarzyszeniami podpisano kilka porozumień, w których określono stałe formy współpracy. Działania te obejmują:
  - wymianę informacji na temat programów oraz funduszy ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc pracy,
  - promowanie własnych usług na spotkaniach z pracodawcami,
  - popularyzowanie idei przedsiębiorczości i samozatrudnienia,
  - aktywne wspieranie inicjatyw społeczności lokalnej w zakresie tworzenia i rozwijania małych i średnich przedsiębiorstw,
  - tworzenie wspólnej płaszczyzny porozumienia na rzecz rozwoju lokalnego,
  - stwarzanie możliwości podnoszenia kwalifikacji i zmiany zawodu osobom bezrobotnym.

Zawarto następujące porozumienia:

- 09.03.1999 roku podpisano porozumienie pomiędzy Dyrektorem WUP a Prezesem Zarządu Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach, którego celem jest zwiększanie zatrudnienia bezrobotnych, poprzez promocje i rozwijanie przedsiębiorczości oraz podejmowanie innych inicjatyw gospodarczych wspomagających lokalny rynek pracy. W porozumieniu zostały określone wspólne zadania do realizacji, z uwzględnieniem współpracy z powiatowymi urzędami pracy.
- ze Stowarzyszeniem Wspierania Edukacji, Przedsiębiorczości i Rynku Pracy w Łomży porozumienia podpisały:

PUP w Łomży (05.01.1999r.)

PUP w Zambrowie (15.04.1999r.)

PUP w Kolnie (10.05.1999r.)

PUP w Wysokim Mazowieckim (08.06.1999r.)

- w dniu 22 kwietnia 1999 pomiędzy PUP w Suwałkach a Suwalskim Stowarzyszeniem Pracodawców – w sprawie przekazywania informacji oraz współdziałania w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych
- w dniu 24.06.1999r. PUP w Sejnach zawarł porozumienie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Sejn i Sejneńszczyzny „Ziemia Sejneńska” .

Przedmiotem porozumienia jest współpraca w zakresie rozwijania przedsiębiorczości, głównie agroturystyki, która jest jednym z priorytetowych kierunków rozwoju powiatu sejneńskiego. PUP zobowiązał się upowszechniać wśród bezrobotnych i pracodawców możliwości uzyskania preferencyjnych kredytów na tworzenie nowych miejsc pracy na terenach wiejskich oraz udzielać pożyczek z FP i organizować szkolenia dla bezrobotnych zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą .

Inne przedsięwzięcia to:

- ◆ w ramach współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Szepletowie, PUP w Wysokiem Mazowieckiem brał udział w zorganizowanym przedsięwzięciu „Dni z doradztwem”. W dniach 26 – 27.06.1999r. pracownicy PUP promowali usługi urzędu, w tym przede wszystkim możliwość udzielania pożyczek z FP pracodawcom na tworzenie dodatkowych miejsc pracy na wsi oraz bezrobotnym na rozpoczynanie na tych terenach własnej działalności gospodarczej.
- ◆ w ramach promowania tworzenia miejsc pracy na terenach wiejskich PUP w Wysokiem Mazowieckiem wziął udział w zorganizowanej przez Wojewódzki Podlaski ODR w Szepletowie konferencji nt.: „Prawne podstawy rozpoczynania działalności gospodarczej”. Temat ten przedstawił pracownik SGGW w Warszawie. PUP zaprezentował temat pt.: „Pomoc urzędu pracy dla osób podejmujących działalność gospodarczą”
- ◆ PUP Białystok organizował wspólnie z ODR spotkania z osobami bezrobotnymi zamieszkałymi na terenach wiejskich celem poinformowania ich o liniach kredytowych przeznaczonych do finansowania przedsięwzięć z zakresu małej przedsiębiorczości, pożyczkach z FP na rozpoczynanie działalności gospodarczej.

Celem zwiększenia liczby udzielonych pożyczek na działalność gospodarczą oraz tworzenie dodatkowych miejsc pracy, propagowana jest idea zawierania przez powiatowe urzędy pracy porozumień z bankami w zakresie udzielania kredytów z dopłatami z Funduszu Pracy do różnic stóp procentowych. Opracowano jednolite wzory dokumentacji /umów/ niezbędnych przy realizacji tego przedsięwzięcia i przesłano do powiatowych urzędów pracy – do wykorzystania.

4.3. Zatrudnienie cudzoziemców w Polsce oraz obywateli polskich u pracodawców zagranicznych.

W 1999r. pracodawcy woj. podlaskiego złożyli ogółem 226 wniosków na indywidualne zatrudnienie cudzoziemców. Cudzoziemcom wydano 198 zgód na wykonywanie pracy na terytorium RP. Większość zgód, bo 153 uzyskały osoby pochodzące z krajów europejskich - głównie z Białorusi - 70 zgód. Pozostali, to mieszkańcy Azji - 35 zgód (największą grupę stanowili tu mieszkańcy Armenii - 19 zgód), Ameryki - 7, Afryki - 2 oraz 1 bezpaństwowiec.

Najliczniejszą grupę pracowników (64 zgody) stanowili przedstawiciele zawodów nauczycielskich i trenerzy, a także osoby wchodzące w skład kierownictwa przedsiębiorstw (firm) - 29 zgód.

Biorąc pod uwagę typy przedsiębiorstw, najmniej zgód (8) wydano cudzoziemcom na zatrudnienie w przedsiębiorstwach państwowych, najwięcej zaś (69) ujętych w grupie „inne”, w skład której wchodzi między innymi: szkoły, placówki oświatowe, kluby sportowe, ośrodki zdrowia itp.

Sekcje dominujące w zatrudnieniu cudzoziemców, to edukacja - 33% ogółu wydanych zgód oraz handel i naprawy - 31%.

W 183 przypadkach zgody wydane zostały na okres od 7 -12 miesięcy, w 14 przypadkach od 4 - 6 miesięcy, natomiast w jednym do 3 miesięcy.

W 1999r. do WUP w Białymstoku i Filii w Łomży i Suwałkach wpłynęło od pracodawców niemieckich łącznie 9 327 indywidualnych sezonowych umów o pracę. Skorzystały z nich 8 604 osoby. Ponadto jedna osoba podjęła zatrudnienie w Szwajcarii w ramach stażu, a 10 osób znalazło zatrudnienie w charakterze pracownika - gościa w Niemczech.

Tabela 56. Zatrudnienie obywateli polskich u pracodawców zagranicznych w 1999r.

Jednostka	Ilość umów otrzymanych od pracodawców niemieckich		Ilość umów wydanych zainteresowanym		Umowy w ramach stażu w Szwajcarii
	sezonowych	dla pracowników-gości	sezonowych	dla pracowników-gości	
WUP Białystok	2.212	4	2.040	4	1
Filia WUP w Łomży	2.517	3	2.384	3	-
Filia WUP w Suwałkach	4.598	3	4.180	3	-
Razem:	9.327	10	8.604	10	1

4.4. Analizy, opracowania, badania socjologiczne. Działalność informacyjna i wydawnicza.

W 1999 roku:

- **opracowano roczną analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie białostockim w 1998r., zawierającą m.in. szczegółowe informacje na temat: sytuacji demograficznej województwa, pracodawców, stanu i struktury oraz dynamiki zatrudnienia, stanu i struktury bezrobocia, aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, podejmowanych działań mających wpływ na sytuację na rynku pracy,**
- opublikowano opracowanie pt.: „Sytuacja na rynku pracy w województwie białostockim w 1998r.” wraz z aneksem statystycznym, zawierającym dane dotyczące bezrobocia w latach 1990 – 1998; podobne opracowania były publikowane za lata poprzednie.
- **w związku z wprowadzeniem nowego podziału terytorialnego kraju, opracowano analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie podlaskim w I półroczu 1999r.**

Analiza ta zawiera charakterystykę i ocenę funkcjonowania regionalnego i lokalnych rynków pracy, wpływu gospodarki regionu na rynek pracy, specyfikę zagrożeń rynku pracy i przewidywań dotyczących dalszego rozwoju sytuacji, efekty programów rynku pracy, realizacji kontraktów, statystykę bezrobocia a także podejmowane działania, mające na celu jego ograniczenie,
- w każdym miesiącu opracowywano i wydawano informator o bezrobociu pt.: „Podlaski rynek pracy”, który zawiera dane zarówno w układzie miesiąca, jak i o kształtowaniu się bezrobocia od początku 1999 roku,
- opracowywany był i wydawany (przy współpracy z Filią WUP w Suwałkach) kwartalnik pt.: „Rynek pracy województwa podlaskiego”, którego adresatami byli bezrobotni i inni partnerzy rynku pracy,
- opracowywane były bieżące analizy i informacje między innymi na potrzeby rad zatrudnienia, różnych jednostek i partnerów rynku pracy,
- publikacje były przesyłane według rozdzielnika organom administracji rządowej, samorządowej, związkom zawodowym, bibliotekom, uczelniom, posłom i senatorom i innym partnerom,
- Rzecznik Prasowy współpracował ze środkami masowego przekazu poprzez: upowszechnianie w szerokim zakresie informacji o lokalnym rynku pracy (w tym promowano usługi świadczone przez urzędy pracy). Organizowano konferencje prasowe, udzielano wywiadów w radio i telewizji. W 1999r. w prasie lokalnej ukazało się ponad 350 informacji dotyczących rynku pracy, w większości przekazywanych przez Rzecznika Prasowego.

4.5. Zastępcza służba poborowych.

Na koniec 1999 roku zarejestrowanych było 129 poborowych ,skierowanych przez komisje poborowe do służby zastępczej. Z tego 30 osób zarejestrowano w 1999 roku. Zastępczą służbę w zakładach pracy pełni aktualnie 9 poborowych, z tego w 1999 r. skierowano 3 osoby . Na odbycie tej

slużby oczekuje nadal 120 poborowych. Wszyscy poborowi zostali wezwani do WUP celem uaktualnienia kart ewidencyjnych oraz potwierdzenia gotowości do odbycia slużby zastępczej.

W celu pozyskania miejsc pracy dla zastępczej slużby wojskowej w 1999 roku :

- przekazano powiatowym urzędóm pracy imienne wykazy poborowych pochodzących z terenu działania urzędu z prośbą o pomoc w znalezieniu miejsc pracy,
- z podobną prośbą wystąpiono do burmistrzów i wójtów,
- wysłano do około 50 zakładów pracy ofertę zatrudnienia poborowych,
- odwiedziono kilkadziesiąt zakładów pracy w celu poinformowania o możliwościach zatrudnienia poborowych i korzyściach z tego płynących dla zakładu pracy,
- przeprowadzono wiele rozmów telefonicznych z pracodawcami.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy powoduje, że działania urzędu nie są wystarczająco skuteczne, gdyż pracodawcy nie są zainteresowani zatrudnianiem tej kategorii osób.

4.6. Działalność decyzyjna i rozpatrywanie skarg.

W 1999r. WUP w Białymstoku wpłynęło do rozpatrzenia ogółem 399 spraw indywidualnych, z których rozpatrzone zostały 382 sprawy, a 17 spraw z dniem 1.01.2000r. przekazano w celu rozpatrzenia do Wojewody Podlaskiego.

Jako I instancja Dyrektor WUP w Białymstoku wydał :

- trzy decyzje po wznowieniu postępowania objętego postanowieniem wydanym na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 Kpa w sprawie :
  - utraty statusu osoby bezrobotnej z powodu podjęcia pracy,
  - utraty statusu osoby bezrobotnej z powodu przyznania prawa do renty,
  - utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- jedną decyzję ostateczną uchylono w trybie art. 154 Kpa,
- jedną decyzję ostateczną uchylono w trybie art. 155 Kpa,
- w dwóch przypadkach (na wniosek strony i z urzędu) stwierdzono nieważność decyzji organu I instancji.

Prezes Krajowego Urzędu Pracy utrzymał w mocy jedną decyzję Dyrektora WUP i jedno postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania odwoławczego.

Do Dyrektora WUP jako organu II instancji wpłynęły 392 odwołania od decyzji kierowników powiatowych urzędów pracy, dotyczące odmowy przyznania statusu osoby bezrobotnej, utraty statusu osoby bezrobotnej, odmowy przyznania bądź utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, długości okresu pobierania i wysokości tych świadczeń. W kilku przypadkach sprawy dotyczyły zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, a jedna sprawa dotyczyła umorzenia części pożyczki przyznanej z Funduszu Pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Dyrektor WUP 250 decyzji utrzymał w mocy, w 80 sprawach rozstrzygnięcia organów I instancji zostały uchylone i wydano nowe orzeczenia. Natomiast w 11 przypadkach decyzje uchylono i przekazano organowi I instancji do ponownego rozpatrzenia, gdyż dla prawidłowego rozstrzygnięcia w sprawie niezbędne było przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w całości lub w znacznej części. Ponadto 2 decyzje uchylono i umorzono postępowanie I instancji, 8 spraw przekazano wg właściwości do

powiatowych urzędów pracy i zostały one załatwione w trybie art. 132 Kpa. W 4 sprawach postanowiono odmówić przywrócenia terminu do wniesienia odwołania. Wydano także 22 postanowienia o pozostawieniu sprawy bez rozpatrzenia z uwagi na brak próby uzasadniającej przywrócenie terminu do wniesienia odwołania.

Większość spraw była załatwiana niezwłocznie (przeważnie w ciągu 2 tygodni), a w przypadkach wymagających przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego - w ciągu miesiąca. W jednej sprawie zostało zawieszono postępowanie odwoławcze do czasu rozstrzygnięcia przez Naczelną Sąd Administracyjny.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku rozpatrzył 17 skarg (w tym 2 skargi zostały rozpatrzone przez Filie WUP w Łomży), powiatowe urzędy działające na terenie województwa podlaskiego rozpatrzyły 32 skargi i wnioski.

7 skarg rozpatrzonych przez WUP w Białymstoku dotyczyło organizacji i działalności powiatowych urzędów pracy, 2 skargi dotyczyły odmowy przyznania prawa do zasiłku. Pozostałe 8 spraw dotyczyło następujących zagadnień:

1. Po jednej osobie zgłosiło się w sprawie:

- odmowy umorzenia nienależnie pobranego zasiłku dla bezrobotnych,
- zasad wyznaczania terminów stawienia się w powiatowym urzędzie pracy celem potwierdzenia gotowości do podjęcia zatrudnienia,
- utraty statutu osoby bezrobotnej,
- odmowy zarejestrowania jako osoby bezrobotnej.

2. Wśród skarg, które wpłynęły do WUP znalazły się 2 anonimy. Pierwszy dotyczył niewłaściwego wykonywania obowiązków przez pracownicę Wydziału Kontroli Legalności Zatrudnienia, drugi – jednoczesnego pobierania zasiłku dla bezrobotnych i renty chorobowej (wpłynął do Filii WUP w Łomży).

3. Dwie skargi dotyczyły nie zakwalifikowania do programu specjalnego.

Zasadność skarg stwierdzono w trzech przypadkach, pozostałe skargi uznano za nieuzasadnione. W przypadku wniosków pozytywnie rozpatrzono 8 spraw.

Skargi i wnioski rozpatrzone w 1999r. przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego dotyczyły:

- organizacji i działalności powiatowych urzędów pracy,
- odmowy przyznania zasiłku dla bezrobotnych,
- sposobu prowadzenia pośrednictwa pracy,
- odmowy refundacji kosztów szkolenia,
- kwalifikacji bezrobotnych do prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- odmowy przyjęcia ankiety w sprawach szkolenia.

W przypadku 3 powiatowych urzędów pracy nie wpłynęła żadna skarga i wniosek.

Skargi wnoszone bezpośrednio w czasie przyjęć interesantów najczęściej związane były z trudnościami w znalezieniu pracy - 2 osoby zgłosiły się w sprawach związanych z ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto:

- 1 osoba zgłosiła się w sprawie skierowania na kurs obsługi kasy fiskalnej,
- 1 skarga dotyczyła procedury i sposobu naboru do pracy sezonowej za granicą,
- 1 z interesantów zgłosił się w sprawie zatrudniania cudzoziemców.

Skargi i wnioski, które zgłaszali interesanci wynikały głównie z nieznajomości lub z niewłaściwej interpretacji obowiązujących przepisów prawa. Na wszystkie sprawy udzielono wyczerpujących wyjaśnień. W miarę możliwości wskazywano też sposób rozwiązywania przedstawionych problemów. Wszystkie udzielane zainteresowanym odpowiedzi były wyczerpujące i przesłane w przewidzianym terminie.

W celu wyeliminowania skarg podejmowane są działania, które polegają na całorocznej, systematycznej pracy edukacyjnej prowadzonej przez pracowników powiatowych urzędów pracy wobec bezrobotnych, m.in. poprzez prowadzenie zajęć w klubach pracy, kontaktach z doradcą zawodowym, informowanie na bieżąco o przepisach prawa dotyczących zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, proponowanie przez służby zatrudnienia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Powiatowe urzędy pracy wychodzą ze swoimi działaniami informacyjnymi szeroko poza swoje siedziby docierając zarówno do bezrobotnych jak i innych podmiotów działających na rynku poprzez systematyczną współpracę z lokalnymi mediami (radio, telewizja i prasa). Szczególną uwagę poświęca się szerokiej i rzetelnej informacji o prawach i obowiązkach osób zarejestrowanych oraz usługach powiatowych urzędów pracy. Klienci urzędów pracy mają bezpośredni dostęp do interesujących ich informacji na tablicach ogłoszeń.

4.7. Działalność Wydziału Kontroli Legalności Zatrudnienia.

Wydział Kontroli Legalności Zatrudnienia, działający przy WUP przeprowadził 3341 kontroli pracodawców. Wśród kontrolowanych pracodawców: działalność handlową prowadziło - 58 % jednostek, działalność usługową - 21 % jednostek, działalność produkcyjną - 10 % jednostek.

Wspólnie z instytucjami współdziałającymi - Państwową Inspekcją Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Policją i Strażą Graniczną przeprowadzono w 1999 roku 87 wspólnych kontroli. Wspólne kontrole dotyczyły takich dziedzin działalności jak: budownictwo, handel detaliczny, usługi na rzecz ludności, kontrolowano także firmy zatrudniające cudzoziemców.

W wyniku postępowania pokontrolnego skierowano do:

- Państwowej Inspekcji Pracy - 15 wystąpień,
- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - 27 wniosków i informacji,
- Urzędu Kontroli Skarbowej i Urzędów Skarbowych - 9 wystąpień.

Wnioski i wystąpienia dotyczyły naruszania w kontrolowanych jednostkach przepisów dotyczących Kodeksu Pracy, ubezpieczeń społecznych oraz przepisów prawa podatkowego. Dalsze postępowania prowadziły powyższe instytucje.

W trakcie kontroli stwierdzono, że najczęściej popełniane przez pracodawców wykroczenia przeciwko obowiązującym przepisom prawa, dotyczą:

- niedopełniania obowiązku informowania urzędów pracy o zatrudnieniu osób zarejestrowanych jako bezrobotne lub o powierzeniu im innej pracy zarobkowej,
- niedopełniania obowiązku opłacania za zatrudnianych składek na Fundusz Pracy, bądź nieterminowego opłacania tych składek,
- zatrudniania na podstawie umowy - zlecenia, podczas gdy praca ma charakter ciągły,
- niedopełniania obowiązku zawierania z osobami zatrudnionymi umów o pracę na piśmie,
- zatrudniania cudzoziemców nie posiadających kart stałego pobytu lub statusu uchodźcy, bez zezwolenia urzędu pracy.

Natomiast pracownicy najczęściej popełniali wykroczenia poprzez podejmowanie pracy przez bezrobotnych bez informowania odpowiedniego urzędu pracy.

W roku 1999 - w wyniku postępowania pokontrolnych - skierowano do kolegiów d/s wykroczeń 123 wnioski o ukaranie. 84 wnioski dotyczyły pracodawców, głównie za nieinformowanie właściwych urzędów pracy o zatrudnieniu osób zarejestrowanych jako bezrobotne oraz za nieterminowe opłacanie składek na Fundusz Pracy.

39 wniosków dotyczyło bezrobotnych podejmujących pracę bez informowania urzędu pracy.

W następstwie działań kontrolnych zalegalizowano zatrudnienie 158 osób - poprzez spowodowanie zawarcia pisemnych umów o pracę (103) i umów cywilno - prawnych (55).

4.8. Działalność Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia.

W 1999 roku odbyły się cztery posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Białymstoku. Przedmiotem obrad były następujące zagadnienia :

1. Sprawozdanie z działalności Wojewódzkich Urzędów Pracy w Białymstoku, Łomży i Suwałkach za 1998 rok.
2. Wyrażenie opinii w sprawie kryteriów wydawania decyzji o zatrudnieniu cudzoziemców lub wykonywania przez nich innej pracy zarobkowej na terenie województwa podlaskiego.

3. Wyrażenie opinii w sprawie planowanych kierunków szkoleń i przekwalifikowań osób bezrobotnych w 1999 roku.
4. Informacja o kontrakcie zadaniowym urzędów pracy na 1999 rok. .
5. Tworzenie miejsc pracy w Suwalskiej Strefie Ekonomicznej.
6. Reorganizacja systemu urzędów pracy po 1.01.2000 r.
7. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych / Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie /.
8. Inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i racjonalnego zatrudnienia w woj. podlaskim – tezy kierunkowe do strategii dla woj. podlaskiego.
9. Ocena stosowanych instrumentów i działań w rejonach zakwalifikowanych do gmin zagrożonych bezrobociem strukturalnym i ich wpływ na poziom bezrobocia i pobudzenie rozwoju gospodarczego.

5. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY W 1999R.

5.1. Wydatki ogółem.

W 1999r. urzędy pracy województwa podlaskiego dysponowały środkami Funduszu Pracy w wysokości 149.534,7 tys. zł., w tym wydatkowano na:

- zasiłki dla bezrobotnych – 100.214,0 tys. zł.,
- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – 39.704,9 tys. zł.,
- pozostałe formy działalności – 9.615,8 tys. zł.

Tabela 57. Struktura wydatków z Funduszu Pracy ogółem w 1999r.

Wyszczególnienie	Wykorzystanie Funduszu Pracy	
	w tys. zł	struktura w %
O G Ó Ł E M :	149 534,7	100,0
I. Zasiłki dla bezrobotnych 1/,2/	100 214,0	67,0
II. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu /1/,2/	39 704,9	26,6
z tego:		
• szkolenia i przekwalifikowania	3 452,5	2,3
• prace interwencyjne	11 549,6	7,7
• roboty publiczne	6 605,9	4,4
• pożyczki i dopłaty (ogółem)	7 656,5	5,1
• aktywizacja zawodowa absolwentów /2/3	7 437,6	5,0
• programy specjalne	2 821,1	2,0
• koszty dojazdów z tytułu zatrudnienia	14,6	-
• refundacja składek ZUS /art. 22a/	167,1	0,1
III. POZOSTAŁE - Ogółem	9 615,8	6,4

z tego :		
a). Przygotowanie zawodowe młodocianych	6 945,8	4,6
b).Poradnictwo zawodowe	55,6	-
c).Rozwój systemu informatycznego	740,0	0,5
d).Opłaty pocztowe i prowizje bankowe	940,0	0,6
e).Dofinansowanie instytucji i organizacji	600,0	0,4
f). Pozostałe	334,4	0,3

1/ Łącznie ze składką ZUS i zaliczką na podatek dochodowy (w tym zasiłki i świadczenia przedemerytalne oraz świadczenia ZUS od zasiłków i świadczeń przedemerytalnych)

2/ Łącznie z naliczoną składką od zasiłków szkoleniowych oraz stypendiów za okres stażu i szkolenia absolwentów sięgającą w 1999r. - **831,9 tys. zł.**

3/ W tym dodatki i premie dla opiekunów praktyk.

5.2. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

W celu ograniczenia bezrobocia oraz łagodzenia jego negatywnych skutków w województwie podlaskim były organizowane między innymi: szkolenia i przekwalifikowania, prace interwencyjne, roboty publiczne. Udzielano również pożyczek bezrobotnym oraz na cele szkoleniowe, dokonywano ponadto dopłat z FP do udzielanych ze środków własnych banku pożyczek dla bezrobotnych.

Na aktywizację zawodową absolwentów złożyły się głównie refundacje wynagrodzeń absolwentów oraz stypendia za okres stażu i szkolenia. Funkcjonowały ponadto programy specjalne kierowane do określonych grup społeczno-zawodowych, których sytuacja na rynku pracy była szczególnie trudna.

Łączny limit wydatków z Funduszu Pracy na finansowanie aktywnych form pomocy bezrobotnym w całym województwie wyniósł w 1999r. **39 862,2 tys. zł** i, pomimo dużych trudności z zapewnieniem płynności finansowej funduszu, został zrealizowany w **99,6%**, tj. na poziomie **39.704,9 tys. zł**.

Środki finansowe wykorzystane na formy aktywne stanowią **26,6%** poniesionych w 1999r. w skali wojewódzkiej całkowitych wydatków Funduszu Pracy.

Szczegółową analizę wykonania wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 58. Wydatki z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 1999r.

Limit 2. Wykonanie 3. % wykonania	Szkolenia (dodat. i poź. szkoleniowe, dojazdy)	Prace interwen- cyjne	Roboty publiczne	Pożyczki (dopłaty)	Aktywizacja zawodowa absol- wentów	Programy specjalne	Koszty dojazdów i zakw. z tyt. zatrudn.	Refundacja składek ZUS z art.22a	RAZEM	
Augustów	1.	215,0	769,0	474,0	1.340,0	600,0	311,0	1,0	0,0	3.710,0
	2.	140,5	851,4	484,6	1.408,0	524,7	300,2	0,6	0,0	3.710,0
	3.	65,3	110,7	102,2	105,1	87,5	96,5	60,0	0,0	100,0
Białystok	1.	1.131,0	1.913,6	1.218,7	256,3	1.220,0	406,5	0,0	40,9	6.187,0
	2.	1.031,6	1.877,9	1.214,3	252,4	1.295,0	341,5	0,0	40,9	6.053,6
	3.	91,2	98,1	99,6	98,5	106,1	84,0	0,0	100,0	97,8
Bielsk P.	1.	173,0	740,3	241,3	6,3	405,1	207,7	0,0	33,0	1.806,7
	2.	166,3	705,3	362,1	3,1	350,1	187,2	0,0	43,1	1.817,2
	3.	96,1	95,3	150,1	49,2	86,4	90,1	0,0	130,6	100,6
Grajewo	1.	177,8	615,1	582,0	1.331,4	510,1	253,6	0,0	0,0	3.470,0
	2.	161,4	694,5	582,6	1.250,0	543,0	299,7	0,0	0,0	3.531,2
	3.	90,8	112,9	100,1	93,9	106,4	118,2	0,0	0,0	101,8
Hajnówka	1.	109,8	610,3	244,6	19,0	127,6	123,1	0,0	25,6	1.260,0
	2.	109,8	610,4	252,7	19,0	119,5	123,1	0,0	25,6	1.260,1
	3.	100,0	100,0	103,3	100,0	93,7	100,0	0,0	100,0	100,0
Kolno	1.	219,4	780,0	513,0	462,0	651,0	344,0	0,0	0,0	2.969,4
	2.	211,9	757,2	517,1	490,0	558,0	340,7	0,0	0,0	2.874,9
	3.	96,6	97,1	100,8	106,1	85,7	99,0	0,0	0,0	96,8
Łomża	1.	233,0	1.523,0	612,0	1.114,0	1.002,0	260,0	0,0	0,0	4.744,0
	2.	246,8	1.532,2	617,3	1.095,0	967,4	288,5	0,0	0,0	4.747,2
	3.	105,9	100,6	100,9	98,3	96,5	111,0	0,0	0,0	100,1
Mońki	1.	43,0	304,0	190,0	25,0	160,0	28,6	0,0	9,4	760,0
	2.	44,3	301,7	194,4	25,0	157,4	27,6	0,0	9,4	759,8
	3.	103,0	99,2	102,3	100,0	98,4	96,5	0,0	100,0	100,0
Sejny	1.	175,9	952,6	321,7	930,0	463,6	121,3	0,0	0,0	2.965,1
	2.	175,9	952,5	321,7	930,0	460,2	121,3	0,0	0,0	2.961,6
	3.	100,0	100,0	100,0	100,0	99,3	100,0	0,0	0,0	99,9
Siemiatycze	1.	55,0	381,0	136,0	60,0	114,0	86,0	0,0	18,0	850,0
	2.	56,2	385,0	141,0	45,0	122,9	84,9	0,0	15,1	850,1
	3.	102,2	101,0	103,7	75,0	107,8	98,7	0,0	83,9	100,0
Sokółka	1.	186,2	993,0	469,0	120,0	332,8	136,0	0,0	33,0	2.270,0
	2.	181,4	992,5	470,5	120,0	335,5	136,4	0,0	33,0	2.269,3
	3.	97,4	99,9	100,3	100,0	100,8	100,3	0,0	100,0	100,0
Suwałki	1.	674,3	1.075,5	874,9	1.308,0	1.169,7	414,5	13,1	0,0	5.530,0
	2.	629,2	1.075,5	874,9	1.308,0	1.214,8	414,5	13,1	0,0	5.530,0
	3.	93,3	100,0	100,0	100,0	103,9	100,0	100,0	0,0	100,0
Wys. Maz.	1.	126,0	429,0	348,0	260,0	506,0	11,0	0,0	0,0	1.680,0
	2.	115,8	434,0	345,0	255,0	519,1	11,0	0,0	0,0	1.679,9
	3.	91,9	101,2	99,1	98,1	102,6	100,0	0,0	0,0	100,0
Zambrów	1.	173,5	346,5	230,0	456,0	291,0	163,0	0,0	0,0	1.660,0
	2.	181,4	379,5	227,7	456,0	270,0	144,5	0,9	0,0	1.660,0
	3.	104,6	109,5	99,0	100,0	92,8	88,7	0,0	0,0	100,0
RAZEM	1.	3.692,9	11.432,9	6.455,2	7.688,0	7.552,9	2.866,3	14,1	159,9	39.862,2
	2.	3.452,5	11.549,6	6.605,9	7.656,5	7.437,6	2.821,1	14,6	167,1	39.704,9
	3.	93,5	101,0	102,3	99,6	98,5	98,4	103,5	104,5	99,6

6. WYDATKI Z FUNDUSZU GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH W 1999R.

W 1999 roku Biura Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Białymstoku, Łomży i Suwałkach woj. podlaskiego zarejestrowały ogółem 347 wniosków i wykazów o wypłatę świadczeń pracowniczych, z których:

- ◆ 276 rozpatrzono pozytywnie,
- ◆ 11 wnioskodawcom odmówiono wypłaty całkowicie,
- ◆ w 16 sprawach zawieszono postępowanie do czasu uzyskania wyroku zasądzającego wnioskowane świadczenia,
- ◆ 41 wniosków i wykazów pozostało do zrealizowania w 2000 roku,
- ◆ z pozostałych 3 wykazów i wniosków: 1 wniosek przekazano według właściwości miejscowej, 1 zrealizowano w innym trybie ustawy, 1 wykaz nie został zrealizowany ze względu na negatywne stanowisko Rady FGŚP.

Ponadto w 1999 roku w Biurze Terenowym FGŚP w Białymstoku rozpatrzono 1 wykaz i 4 wnioski indywidualne złożone w 1998 roku na łączną kwotę brutto 17.017,62 zł, którą wypłacono 14 osobom zatrudnionym u 2 pracodawców.

W 1999 roku do Biur Terenowych FGŚP woj. podlaskiego nie wpłynął żaden wniosek w sprawie wypłaty świadczeń przysługujących emerytom i rencistom.

Z łącznej liczby 281 pozytywnie rozpatrzonych wykazów i wniosków większość, tj. 256 złożono w trybie art. 7 ustawy z dnia 29.12.1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. Nr 1/1994, poz. 1 ze zm.).

Z pozostałej liczby pozytywnie rozpatrzonych wykazów 25 zostało złożonych w trybie art. 4 ustawy.

Wypłatą świadczeń z FGŚP objęto 5389 osób zatrudnionych u 54 pracodawców na łączną kwotę 8.632.290,39 zł.

Na powyższą kwotę złożyły się:

1. jednorazowe świadczenia związane z przejściowymi trudnościami finansowymi pracodawcy na łączną kwotę brutto 3.492.932,54 zł; wypłatą objęto 3247 pracowników zatrudnionych u 25 pracodawców.
2. świadczenia wymienione w art. 6 ustawy z dnia 29.12.1993 r. związane z niewypłacalnością pracodawcy na łączną kwotę brutto 5.139.357,85 zł, którą wypłacono 2142 pracownikom zatrudnionym u 29 pracodawców.

Tabela 59. Wypłaty z FGŚP dokonywane w celu zaspokojenia roszczeń pracowniczych w 1999r.

Rodzaj świadczenia	kwota wypłat w 1999 r.	wzrost do 1998 r.
• jednorazowe odszkodowanie pieniężne	49.222,60 zł	49.222,60 zł

• wynagrodzenie za pracę	1.593.409,33 zł	1.018.139,04 zł
• wynagrodzenie za czas niezawinionego przez pracownika przestoju	127.492,84 zł	21.516,31 zł
• składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy oraz składka od nadwyżki *)	274.626,68 zł	274.626,68 zł
• wynagrodzenie za czas zwolnienia od pracy, o którym mowa w art. 92'KP	107.833,41 zł	90.103,76 zł
• wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego	196.923,90 zł	48.722,79 zł
• ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy	125.106,73 zł	28.329,46 zł
• odszkodowanie z art. 36'KP za skrócony okres wypowiedzenia	609.957,79 zł	431.721,98 zł
• odprawa pieniężna	1.893.452,62 zł	955.018,37 zł
• odszkodowanie z art. 7a ustawy o GZP (za skrócony okres wypowiedzenia)	161.331,95 zł	- 173.851,57 zł
RAZEM	5.139.357,85 zł	2.743.549,42 zł

*) Możliwość zaspokajania tego świadczenia została wprowadzona w 1999 r.

Świadczenia zgłoszone przez:

- ◆ pracodawców w trybie art. 7 ustawy o ochronie... wypłacono na łączną kwotę 4.693.274,78 zł:
  - art. 7 ust. 1 - 1.628.683,05 zł
  - art. 7 ust. 1a - 3.064.591,73 zł
- ◆ indywidualnych wnioskodawców w trybie art. 7 ust. 3 wypłacono na łączną kwotę 446.083,07 zł.

Podstawą do wypłaty powyższych świadczeń była niewypłacalność 29^{*)} pracodawców polegająca na:

- ◆ ogłoszeniu upadłości przez 8 pracodawców,
- ◆ oddaleniu wniosków 5 pracodawców o ogłoszenie upadłości,
- ◆ wykreśleniu z ewidencji działalności gospodarczej 6 pracodawców,
- ◆ wszczęciu postępowania likwidacyjnego wobec 8 pracodawców,
- ◆ faktycznym zaprzestaniu działalności gospodarczej przez 5 pracodawców.

^{*)} W BT FGŚP w Białymstoku i Łomży wystąpiły przypadki zaspokajania świadczeń z FGŚP jednemu pracodawcy na podstawie 2 rodzajów niewypłacalności: np. wszczęcia postępowania likwidacyjnego, a następnie ogłoszenia upadłości.

Wśród 54 pracodawców, którym lub za których wypłacono świadczenia FGŚP znalazły się:

- ◆ 1 przedsiębiorstwo państwowe,
- ◆ 5 spółek akcyjnych,
- ◆ 20 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością,
- ◆ 5 spółek cywilnych,
- ◆ 8 spółdzielni,
- ◆ 15 zakładów stanowiących własność osób fizycznych.

W 1999 roku z tytułu wypłaconych świadczeń odzyskano kwotę 2.161.066,00 zł (co stanowi 25% wypłat z tego okresu), w tym wpłaty z tytułu odsetek od przeterminowanych wierzytelności wynosiły 9.984,82 zł.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI.

W woj. podlaskim funkcjonuje 14 powiatowych urzędów pracy. Na terenie ich działania różnie kształtują się wskaźniki dotyczące struktur bezrobocia. Jednakże można wskazać cechy charakterystyczne dla całego regionu. Są to:

- wysoki odsetek kobiet wśród zarejestrowanych bezrobotnych – 53,2%, wykazujący tendencję wzrostową,
- przewaga mieszkańców miast w populacji osób bezrobotnych – 62,5% ogółu, przy jednoczesnym występowaniu lokalnych rynków pracy o bardzo wysokim poziomie bezrobocia wiejskiego, wykazującym cechy bezrobocia strukturalnego,
- zagrożenie bezrobociem grupy młodzieży w wieku do 24 lat (stanowią oni ponad 30% ogółu bezrobotnych),
- dominacja osób w tzw. wieku mobilnym, tj. 18 – 44 lata (wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowią oni 82,2%), a także osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz podstawowe i niepełne podstawowe (w sumie stanowią oni 67,5%),
- duży odsetek osób bezrobotnych nie posiadających stażu pracy – ponad 26%,
- występowanie wśród bezrobotnych znacznej grupy osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy – ponad 40%.

Ponadto bezrobocie charakteryzuje zróżnicowanie terytorialne, zmienność poziomu w ciągu roku (sezonowość prac), liczne powroty do bezrobocia po raz kolejny, problemy z podjęciem zatrudnienia przez osoby o niskich kwalifikacjach, brak propozycji pracy dla osób w starszym wieku i zbyt mało w stosunku do potrzeb - dla osób niepełnosprawnych.

Obserwuje się na rynku pracy również przyrost ludności w wieku produkcyjnym, a jednocześnie spadek aktywności zawodowej młodzieży, co spowodowane jest trudną sytuacją na rynku i większymi wymaganiami stawianymi kandydatom do pracy przez pracodawców. To między innymi spowodowało wzrost aspiracji edukacyjnej młodzieży.

Z reguły większą aktywność zawodową wykazują mieszkańcy miast, na wsi natomiast wzrasta liczba biernych zawodowo. Porównanie zmian zachodzących w liczbie bezrobotnych według miejsca zamieszkania wykazuje tendencje korzystniejsze w stosunku do mieszkańców miast.

Pozytywne zmiany na rynku pracy występują wówczas, kiedy następuje poprawa sytuacji ekonomicznej kraju czy regionu, charakteryzująca się wysokim tempem wzrostu gospodarczego, co powoduje zwiększenie popytu na pracę.

Na kształt, dynamikę i strukturę rynku pracy wpływają także czynniki o charakterze społecznym, demograficznym czy legislacyjnym.

Problem bezrobocia wymaga rozwiązań doraźnych i długofalowych, które zminimalizowałyby to zjawisko. Przy podejmowaniu decyzji gospodarczych należy uwzględnić ich wpływ na zatrudnienie i bezrobocie.

Zmniejszenie tempa wzrostu bezrobotnych możliwe będzie głównie poprzez zwiększenie liczby miejsc pracy, a co się z tym wiąże, odbudowanie aktywności gospodarczej poprzez m.in. wzrost inwestycji. Potrzebne są zintegrowane działania podejmowane w celu ożywienia gospodarczego, służącego tworzeniu nowych miejsc pracy.

Strategia ograniczania bezrobocia powinna uwzględniać między innymi strukturę demograficzną województwa, infrastrukturę techniczną i społeczną, usytuowanie przestrzenne, zasoby miejsc pracy, możliwości pozyskiwania środków na ograniczenie bezrobocia.

Ze względu na istniejącą sytuację gospodarczą nie należy spodziewać się w najbliższych latach znacznego zwiększenia liczby miejsc pracy. Dlatego też w celu tworzenia nowych miejsc zatrudnienia niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do:

- rozwoju regionalnego i pobudzania procesów gospodarczych,
- wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych i mienia likwidowanych firm,
- zmniejszenia tempa likwidacji zakładów, a przez to i miejsc pracy,
- wspomagania pracowników objętych zmianami strukturalnymi, m.in. poprzez przekwalifikowania,
- wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw (zatrudnienie na własny rachunek),
- zwiększenia konkurencyjności gospodarki i powiązań międzynarodowych,
- wprowadzania mechanizmów rynkowych w gospodarstwach rolnych w celu tworzenia pozarolniczych miejsc pracy (rozwijanie silnego otoczenia rolnictwa - nowoczesny potencjał wytwórczy, ograniczanie kosztów produkcji, itp.),
- dostosowania systemu edukacyjnego do zmieniających się potrzeb rynku pracy,
- prowadzenia aktywnych działań przez urzędy pracy.

W przeciwdziałaniu bezrobocia znaczący udział mają samorządy gminne – poprzez prowadzenie odpowiedniej polityki kreującej nowe miejsca pracy, a także inni partnerzy rynku pracy, tj. pracodawcy, instytucje zajmujące się rozwojem gospodarczym, edukacją, firmy szkoleniowe, związki zawodowe i inne.

Opracowanie:

Referat Analiz i Prognozowania Rynku Pracy

Barbara Czaplo

Joanna Saniewska-Dźwigaj

Marzanna Wasilewska

**TABLICA 1. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
WEDŁUG POWIATÓW.**

Stan w końcu okresu

POWIATOWE URZĘDY PRACY	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w % (wskaźnik liczby bezrobotnych do liczby czynnych zawodowo)		
	1998	1999	wzrost/ spadek	1998	1999	wzrost/ spadek
WOJEWÓDZTWO	62 750	72 752	+ 10 002	10,8	12,4	+ 1,6
PUP Augustów	4 644	4 952	+ 308	15,3	16,2	+ 0,9
PUP Białystok	17 224	21 136	+ 3 912	9,4	11,4	+ 2,0
PUP Bielsk Podlaski	2 627	2 929	+ 302	7,8	8,6	+ 0,8
PUP Grajewo	4 600	4 911	+ 311	18,8	19,9	+ 1,1
PUP Hajnówka	2 341	2 778	+ 437	8,3	9,7	+ 1,4
PUP Kolno	3 215	3 430	+ 215	14,8	15,7	+ 0,9
PUP Łomża	7 383	8 700	+ 1 317	14,0	16,2	+ 2,2
PUP Mońki	1 750	2 065	+ 315	8,2	9,5	+ 1,3
PUP Sejny	1 833	2 053	+ 220	15,1	16,7	+ 1,6
PUP Siemiatycze	1 188	1 720	+ 532	4,5	6,4	+ 1,9
PUP Sokółka	5 180	5 857	+ 677	12,1	13,5	+ 1,4
PUP Suwałki	5 216	6 171	+ 955	10,8	12,6	+ 1,8
PUP Wysokie Maz.	2 663	3 073	+ 410	8,1	9,3	+ 1,2
PUP Zambrów	2 886	2 977	+ 91	13,4	13,9	+ 0,5

TABLICA 2. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG POWIATÓW

Stan w końcu okresu

POWIATOWE URZĘDY PRACY	1998	1999	wzrost/spadek w 1999
WOJEWÓDZTWO	23 680	27 259	+ 3 579
PUP Augustów	1 939	1 973	+ 34
PUP Białystok	3 641	4 645	+ 1 004
PUP Bielsk Podlaski	935	1 105	+ 170
PUP Grajewo	1 582	1 730	+ 148
PUP Hajnówka	1 077	1 231	+ 154
PUP Kolno	1 939	1 934	- 5
PUP Łomża	2 903	3 182	+ 279
PUP Mońki	775	943	+ 168
PUP Sejny	1 202	1 351	+ 149
PUP Siemiatycze	590	916	+ 326
PUP Sokółka	2 665	3 147	+ 482
PUP Suwałki	1 607	1 903	+ 296
PUP Wysokie Maz.	1 666	1 985	+ 319
PUP Zambrów	1 159	1 214	+ 55

TABLICA 3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH.

Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999			
	I półrocze		II półrocze	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
	w liczbach bezwzględnych			
Bezrobotni zarejestrowani	66 464	36 742	72 752	38 710
w tym:				
- niepełnosprawni	1 113	450	1 106	443
- zamieszkali na wsi	24 960	12 661	27 259	13 334
w tym:				
- posiadający gospodarstwo rolne	1 419	561	1 488	598
	w odsetkach			
Bezrobotni zarejestrowani	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:				
- niepełnosprawni	1,7	1,2	1,5	1,1
- zamieszkali na wsi	37,6	34,5	37,5	34,4
w tym:				
- posiadający gospodarstwo rolne	2,1	1,5	2,0	1,5

TABLICA 4. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI Z PRAWEM DO ZASIŁKU.

Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999			
	I półrocze		II półrocze	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni zarejestrowani z prawem do zasiłku	13 442	6 077	13 260	5 512
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	12 735	6 058	12 516	5 492
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 540	962	1 568	833
- osoby dotychczas nie pracujące	707	19	744	20

**TABLICA 5. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI „NAPŁYW” I WYREJESTROWANI
„ODPŁYW” W 1999 ROKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w odsetkach wskazań
		I	II	III	IV	
	w liczbach bezwzględnych					
Nowo zarejestrowani bezrobotni „napływ”	81 592	24 982	14 666	20 571	21 373	100,0
z tego powracający do rejestracji:						
- po raz pierwszy	22 113	6 070	3 867	7 520	4 656	27,1
- po raz kolejny (od 1990 r.)	59 479	18 912	10 799	13 051	16 717	72,9
w tym powracający do rejestracji:						
- po pracach interwencyjnych	1 502	364	239	308	591	1,8
- po robotach publicznych	1 570	610	215	368	377	1,9
- po szkoleniu	3 734	322	836	1 003	1 573	4,6
Wyrejestrowani bezrobotni „odpływ”	71 590	13 806	22 128	19 179	16 477	100,0
w tym z powodu:						
- podjęcia pracy	32 505	5 803	11 179	8 710	6 813	45,4
z tego:						
- pracy stałej	12 829	2 590	4 318	3 269	2 652	17,9
- prac interwencyjnych	7 021	1 050	2 471	2 090	1 410	9,8
- robót publicznych	2 079	480	999	344	256	2,9
- pracy sezonowej	10 189	1 659	3 270	2 894	2 366	14,2
- otrzymania pożyczki na urucho - mienie działalności gospod.	387	24	121	113	129	0,5
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	25 841	5 325	7 480	6 685	6 351	36,1
- rozpoczęcia szkolenia lub stażu	5 347	751	1 211	1 853	1 532	7,5
- nabycia uprawnień do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego	511	122	92	159	138	0,7

TABLICA 6. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI ABSOLWENCI „NAPLYW”

I WYREJESTROWANI „ODPLYW” W 1999 ROKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				W odsetkach wskazań
		I	II	III	IV	
	w liczbach bezwzględnych					
Nowo zarejestrowani bezrobotni absolwenci „napływ”	12 037	2 188	2 232	4 964	2 653	100,0
z tego powracający do rejestracji:						
- po raz pierwszy	8 620	1 292	1 504	4 256	1 568	71,6
- po raz kolejny (od 1990 r.)	3 417	896	728	708	1 085	28,4
w tym powracający do rejestracji:						
- po szkoleniu	463	49	85	109	220	3,8
- po stażu	681	84	211	77	309	5,7
Wyrejestrowani bezrobotni absolwenci „odpływ”	11 412	1 617	4 627	2 804	2 364	100,0
w tym z powodu:						
- podjęcia pracy	3 976	760	1 044	1 249	923	34,8
w tym:						
- w ramach refundacji	1 633	264	398	626	345	14,3
- w instytucjach użyteczności publicznej	19	4	-	8	7	0,2
- rozpoczęcia szkolenia	487	55	76	205	151	4,3
- rozpoczęcia stażu pracy	1 303	135	194	570	404	11,4

**TABLICA 8. NAPŁYW I ODPLYW BEZROBOTNYCH ORAZ OSOBY, KTÓRE
PODJEŁY PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW W 1999 ROKU.**

POWIATOWE URZĘDY PRACY	Bezrobotni nowo zarejestrowani („napływ”)	Bezrobotni wyrejestrowani („odpływ”)	w tym osoby, które podjęły pracę
WOJEWÓDZTWO	81 592	71 590	32 505
PUP Augustów	4 799	4 491	2 080
PUP Białystok	28 251	24 339	10 040
PUP Bielsk Podlaski	3 596	3 294	1 652
PUP Grajewo	4 125	3 814	1 552
PUP Hajnówka	3 292	2 855	1 430
PUP Kolno	3 003	2 788	1 135
PUP Łomża	8 368	7 051	3536
PUP Mońki	1 956	1 641	703
PUP Sejny	2 023	1 803	1 084
PUP Siemiatycze	2 397	1 865	1 012
PUP Sokółka	5 022	4 345	2 003
PUP Suwałki	9 381	8 426	4 252
PUP Wysokie Mazowieckie	2 728	2 318	1 000
PUP Zambrów	2 651	2 560	1 026

TABLICA 9. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POSIADAJĄCY PRAWO DO ZASIŁKU.

Stan w końcu okresu

POWIATOWE URZĘDY PRACY	1998	1999	
	w liczbach bezwzględnych		+/- w porównaniu do stanu z końca 1998r.
WOJEWÓDZTWO	12 938	13 260	+ 322
PUP Augustów	956	983	+ 27
PUP Białystok	3 796	3 402	- 394
PUP Bielsk Podlaski	431	414	- 17
PUP Grajewo	804	983	+ 179
PUP Hajnówka	365	488	+ 123
PUP Kolno	675	671	- 4
PUP Łomża	1 751	2 209	+ 458
PUP Mońki	283	288	+ 5
PUP Sejny	439	529	+ 90
PUP Siemiatycze	259	277	+ 18
PUP Sokółka	1 144	1 295	+ 151
PUP Suwałki	1 296	1 072	- 224
PUP Wysokie Maz.	299	325	+ 26
PUP Zambrów	440	324	- 116

TABLICA 10. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU.

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	1998		1999	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
Ogółem	62 750	100,0	72 752	100,0
z tego w grupach wieku				
15 - 17	32	0,05	32	0,04
18 - 24	18 394	29,3	21 911	30,1
25 - 34	17 611	28,1	19 594	26,9
35 - 44	16 253	25,9	18 282	25,1
45 - 54	8 902	14,2	11 147	15,3
55 - 59	1 268	2,0	1 445	2,0
60 i więcej	290	0,5	341	0,5

TABLICA 11. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA.

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	1998		1999	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
Ogółem	62 750	100,0	72 752	100,0
z tego z wykształceniem:				
- wyższym	1 384	2,2	1 894	2,6
- policealnym i średnim zawodowym	14 173	22,6	16 667	22,9
- średnim ogólnokształcącym	4 490	7,2	5 085	7,0
- zasadniczym zawodowym	21 857	34,8	25 726	35,4
- podstawowym i niepełnym podst.	20 846	33,2	23 380	32,1

**TABLICA 12. LICZBA BEZROBOTNYCH W POSZCZEGÓLNYCH MIASTACH I GMINACH
W WOJ. PODLASKIM – STAN NA KONIEC GRUDNIA 1999R.**

L.p.	Powiat Miasta (m.) Gminy (gm.)	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym					
			kobiety	absol- wenci	zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	z prawem do zasilku	w wieku 18-44 lata	pozost. bez pracy pow. 12 m-cy
Woj. podlaskie ogółem		72 752	38 710	4 245	4 385	13 260	59 787	29 261
Powiat Augustów		4 952	2 447	262	247	983	4 031	2 143
1.	Augustów (m.)	2 535	1 329	99	157	553	1 989	973
2.	Lipsk (m.)	434	230	20	21	86	352	234
3.	Augustów (gm.)	433	215	34	14	73	366	190
4.	Bargłów (gm.)	337	153	32	6	79	305	118
5.	Lipsk (gm.)	268	104	20	14	37	217	160
6.	Nowinka (gm.)	234	97	12	9	53	199	105
7.	Płaska (gm.)	282	132	19	10	40	244	150
8.	Sztabin (gm.)	429	187	26	16	62	359	213
Powiat Białystok		21 136	11 978	1 557	1 563	3 402	16 871	6 676
1.	Białystok (m.)	13 311	7 702	995	1 027	2 001	10 501	3 886
2.	Choroszcz (m.)	236	117	26	15	41	176	55
3.	Czarna Białostocka (m.)	722	435	43	59	103	564	258
4.	Łapy (m.)	1 263	757	64	82	304	1 034	550
5.	Supraśl (m.)	182	90	10	10	45	154	37
6.	Suraż (m.)	65	34	8	2	20	59	15
7.	Tykocin (m.)	106	51	7	6	9	86	43
8.	Wasilków (m.)	460	239	36	33	68	376	124
9.	Zabłudów (m.)	146	79	10	11	21	113	47
10.	Choroszcz (gm.)	315	172	40	19	29	261	106
11.	Czarna Białost. (gm.)	103	48	6	7	18	80	41
12.	Dobrzyniewo Kośc. (gm.)	404	213	36	60	62	341	125
13.	Gródek (gm.)	516	269	34	24	92	389	171
14.	Juchnowiec Kośc. (gm.)	635	347	57	48	107	533	194
15.	Łapy (gm.)	374	203	27	27	101	320	119
16.	Poświętne (gm.)	213	102	16	9	52	195	101
17.	Michałow (gm.)	505	264	26	25	81	399	203
18.	Supraśl g(m.)	352	196	20	25	64	290	115
19.	Suraż (gm.)	49	26	4	1	13	42	19
20.	Turośń Kościelna (gm.)	272	133	15	20	71	223	104
21.	Tykocin (gm.)	168	94	25	3	16	149	65
22.	Wasilków (gm.)	201	112	12	14	22	155	84
23.	Zabłudów (gm.)	455	249	29	34	56	358	183
24.	Zawady (gm.)	83	46	11	2	6	73	31
Powiat Bielsk Podlaski		2 929	1 622	128	193	414	2 448	1 249
1.	Bielsk Podlaski (m.)	1 646	972	47	125	258	1 362	678
2.	Brańsk (m.)	183	101	14	16	25	148	72
3.	Bielsk Podlaski (gm.)	280	143	11	15	36	245	122
4.	Boćki (gm.)	201	103	16	11	20	172	91
5.	Brańsk (gm.)	128	67	15	7	18	115	42
6.	Rudka (gm.)	88	47	2	-	10	76	43
7.	Orla (gm.)	199	85	10	11	25	160	106
8.	Wyszki (gm.)	204	104	13	8	22	170	95

Powiat Grajewo		4 911	2 473	182	117	983	3 997	2 521
1.	Grajewo (m.)	2 526	1 420	72	88	560	2 003	1 279
2.	Rajgród (m.)	173	77	5	1	40	131	68
3.	Szczuczyn (m.)	485	225	12	11	106	375	277
4.	Grajewo (gm.)	590	293	30	7	103	517	317
5.	Radziłów (gm.)	361	136	15	6	59	297	180
6.	Rajgród (gm.)	246	111	17	1	33	218	137
7.	Szczuczyn (gm.)	197	82	15	-	23	181	115
8.	Wąsosz (gm.)	333	129	16	3	59	275	148
Powiat Hajnówka		2 778	1 555	153	206	488	2 261	961
1.	Hajnówka (m.)	1 467	888	89	115	256	1 197	498
2.	Kleszczele (m.)	78	39	3	8	17	56	13
3.	Białowieża (gm.)	152	80	8	16	26	106	41
4.	Czeremcha (gm.)	181	107	9	27	40	153	66
5.	Czyże (gm.)	90	41	4	1	10	82	36
6.	Dubicze Cerkiewne (gm.)	96	46	6	2	13	83	25
7.	Hajnówka (gm.)	174	84	7	9	28	149	69
8.	Kleszczele (gm.)	69	22	4	-	23	62	7
9.	Narew (gm.)	196	99	9	14	29	156	89
10.	Narewka (gm.)	275	149	14	14	46	217	117
Powiat Kolno		3 430	1 575	200	118	671	2 977	1 663
1.	Kolno (m.)	1 126	534	58	57	272	924	526
2.	Stawiski (m.)	229	123	4	14	51	176	112
3.	Grabowo (gm.)	260	124	13	6	40	228	129
4.	Kolno (gm.)	716	307	58	13	120	653	350
5.	Mały Płock (gm.)	387	178	23	11	74	345	194
6.	Stawiski (gm.)	220	98	16	9	37	204	99
7.	Turośl (gm.)	492	211	28	8	77	447	253
Powiat Łomża		8 700	4 811	381	684	2 209	7 337	3 809
1.	Jedwabne (m.)	144	72	7	8	31	130	77
2.	Łomża (m.)	5 143	2 982	218	515	1 431	4 223	2 101
3.	Nowogród (m.)	190	95	5	8	48	165	88
4.	Łomża (gm.)	735	396	48	29	153	631	351
5.	Jedwabne (gm.)	178	88	3	4	26	156	97
6.	Nowogród (gm.)	127	64	4	5	24	109	52
7.	Miastkowo (gm.)	351	194	18	17	89	310	154
8.	Piątnica (gm.)	671	374	19	54	150	573	331
9.	Przytuły (gm.)	91	38	6	1	20	84	38
10.	Śniadowo (gm.)	294	149	26	16	81	265	123
11.	Wizna (gm.)	305	145	13	9	46	269	159
12.	Zbójna (gm.)	471	214	14	18	110	422	238
Powiat Mońki		2 065	1 045	119	112	288	1 732	907
1.	Goniądz (m.)	157	75	5	-	34	127	84
2.	Knyszyn (m.)	197	105	13	21	29	154	78
3.	Mońki (m.)	768	424	27	47	103	623	340
4.	Goniądz (gm.)	138	57	15	2	21	126	60
5.	Jasionówka (gm.)	103	51	6	4	9	92	54
6.	Jaświły (gm.)	156	68	10	4	25	136	55
7.	Knyszyn (gm.)	71	36	9	7	11	61	24
8.	Krypno (gm.)	136	66	6	11	14	112	52
9.	Mońki (gm.)	174	87	22	12	22	152	68
10.	Trzcianne (gm.)	165	76	6	4	20	149	92
Powiat Sejny		2 053	947	65	48	529	1 716	1 022
1.	Sejny (m.)	705	348	20	16	223	574	326

2.	Giby (gm.)	297	147	9	2	80	253	141
3.	Krasnopol (gm.)	304	133	11	8	68	256	143
4.	Puńsk (gm.)	367	166	11	15	77	304	212
5.	Sejny (gm.)	380	153	14	7	81	329	200
Powiat Siemiatycze		1 720	925	155	121	277	1 419	483
1.	Drohiczyn (m.)	74	40	4	5	15	63	14
2.	Siemiatycze (m.)	728	416	62	45	125	583	189
3.	Drohiczyn (gm.)	45	26	7	-	4	41	7
4.	Dziadkowice (gm.)	62	21	7	2	6	55	11
5.	Grodzisk (gm.)	83	46	9	3	7	76	25
6.	Nurzec Stacja (gm.)	274	157	24	34	41	224	93
7.	Mielnik (gm.)	94	42	4	11	17	79	27
8.	Milejczyce (gm.)	87	33	8	7	17	67	27
9.	Perlejewo (gm.)	61	24	8	-	6	58	26
10.	Siemiatycze (gm.)	212	120	22	14	39	173	64
Powiat Sokółka		5 857	2 853	344	267	1 295	4 839	2 867
1.	Dąbrowa Białostocka (m.)	619	277	35	30	141	493	303
2.	Sokółka (m.)	1 878	1 047	108	95	404	1 500	947
3.	Suchowola (m.)	213	93	4	14	43	162	117
4.	Dąbrowa Białost. (gm.)	371	150	24	14	68	322	184
5.	Janów (gm.)	201	97	28	10	28	182	95
6.	Korycin (gm.)	132	48	8	4	32	113	60
7.	Krynki (gm.)	448	219	22	6	142	347	181
8.	Kuźnica Białost. (gm.)	423	181	25	21	93	363	198
9.	Nowy Dwór (gm.)	224	96	12	9	51	193	111
10.	Sidra (gm.)	286	128	16	7	51	224	152
11.	Szudziałowo (gm.)	312	163	13	18	88	259	147
12.	Sokółka (gm.)	562	278	38	29	120	521	277
13.	Suchowola (gm.)	188	76	11	10	34	160	95
Powiat Suwałki		6 171	3 384	289	447	1 072	5 032	2 005
1.	Suwałki (m.)	4 268	2 426	174	357	782	3 402	1 322
2.	Bakałężewo (gm.)	123	64	9	9	13	108	44
3.	Filipów (gm.)	337	168	8	21	47	275	143
4.	Jeleniewo (gm.)	143	70	10	1	21	135	48
5.	Przerośl (gm.)	151	74	11	8	24	140	59
6.	Raczki (gm.)	293	148	25	11	54	252	95
7.	Rutka Tartak (gm.)	98	39	11	3	17	79	27
8.	Suwałki (gm.)	397	211	19	17	61	330	129
9.	Szypłiszki (gm.)	214	114	7	11	32	181	87
10.	Wizajny (gm.)	147	70	15	9	21	130	51
Powiat Wysokie Mazow.		3 073	1 541	256	113	325	2 580	1 428
1	Ciechanowiec (m.)	401	204	21	26	39	326	216
2	Wysokie Mazow. (m.)	685	363	39	41	99	558	325
3	Ciechanowiec (gm.)	150	69	13	5	19	133	68
4	Czyżew Osada (gm.)	317	157	32	9	33	258	133
5	Klukowo (gm.)	171	77	20	4	12	150	74
6	Kobylin-Borzymy (gm.)	65	30	12	1	4	60	21
7	Kulesze Kościelne (gm.)	118	55	24	2	8	114	55
8	Nowe Piekuty (gm.)	160	82	17	2	12	148	78
9	Sokoły (gm.)	329	149	30	6	32	276	147
10	Szepietowo (gm.)	435	237	27	8	48	354	194
11	Wysokie Mazow. (g.)	242	118	21	9	19	203	117
Powiat Zambrów		2 977	1 554	154	149	324	2 547	1 527
1	Zambrów (m.)	1 763	895	79	88	197	1 462	878
2	Kołaki Kościelne (gm.)	82	44	10	1	6	77	49
3	Rutki (gm.)	522	285	20	33	48	447	309
4	Szumowo (gm.)	178	98	18	4	26	163	76
5	Zambrów (gm.)	432	232	27	23	47	398	215

Tabela 55. Osoby bezrobotne, które ukończyły szkolenie i podjęły pracę po ukończeniu szkolenia w 1999r. (stan w miesiącu sprawozdawczym)

PUP		Miesiące 1999r.:												1999r.
		styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	paź- dziernik	listopad	grudzień	
Augu- stów	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	23	22	34	9	17	15	1	52	44	22	19	259
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	5	6	12	30	9	9	8	7	11	7	5	22	131
Biał- stok	Osoby, które ukończ. szkolenie	21	14	34	65	137	118	118	89	55	105	150	275	1 181
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	30	29	46	48	64	53	59	40	56	66	48	33	572
Bielsk Podl.	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	6	14	1	24	1	12	12	19	3	30	43	166
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	4	4	6	11	10	7	6	7	3	4	8	1	71
Graje- wo	Osoby, które ukończ. szkolenie	16	1	14	2	10	-	9	16	23	40	55	26	212
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	5	1	5	10	2	8	1	3	8	10	8	9	70
Haj- nówka	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	-	2	-	10	17	21	15	25	-	1	6	98
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	4	-	3	1	6	7	4	4	7	9	10	13	68
Kolno	Osoby, które ukończ. szkolenie	10	1	2	19	13	12	14	14	16	27	6	91	225
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	-	1	-	9	7	6	6	13	12	9	8	7	78
Łomża	Osoby, które ukończ. szkolenie	11	5	1	16	8	11	19	20	18	66	43	88	306
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	4	6	14	16	23	12	4	9	7	16	10	12	133
Mońki	Osoby, które ukończ. szkolenie	-	2	3	2	4	-	14	1	7	9	2	6	50
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	4	-	3	4	2	5	2	2	5	3	4	5	39
Sejny	Osoby, które ukończ. szkolenie	6	17	12	14	10	8	19	9	3	19	18	26	161
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	2	8	2	15	9	9	4	9	2	6	13	6	85
Siemiat ycze	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	-	18	2	11	6	4	1	-	7	24	27	101
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	-	-	1	9	17	6	1	1	4	2	5	4	50
Sokół- ka	Osoby, które ukończ. szkolenie	3	12	10	40	24	14	20	10	12	4	9	18	176
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	6	5	11	18	17	27	14	6	8	11	12	5	140
Suwał- ki	Osoby, które ukończ. szkolenie	49	-	5	15	54	92	94	112	84	69	41	145	760
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	10	11	12	16	31	27	32	42	41	34	29	15	300
Wys. Maz.	Osoby, które ukończ. szkolenie	1	6	8	8	6	3	26	2	7	28	1	29	125
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	1	3	4	13	2	6	2	6	5	10	7	4	63
Zam- brów	Osoby, które ukończ. szkolenie	3	18	11	17	6	10	2	34	29	9	33	26	198
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	9	4	12	11	6	4	5	1	6	8	8	32	106
Woj. podlaskie	Osoby, które ukończ. szkolenie	124	105	156	235	326	309	387	336	350	430	435	825	4 018
	Podjęcia pracy po ukończ. szkol.	84	78	131	211	205	186	148	150	175	195	175	168	1 906

Tabela 58. Wydatki z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 1999r.

Limit 2. Wykonanie 3. % wykonania	Szkolenia (dodat. i poź. szkoleniowe, dojazdy)	Prace interwen- cyjne	Roboty publiczne	Pożyczki (dopłaty)	Aktywizacja zawodowa absol- wentów	Programy specjalne	Koszty dojazdów i zakw. z tyt. zatrudn.	Refundacja składek ZUS z art.22a	RAZEM	
Augustów	1.	215,0	769,0	474,0	1.340,0	600,0	311,0	1,0	0,0	3.710,0
	2.	140,5	851,4	484,6	1.408,0	524,7	300,2	0,6	0,0	3.710,0
	3.	65,3	110,7	102,2	105,1	87,5	96,5	60,0	0,0	100,0
Białystok	1.	1.131,0	1.913,6	1.218,7	256,3	1.220,0	406,5	0,0	40,9	6.187,0
	2.	1.031,6	1.877,9	1.214,3	252,4	1.295,0	341,5	0,0	40,9	6.053,6
	3.	91,2	98,1	99,6	98,5	106,1	84,0	0,0	100,0	97,8
Bielsk P.	1.	173,0	740,3	241,3	6,3	405,1	207,7	0,0	33,0	1.806,7
	2.	166,3	705,3	362,1	3,1	350,1	187,2	0,0	43,1	1.817,2
	3.	96,1	95,3	150,1	49,2	86,4	90,1	0,0	130,6	100,6
Grajewo	1.	177,8	615,1	582,0	1.331,4	510,1	253,6	0,0	0,0	3.470,0
	2.	161,4	694,5	582,6	1.250,0	543,0	299,7	0,0	0,0	3.531,2
	3.	90,8	112,9	100,1	93,9	106,4	118,2	0,0	0,0	101,8
Hajnówka	1.	109,8	610,3	244,6	19,0	127,6	123,1	0,0	25,6	1.260,0
	2.	109,8	610,4	252,7	19,0	119,5	123,1	0,0	25,6	1.260,1
	3.	100,0	100,0	103,3	100,0	93,7	100,0	0,0	100,0	100,0
Kolno	1.	219,4	780,0	513,0	462,0	651,0	344,0	0,0	0,0	2.969,4
	2.	211,9	757,2	517,1	490,0	558,0	340,7	0,0	0,0	2.874,9
	3.	96,6	97,1	100,8	106,1	85,7	99,0	0,0	0,0	96,8
Łomża	1.	233,0	1.523,0	612,0	1.114,0	1.002,0	260,0	0,0	0,0	4.744,0
	2.	246,8	1.532,2	617,3	1.095,0	967,4	288,5	0,0	0,0	4.747,2
	3.	105,9	100,6	100,9	98,3	96,5	111,0	0,0	0,0	100,1
Mońki	1.	43,0	304,0	190,0	25,0	160,0	28,6	0,0	9,4	760,0
	2.	44,3	301,7	194,4	25,0	157,4	27,6	0,0	9,4	759,8
	3.	103,0	99,2	102,3	100,0	98,4	96,5	0,0	100,0	100,0
Sejny	1.	175,9	952,6	321,7	930,0	463,6	121,3	0,0	0,0	2.965,1
	2.	175,9	952,5	321,7	930,0	460,2	121,3	0,0	0,0	2.961,6
	3.	100,0	100,0	100,0	100,0	99,3	100,0	0,0	0,0	99,9
Siemiatycze	1.	55,0	381,0	136,0	60,0	114,0	86,0	0,0	18,0	850,0
	2.	56,2	385,0	141,0	45,0	122,9	84,9	0,0	15,1	850,1
	3.	102,2	101,0	103,7	75,0	107,8	98,7	0,0	83,9	100,0
Sokółka	1.	186,2	993,0	469,0	120,0	332,8	136,0	0,0	33,0	2.270,0
	2.	181,4	992,5	470,5	120,0	335,5	136,4	0,0	33,0	2.269,3
	3.	97,4	99,9	100,3	100,0	100,8	100,3	0,0	100,0	100,0
Suwałki	1.	674,3	1.075,5	874,9	1.308,0	1.169,7	414,5	13,1	0,0	5.530,0
	2.	629,2	1.075,5	874,9	1.308,0	1.214,8	414,5	13,1	0,0	5.530,0
	3.	93,3	100,0	100,0	100,0	103,9	100,0	100,0	0,0	100,0
Wys. Maz.	1.	126,0	429,0	348,0	260,0	506,0	11,0	0,0	0,0	1.680,0
	2.	115,8	434,0	345,0	255,0	519,1	11,0	0,0	0,0	1.679,9
	3.	91,9	101,2	99,1	98,1	102,6	100,0	0,0	0,0	100,0
Zambrów	1.	173,5	346,5	230,0	456,0	291,0	163,0	0,0	0,0	1.660,0
	2.	181,4	379,5	227,7	456,0	270,0	144,5	0,9	0,0	1.660,0
	3.	104,6	109,5	99,0	100,0	92,8	88,7	0,0	0,0	100,0
RAZEM	1.	3.692,9	11.432,9	6.455,2	7.688,0	7.552,9	2.866,3	14,1	159,9	39.862,2
	2.	3.452,5	11.549,6	6.605,9	7.656,5	7.437,6	2.821,1	14,6	167,1	39.704,9
	3.	93,5	101,0	102,3	99,6	98,5	98,4	103,5	104,5	99,6

Tabela 17. Nowo zarejestrowani bezrobotni zamieszkali na wsi „napływ” w 1999r.

Miesiące 1999r.	Nowo zarejestrowani bezrobotni zamieszkali na wsi „napływ” wg PUP														
	PUP Augustów	PUP Białystok	PUP Bielsk Podl.	PUP Grajewo	PUP Hajnówka	PUP Kolno	PUP Łomża	PUP Mońki	PUP Sejny	PUP Siemiatycze	PUP Sokółka	PUP Suwałki	PUP Wys. Maz.	PUP Zambrów	Ogółem
styczeń	182	612	216	190	201	269	348	138	277	181	397	349	211	126	3 697
luty	135	548	132	154	133	138	231	105	84	143	254	187	161	104	2 509
marzec	113	433	122	76	83	72	208	81	87	106	184	202	115	89	1 971
kwiecień	82	270	66	72	97	79	154	54	92	88	184	149	102	35	1 524
maj	77	298	77	64	87	78	162	55	72	72	169	140	75	44	1 470
czerwiec	132	289	68	65	69	107	166	35	82	55	132	217	143	50	1 610
lipiec	165	413	105	110	112	130	199	59	148	90	261	256	195	74	2 317
sierpień	141	384	74	118	77	112	207	67	80	82	201	228	117	70	1 958
wrzesień	179	418	105	146	100	83	230	74	127	79	227	244	147	105	2 264
październik	176	411	77	111	109	111	231	62	88	80	194	230	151	81	2 112
listopad	160	494	120	104	176	136	257	87	65	113	247	211	167	118	2 455
grudzień	120	468	88	119	113	120	270	66	68	91	211	263	176	107	2 280
1999r.	1 662	5 038	1 250	1 329	1 357	1 435	2 663	883	1 270	1 180	2 661	2 676	1 760	1 003	26 167

Tabela 18. Wyrejestrowani bezrobotni zamieszkali na wsi „odpływ” w 1999r.

Miesiące 1999r.	Wyrejestrowani bezrobotni zamieszkali na wsi „odpływ” wg PUP														
	PUP Augustów	PUP Białystok	PUP Bielsk Podl.	PUP Grajewo	PUP Hajnówka	PUP Kolno	PUP Łomża	PUP Mońki	PUP Sejny	PUP Siemiatycze	PUP Sokółka	PUP Suwałki	PUP Wys. Maz.	PUP Zambrow	Ogółem
styczeń	88	190	82	107	76	61	129	35	112	35	169	95	48	28	1 255
luty	100	252	78	51	86	85	142	46	68	49	162	101	81	92	1 393
marzec	129	294	97	108	109	103	173	33	73	83	153	140	102	70	1 667
kwiecień	176	416	80	129	104	166	287	65	122	105	257	229	173	82	2 391
maj	217	468	89	122	153	166	282	72	91	104	182	280	148	87	2 461
czerwiec	164	410	108	135	132	164	258	86	105	107	248	193	131	93	2 334
lipiec	164	337	75	84	105	118	174	66	116	62	182	252	150	99	1 984
sierpień	96	309	108	69	87	107	190	56	120	68	156	276	113	64	1 819
wrzesień	115	425	102	129	91	113	196	59	125	87	189	255	151	94	2 131
październik	207	454	108	123	114	148	327	101	90	78	205	252	173	114	2 494
listopad	101	253	83	64	85	109	122	59	65	44	152	145	95	50	1 427
grudzień	71	226	70	60	61	100	104	37	34	32	124	162	76	75	1 232
1999r.	1 628	4 034	1 080	1 181	1 203	1 440	2 384	715	1 121	854	2 179	2 380	1 441	948	22 588

Tabela 36. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (wg stanu na koniec kwartału 1999r.)

Rodzaj działalności	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał		Liczba ofert zgłoszonych w 1999r.
	liczba bezrobotnych	liczba ofert zgłoszonych w kwartale	liczba bezrobotnych	liczba ofert zgłoszonych w kwartale	liczba bezrobotnych	liczba ofert zgłoszonych w kwartale	liczba bezrobotnych	liczba ofert zgłoszonych w kwartale	
- Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	4 005	104	3 449	326	3 317	139	3 622	52	621
- Rybołówstwo i rybactwo	20	-	16	159	16	2	18	-	161
- Górnictwo i kopalnictwo	78	14	68	26	82	6	93	4	50
- Działalność produkcyjna	15 613	1 026	13 930	1 762	13 717	1 829	14 756	1 105	5 722
- Zaopatryw. w energię elektr., gaz i wodę	437	40	406	212	404	31	447	29	312
- Budownictwo	6 542	353	5 014	936	4 607	568	6 169	267	2 124
- Handel i naprawy	11 459	997	10 460	1 255	10 326	1 327	11 003	844	4 423
- Hotele i restauracje	1 680	152	1 522	317	1 531	194	1 615	131	794
- Transport, gospod. magazynowa i łączność	1 598	92	1 475	155	1 513	89	1 670	78	414
- Pośrednictwo finansowe	469	124	435	122	417	75	434	161	482
- Obsługa nieruchomości i firm	1 187	152	1 106	164	1 152	194	1 277	104	614
- Administracja publiczna i obrona narodowa	4 610	650	4 126	1 025	4 113	577	4 484	424	2 676
- Edukacja	1 534	117	1 775	80	1 795	314	1 505	217	728
- Ochrona zdrowia i opieka socjalna	1 531	154	1 613	213	1 737	207	1 773	151	725
- Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	2 706	378	2 420	521	2 334	477	2 468	306	1 682
- Gospodarstwa dom. zatrudniające pracown.	1 878	2	1 690	100	1 602	21	1 557	1	124
- Organizacje i zespoły międzynarodowe	4	5	4	1	5	3	5	5	14
- Działalność niezidentyfikowana	80	-	110	-	865	-	866	-	-
Razem (bezrobotni poprzednio pracujący)	55 431	4 360	49 619	7 374	49 533	6 053	53 762	3 879	21 666*
Bezrobotni dotychczas nie pracujący	18 495	-	16 845	-	18 323	-	18 990	-	-
Ogółem bezrobotni	73 926	4 360	66 464	7 374	67 856	6 053	72 752	3 879	21 666

*) Nie ujęto 229 ofert wycofanych przez pracodawców (razem wpłynęło w 1999r. 21 895 ofert pracy)

Tabela 48. Podjęcia pracy stałej w 1999 roku – według powiatowych urzędów pracy.

Miesiące 1999r.	PUP Augustów	PUP Białystok	PUP Bielsk Podl.	PUP Grajewo	PUP Hajnówka	PUP Kolno	PUP Łomża	PUP Monki	PUP Sejny	PUP Siemiatycze	PUP Sokolka	PUP Suwałki	PUP Wys. Maz.	PUP Zambrów	Ogółem
styczeń	69	119	59	47	46	24	44	29	20	14	26	117	34	27	675
luty	93	129	46	67	54	28	74	20	16	27	44	181	16	25	820
marzec	96	170	64	75	92	47	105	22	27	45	58	173	59	62	1 095
kwiecień	147	191	91	150	78	65	128	56	27	61	113	238	97	117	1 559
maj	140	118	145	129	84	66	140	39	16	51	78	262	58	78	1 404
czerwiec	98	189	145	146	130	36	152	66	22	21	91	142	63	54	1 355
lipiec	116	69	93	96	89	32	93	42	27	17	58	195	47	74	1 048
sierpień	58	113	69	78	78	31	86	23	18	24	50	268	45	50	991
wrzesień	64	129	56	98	103	20	116	44	22	44	71	324	68	71	1 230
październik	96	157	94	97	104	35	151	79	17	23	76	218	82	65	1 294
listopad	48	105	49	90	52	21	84	36	16	26	49	117	31	30	754
grudzień	25	94	47	38	72	14	62	30	6	22	28	106	20	40	604
1999r.	1 050	1 583	958	1 111	982	419	1 235	486	234	375	742	2 341	620	693	12 829

Tabela 49. Osoby skierowane do prac interwencyjnych w 1999 roku – według powiatowych urzędów pracy.

Miesiące 1999r.	PUP Augustów	PUP Białystok	PUP Bielsk Podl.	PUP Grajewo	PUP Hajnówka	PUP Kolno	PUP Łomża	PUP Mońki	PUP Sejny	PUP Siemiatycze	PUP Sokółka	PUP Suwałki	PUP Wys. Maz.	PUP Zambrów	Ogółem
styczeń	18	31	43	7	18	-	2	11	37	9	40	8	5	2	231
luty	21	71	54	11	20	22	4	8	18	15	30	15	15	15	319
marzec	37	114	51	20	43	20	31	5	37	18	47	39	15	23	500
kwiecień	70	174	21	26	31	81	110	13	72	30	61	163	33	26	911
maj	73	157	8	26	43	64	96	39	15	33	54	160	21	12	801
czerwiec	50	190	1	23	12	78	70	22	28	39	61	138	17	30	759
lipiec	46	132	13	23	33	41	2	16	46	37	39	141	54	19	642
sierpień	28	104	53	16	21	40	31	13	40	26	56	204	16	9	657
wrzesień	57	155	67	38	16	48	44	12	39	37	74	153	22	29	791
październik	46	131	57	52	50	17	53	1	73	25	85	108	18	35	751
listopad	22	88	9	15	40	9	20	1	8	9	13	88	11	18	351
grudzień	11	37	17	15	22	2	12	1	5	-	6	125	8	47	308
1999r.	479	1 384	394	272	349	422	475	142	418	278	566	1 342	235	265	7 021

Tabela 50. Osoby skierowane do robót publicznych w 1999r. – według powiatowych urzędów pracy.

Miesiące 1999r.	PUP Augustów	PUP Białystok	PUP Bielsk Podl.	PUP Grajewo	PUP Hajnówka	PUP Kolno	PUP Łomża	PUP Mońki	PUP Sejny	PUP Siemiatycze	PUP Sokółka	PUP Suwałki	PUP Wys. Maz.	PUP Zambrów	Ogółem
styczeń	23	8	7	25	2	5	5	3	98	4	15	27	2	9	233
luty	11	3	21	7	3	35	3	4	21	-	18	1	8	3	138
marzec	4	3	7	26	-	2	29	2	2	19	6	1	3	5	109
kwiecień	16	40	4	50	9	19	18	21	1	23	28	72	37	1	339
maj	27	186	3	10	48	26	30	13	1	2	18	82	21	25	492
czerwiec	8	29	4	3	1	12	17	1	-	1	20	68	4	-	168
lipiec	5	42	8	1	3	9	2	-	1	-	12	41	2	3	129
sierpień	3	44	6	1	6	3	4	1	4	3	8	60	4	3	150
wrzesień	2	18	7	1	1	-	6	2	-	1	2	17	6	2	65
październik	3	9	2	3	4	23	23	-	3	-	6	74	4	2	156
listopad	-	2	4	-	1	11	6	-	1	1	16	16	1	-	59
grudzień	3	2	4	3	-	6	9	-	-	-	2	10	1	1	41
1999r.	105	386	77	130	78	151	152	47	132	54	151	469	93	54	2 079

Tabela 54. Osoby skierowane na szkolenia w 1999 roku - według powiatowych urzędów pracy.

Miesiące 1999r.	PUP Augustów	PUP Białystok	PUP Bielsk Podl.	PUP Grajewo	PUP Hajnówka	PUP Kolno	PUP Łomża	RUP Mońki	PUP Sejny	PUP Siemiatycze	PUP Sokółka	PUP Suwałki	PUP Wys. Maz.	PUP Zambrów	Ogółem
styczeń	9	19	-	12	1	-	3	1	23	-	18	-	-	-	86
luty	17	24	15	1	2	8	6	3	4	-	14	3	4	23	124
marzec	45	217	13	2	-	11	12	4	10	29	49	5	3	2	402
kwiecień	19	99	12	12	-	4	24	1	5	1	21	77	16	17	308
maj	8	90	13	1	37	26	29	4	10	5	15	144	3	8	393
czerwiec	12	150	-	10	11	16	-	12	7	4	6	62	22	4	316
lipiec	13	39	13	17	15	-	9	-	14	3	10	97	8	30	268
sierpień	38	66	20	28	20	19	17	5	11	-	18	128	-	17	387
wrzesień	46	242	15	51	10	40	49	3	18	5	9	81	28	31	628
październik	33	170	29	50	1	28	108	13	38	39	3	57	8	42	619
listopad	16	69	31	13	18	65	58	4	14	15	12	87	23	13	438
grudzień	4	11	1	15	-	5	8	-	5	-	1	7	7	7	71
Razem	260	1 196	162	212	115	222	323	50	159	101	176	748	122	194	4 040